

Z Matjažem Hanžkom o aktualnem dogajanju

»Zelo pomembna
sta tudi medsebojno
spoznavanje in
strpnost!« **STR. 10**

Poslovna direktorica Volva S 80 iz Nunske Grabe

**V rojstno vas na vonj
pomladi in ... STR. 8**



SONČEK

080 19 69

www.soncek.com

Imate pošto na strani 18

**STR. 12 - Pogovor s
sodobnim umetnikom
Matejem Andražem
Vogrincičem**

**Preproste pred-
mete spreminja v
vizualno poezijo**

**STR. 17 - Minister
Šturm pri imenovanju
notarju v Murski Soboti
še naprej ravna po svoje**

**Eno govori,
drugo dela**

Hervis
SPORTS

**DNEVI NAKUPOV
BREZ DAVKA!**

od 13. do 19.11.2006

-20% DDV*

*Nakup se šteje kot nakup s 16,67% popustom!

www.hervis.com

SPAR SLOVENIJA d.o.o. Ljubljana, Letališka cesta 26 www.spar.si

SPAR

je tu!

Hipermarket SPAR Černelavci,
Ul. Štefana Kovača 43, Murska Sobota

OTVORITEV: četrtek, 23.11.'06 ob 10. uri

Že 60 x v Sloveniji!

Nagradne igre in pester zabavni program na dan otvoritve!

Vabljeni v nakupovalno središče **Maximus**



Nepreslišano

NAROČNIK

V Puconcih opozarjali na volilne kršitve

Vijola zamenjala Evgena

Konstitutivna seja novega občinskega sveta občine Puconci je trajala veliko dlje, kot so načrtovali. Največ pripomb je imel svetnik Jožef Ficko, ki je opozoril na po njegovih besedah številne kršitve med volilnim molkom in volitvami, med drugim tudi na trganje vseh plakatov v Lemerju. Temu, da volitve niso povsod potekale v skladu s pravili, je pritrdilo tudi nekaj drugih svetnikov.

V komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so bili imenovani Evgen Sapač (SLS), Vijola Bertalanč (LDS), Jožef Ficko (SDS), Danilo Janasik (SD) in Jožef Časar (SEG).

Za to, kdo bo predsednik komisije, pa je bilo potrebno glasovanje. Vijola Bertalanč je dobila enajst glasov (štirje niso glasovali) in tako na tej funkciji nasledila svojega protikandidata Evgena Sapača, ki pa je, resnici na ljubo, tudi sam glasoval za Bertalančevo.

Do 17. novembra opoldne je treba poslati komisiji predloge za predsednike in člane drugih delovnih teles, medtem ko komisiji za požarno varnost in romska vprašanja imenuje župan. Ludvik Novak se je tudi odločil, da zaenkrat še ne bo imenoval novega podžupana, ampak bo najprej počakal na sprejetje proračuna za naslednje leto, in šele nato določil, kdo bo na funkciji zamenjal dosedanjega podžupana Ernesta Nemca.

T. K.

Cankova – Povabljeni stari in novi svetniki

Občinska dvorana na Cankovi je le redko tako polna, kot je bila minuli petek, 20. novembra, med konstitutivno sejo novega občinskega sveta. Hkrati je bilo to namreč slovo starega sveta, zato je župan Drago Vogrinčič povabil na sejo oboje, stare in nove svetnike. Prvim se je zahvalil za dosedanje delo, nove pa je opozoril, da se v Cankovski občini ne da delati politične kariere, ampak je njihova naloga, skrbeti za izboljšanje kakovosti življenja vseh občanov.

Pred štirimi leti je prevzel župansko funkcijo v občini, ki je bila v dokaj slabem finančnem stanju, danes pa je njena *krvna slika* izboljšana, čeprav še morajo odplačevati dolg. Upa, da bo 11 svetnikov, od katerih je kar sedem iz vrst SEG-a, delovalo pozitivno in v interesu občanov. Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja bo vodila Bernarda Hari, člana pa sta Slavko Jauk in Bojan Vogrinčič.

Šalovci – Županov četrti mandat

Konstruktivno, strpno, z dogovarjanjem ... to so bile najpogostejše besede, ki smo jih lahko slišali na prvi konstitutivni seji občinskega sveta občine Šalovci v petek, 10. novembra.

Župan Aleksander Abraham, ki bo opravljal funkcijo župana že četrti mandat (kljub številnim tekmečem na vseh volitvah), je še opozoril, da je *politika* le na volitvah, po volitvah pa so vsi spet zgolj občani, ki si morajo skupaj strpno prizadevati za razvoj občine.

Kuzma – Pred novimi izzivi

V četrtek, 9. novembra, je bil na prvi konstitutivni seji potrjen mandat izvoljenih svetnikov občinskega sveta občine Kuzma in novega starega župana Jožefa Škaliča, sicer ravnatelja OŠ Kuzma. Po opravljenih formalnostih in poročilu volilne komisije so imenovali tudi komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Predsednik komisije je Ignac Klement, člana pa Drago Kerec in Roman Fartek.

Grad – Izvolili in nazdravili

V petek, 10. novembra, ob 17. uri so se zbrali na prvi konstitutivni seji člani občinskega sveta občine Grad. Tako kot volitve za župana in 11 svetnikov je tudi prva seja potekala nemoteno in brez presenečenj. Predsednica volilne komisije Romana Gajšek in podpredsednica Slavica Fujs sta zelo dobro opravili svojo nalogo, za kar so se jima potrjeni župan Daniel Kalamar in svetniki tudi zahvalili. Za člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so izvolili Marjano Štrtak Kovač (predsednica), Jožefa Severja, Silva Železna, Gabriela Cenerja in Vilijema Hajdinjaka.

Hodoš – Projekti bodo uresničeni

V četrtek, 9. novembra, se je sestel na prvi konstitutivni seji občinski svet občine Hodoš. Večjih sprememb ni, saj so prav vsi izvoljeni člani občinskega sveta nestrankarski, prav tako pa tudi župan Ljudvik Orban, ki obljublja, da si bo še naprej prizadeval za razvoj občine ter krajev Hodoš in Krplivnik.

Bernarda B. Peček

Protestni shod zaradi obdavčitve zaposlenih v Avstriji

Volk in 17 tisoč kozličkov

Davčna uprava trdi, da zdomci niso v neugodnem davčnem položaju, rezidenti želijo preklic dohodninskih odločb

Generalni direktor davčne uprave Ivan Simič bo danes »rušil«
predsednika nogometne zveze Rudija Zavrta. Pripravljen je zasedeti njegovo mesto in slovenskemu nogometu vrniti sloves iz zlatih časov. Družbi, ki je na zadnji kvalifikacijski tekmi nosila majice z napisom Vrnite nam Srečka, je obljubil, da bo poskušal Katanca postaviti na selektorsko mesto. To je ena Simičeva tekma, drugo ima s Slovenci, ki delajo v Avstriji.

Zdomci že nekaj časa opozarjajo na novo davčno zakonodajo, ki jim je naložila plačilo davka od njihovih dohodkov na delu v tujini, čeprav so že obdavčeni v državi, kjer delajo. Obdavčitev po načelu svetovnega dohodka je najbolj prizadela slovenske državljane, zaposlene v sosednji Avstriji. Po nekaterih podatkih je takih najmanj 17 tisoč, velika večina jih zaradi nejasnosti sploh ni oddala dohodninske napovedi. Svoje zahteve in predloge so že večkrat naslovili na davčno upravo in finančno ministrstvo, vendar z odgovori in aktivnostmi niso zadovoljni: davčna uprava jim je pri izračunu dohodnine upoštevala potne stroške za vožnjo na delo in z njega ter stroške malice – kar jim je prvi mož davkarje Ivan Simič junija obljubil na shodu v Apačah –, neuresničena pa je ostala njihova glavna zahteva, da jim v Sloveniji ne bi bilo treba plačati dohodnine, tako kot je ni treba plačati slovenskim rezidentom, zaposlenim v Italiji in Nemčiji. Zato so na sobotnem shodu v Gornji Radgoni na davkarijo naslovili naslednje zahteve: rezidenti želijo takojšen preklic že



Na sobotnem protestnem shodu v Gornji Radgoni se je zbralo blizu dva tisoč rezidentov.

izdanih dohodninskih odločb in ustavitve postopkov, ki jih davčna uprava vodi proti njim. Zahtevajo tudi uskladitev obdavčitve med Avstrijo in Slovenijo, tako kot je to v drugih državah Evropske unije. Pričakujejo prenehanje neustavnega obravnavanja rezidentov glede na državo zaposlitve in prenehanje zavajanja slovenske javnosti z izjavami, da so manj obdavčeni kot zaposleni v Sloveniji. Kakor je povedal Dušan Cvetko, predsednik iniciativnega odbora rezidentov iz Avstrije, se bodo spet sestali s pristojnimi državnimi organi. Cvetko je na shodu poudaril, da so podatki o že izdanih dohodninskih odločbah tistim zdom-

cem, ki so napovedi oddali: zneski dohodnine, ki jo morajo plačati državi, se gibljejo tudi okoli milijon dolarjev. »Torej ne drži, da smo manj obdavčeni kot tisti, ki delajo v Sloveniji,«
je sklenil.

DURS trdi drugače

»Davčna uprava na podlagi argumentiranih dejstev zatrjuje, da rezidenti v Sloveniji, ki so zaposleni v Avstriji, nikakor niso v davčno neugodnem položaju,«
je prepričan Ivan Simič. Izračuni davčne uprave: če je lani rezident zaslužil 4,47 milijona dolarjev bruto in so mu priznali stroške prevoza in prehrane, je rezident, zaposlen v

Avstriji, doplačal v Sloveniji okoli 400 tisoč dolarjev dohodnine, rezident, zaposlen v Sloveniji, pa je med letom odšel okoli 760 tisoč dolarjev akontacije dohodnine. Na redili so tudi izračune davkov, kažejo, da je davčni sporazum Avstrijo ugodnejši kot sporazumi z nekaterimi drugimi državami. »Rezidenti z dohodki od zaposlitve v Italiji in Nemčiji plačujejo veliko več davka kot rezidenti v Sloveniji,«
je povedal Simič. Na davčni upravi menijo, da zneski za plačilo dohodnine niso tako veliki, kot jih želijo predstaviti nekateri.

Andrej Bedek

Prvi slovenski dacar ima dva problema: nepravočasno izdane dohodninske odločbe in rezidenti v Avstriji. Dovolj, da bi ga lahko odgovorni poklicali na zagovor in mu napeli nekaj krepkih.

Radgonski občinski svetniki so se sešli na prvi seji

Z združenimi močmi za nadaljnji razvoj občine

Na prvi seji v novi sestavi so se predvčeraj sestali svetniki občine G. Radgona. Po potrditvi mandatov članom občinskega sveta so sprejeli poročilo mandatne komisije o ugotovitvi za izvolitvi župana in še nekatere uvodne formalnosti, nato pa jim je župan Anton Kampuš predstavil vizijo delovanja občine v prihodnjem štiriletnem obdobju in nekatere prednostne naloge, ki jih bo treba izvajati.

Po Kampuševem prepričanju sestava občinskega sveta zagotavlja ustrezno kakovost delovanja, predlaga pa, da pri tem ne smejo prevladati interesi lokalne politike, pač pa se je treba čim prej lotiti izvajanja zastavljenih projektov. Pri tem morata združiti sile tako pozicija kot opozicija, saj bo le s skupnimi prizadevanji občina še hitreje napredovala. Župan si bo prizadeval za takšno sestavo članov občinskih odborov in komisij, ki bo kos

najzahtevnejšim nalogam in bo pri tem tudi uspešna. Da bi lahko nadaljevali že začete projekte in začeli z novimi, že pripravljajo proračun za leto 2007 in 2008. Ker so se

volivci na delu območja stare občine G. Radgona odločili za izločitev, bo treba čim prej pripraviti tudi delitveno bilanco med radgonsko in novo apaško občino, to pa je tre-

ba narediti čim bolj pravično, da nihče ne bo oškodovan. Čaka jih tudi reorganizacija občinske uprave, v kateri je trenutno trideset zaposlenih, potrebno pa bo izbrati tudi novega direktorja občinske uprave, saj sedanja direktorica odhaja v pokoj. Med prednostnimi nalogami v prihodnjem obdobju župan Kampuš omenja nadaljevanje vzdrževanja in posodabljanja infrastrukture, gradnjo domov za starejše občane v Gornji Radgoni, posebno skrb pa bodo morali nameniti tudi ureditvi in oživitvi starega dela mesta.

L. Kovac

V Veliki Polani že konkretne pobude in vprašanja

Finančno stanje, zaposleni ...

Če bi sodili po tem, na katerih listah so bili izvoljeni člani občinskega sveta v V. Polani, potem sodi tamkajšnja občina med najbolj »desno«
usmerjene v Sloveniji. Samo eden (Štefan Jaklin) naj bi bil neodvisen, pet jih je kandidiralo na listi NSi, eden pa na listi SDS. Tako imenovani levi blok nima niti enega mesta niti ni nihče kandidiral.

Na prvi seji v novem mandatu ta terek so soglasno sprejeli vse

sklepe, ki so nujni za konstituiranje. V komisijo za mandatna vprašanja in volitve so tako imenovali Jožefa Ternarja, Anico Hozjan in Stanislava Horvata. Ko je že kazalo, da se bodo razšli brez vsebinske razprave, je svetnik Slavko Prša podal več pobud in vprašanj, na katera pričakuje pisne odgovore. Zanimalo ga je, kakšno je finančno stanje občine, kakšna je sistemizacija delovnih mest v občinski upravi (redno zaposleni, honorarni delavci in delavci na javnih delih), kakšni so stroški storitev zunanjih

sodelavcev in koliko znašajo izplačila za kilometrino. Dal je tudi pobudo, da bi spremenili način volitev, tako da bi imele vse volitve v občini zagotovljeno svetniško mesto (Brezovica 1, M. Polana 2 in V. Polana 4). Zdi se mu tudi nujno, da bi se naprej delovali vsa območja, ki so bila v preteklih letih opuščena. Svetnik Slavko Horvat pa je dal pobudi, da bi pripravljali informacije o njihovem delu za vse občane, ter da bi v težjih zimskih razmerah organizirali prevoz šoloobveznih otrok s kombijem iz Brezovice in M. Polane.

Jože Graš

Volitve – drugi krog

Uresničiti obljubljeni

Apače



V drugem krogu volitev župana nove občine Apače so volivci izbrali med dr. Darkom Anželjem, ki ga je na to funkcijo predlagala Slovenska demokratska stranka, in Andrejem Ritlopom, kandidatom Socialnih demokratov. Ob 65,60-odstotni volilni udeležbi se je za dr. Anželja, ki bo tako prvi župan nove občine, odločilo 67,62 odstotka volivcev.

Po izvolitvi je dr. Darko Anželj povedal, da so občutki prijetni, da je zmago pričakoval, zadovoljen je s tako visoko podporo volivcev, vsem pa obljublja, da bo predstavljeni volilni program tudi uresničil. Vesel je, da je potekala volilna kampanja v obeh krogih izredno ko- rektno, želi pa, da bi tako potekalo tudi delo občinskega sveta.

»O sestavi koalicije se še nismo odločili, so- delovanje bom ponudil najširšemu krogu svetnikov in svetnikov v občinskem svetu. Delo občinskega sveta mora biti pregledno in orga- nizirano tako, da bomo prisluhnili vsem pre- ugom, ki bodo pripomogli k hitrejšemu razvoju občine Apače,« pravi novi župan, ki se ni odločil, ali bo to funkcijo opravljal pro- fesionalno ali neprofesionalno. To bo odvi- slo od dogovora z občinskimi svetniki.

Beltinci



V občini Beltinci, kjer je bila volilna udeležba 61,97-odstotna, so se vo- litvi v drugem krogu lo- kalnih volitev odločali med zdajšnjim župa- nom Milanom Kerma- nom (NSI) in podjetnikom ter državnim svet- nikom Marjanom Maučecem (SLS). Zmagal je 54-letni Milan Kerman iz Bratonce, ki je prejel 54,50 odstotka glasov, njegov protikan- didat Marjan Mauček pa 45,50 odstotka.

»Dosežen rezultat na volitvah je zelo dober, kajti v tej volilni kampanji se je dogajalo mar- sikaj, o čemer zdaj ne bi govoril. Občutki ob zmagi pa so prijetni. Po treh napornih tednih bo treba urediti stvari. Ker je precej zamude, bo treba takoj poprijeti za delo in nadomestiti zaostanek. Obljube, ki smo jih dali pred voli- tvami, je treba začeti uresničevati. Ker bomo na tem prostoru živeli skupaj, bo gotovo po- trebno sodelovanje. Najpomembnejša naloga, ki nas čaka, je izgradnja kanalizacijskega om- režja,« poudarja novi (stari) župan Milan Ker- man.

Ljutomer



Franc Jurša, župan občine Ljutomer (55,99%, skupina voli- vcev): »Priznati moram, da sem zmago pričako- val. In kdor zmagaja, je se- veda z rezultati volitev zelo zadovoljen. Še posebej, če ne gre le za 0,1 odstotka več glasov. Pričakoval sem od 55 do 60 odstotkov glasov in tako sem lahko za- dovoljen. Svetniki, izvoljeni v svet, so izraz volje ljudstva in to bom spoštoval. Z njimi se bom dogovarjal in delal v dobro vse občine.

Najprej je seveda potrebna uradna potrdi- tev mandata in nato prevzem občine. Pregle- dali bomo finančne rezultate občine, najve- rjetneje z revizijo. Potem bomo videli, kakšne obveznosti ima občina, katere pogodbe so že podpisane, in v skladu s tem se bomo pril- gajali in snovali nove načrte.«

Radenci



V občini Radenci – volilna udeležba je bila 64,45-odstotna – sta se v drugem krogu župan- skih volitev pomerila Zlatko Mir (LDS) in Mi- hael Petek (neodvisni kandidat). Po vseh preštetih glasovnicah je

postal prepričljivi zmagovalec 64-letni upo- kojenelec Mihael Petek iz Paričjaka, za katere- ga se je opredelilo 61,50 odstotka volivcev, za Zlatka Mira pa 38,50 odstotka.

»Najprej bi se zahvalil vsem volivkam in vo- livcem, ki so glasovali zame tudi v drugem krogu volitev. Moram reči, da se bom trudil biti pravi ljudski župan. Torej eden od obča- nov, ki si bo prizadeval delati v korist vseh občanov. Okrog sebe bom poskušal zbrati do- volj sposobne ljudi, ki jih v Radencih ne manj- ka. S skupnimi močmi bomo občino peljali dalje oziroma ta občinski voz potegnili v neki napredek,« je prepričan novi radenski župan Mihael Petek.

Rogašovci



Na nedeljskih volit- vah je občinska volilna komisija pregledala 2005 veljavnih glasov- nic (na oktobrskih ne- kaj čez 1800), 1249 (ali 62,29 %) glasov je bilo namenjenih Edvardu Mihaliču (LDS), dose- danjemu županu Janku Halbu (SLS, SDS, De- SUS) pa 756 glasov (37, 71 %).

Edvard Mihalič je po končanih volitvah izja- vil:

»Ljudje so hoteli spremembe in napredek in rezultat volitev je le dokaz tega. Mi smo ve- dno poudarjali, da na lokalni ravni politika in stranke niso pomembni, ampak predvsem problemi in želje ljudi. Župansko funkcijo bom opravljal nepoklicno in poudarjam, da bom kot župan enak do vseh občanov, tudi do tistih, ki so volili drugače ali pa sploh niso volili. V občini je namreč okrog 3 tisoč obča- nov. Občinsko upravo pa nameravam okrepi- ti tako, da bo sposobna opravljati vse naloge, za katere je lokalna skupnost odgovorna. Mi- slim, da z občinskim svetom ne bo težav, saj je sestava dokaj ugodna, sicer pa so prav vsi svetniki pred volitvami govorili, da so za na- predek, torej bodo morali držati besedo in tako tudi delovati.«

Komentar

Razlage so različne



Političnega kuhanja je konec. Življenje se počasi vrača na sta- re tirnice. Igra v drugem krogu se je iztekla približno tako, kot se je zgodilo na povprečni državni ravni. Edini izraziti favoriti, ki ga je odpihnil drugi krog, je ljutomerski župan. Pa tudi ta verjet- no ne bi zapustil svojega položaja, če ne bi imel nad sabo stran- karskega plašča. Tako pa je plačal davek za početje lokalnih strankarskih veljakov. Vse drugo se je zgodilo po predvidevanjih. Ob tem, ko so se omenjeni borili za županske položaje, so se dru- gi že sestali in začeli delati. Ko se sprehodimo skozi te občine, vidimo, da je problemov z delitvijo oblasti bistveno manj v majh- nih občinah. Ključna pri tej delitvi oblasti in, če hočete, edini re- sni vzvod kontrole oblasti je komisija za volitve in imenovanja. Gre za komisijo, ki edina lahko brzda župane pri izvrševanju svoje oblastne funkcije, ki jim je zakonsko na široko dana. V ma- lih občinah so pri imenovanju te komisije dokaj hitro prišli do soglasja, saj ne razpolagajo z veliko količino javnih resursov, kjer bi lahko aktivno posegali s svojim vplivom. Največ, kar jim je dano, je soglasje k imenovanju ravnatelja in kakega direk- torja v kakem javnem podjetju, to pa je tudi vse. Nekoliko dru- gače je s tem v večjih občinah, kjer je institucij, odvisnih od obče- ne, bistveno več in s tem tudi možnosti za uveljavljanje vpliva in moči ter navsezadnje tudi zaposlovanja svojih kadrov. Na tej točki je najbolj zanimiva mestna občina, ki ima neposreden vpliv na celo vrsto javnih zavodov in institucij regionalnega po- mena. Zato ne preseneča zaplet z imenovanjem prej omenjene komisije. Na tem primeru se tudi najbolj jasno vidi, da ima de- mokracija več plati. Čista je županova o demokratičnosti na ta način, da dobijo svoje mesto v tej komisiji tudi majhne stranke. Čista in demokratična pa je tudi zahteva največje stranke, da se mandati razdelijo po volilnem rezultatu. Če smo dosledni, vzdrži matematično zagovarjanje volilnega rezultata. Zakaj? Preprosto zato, pa naj je komu všeč ali ne, ker je bolj pošteno. Namreč na znameniti prvi seji je predlagatelj pozabil, da so bile male stranke, ki so male po številu svojih svetnikov, zaveznice izvo- ljenega župana in so ga tudi predstavljale kot svojega kandidata. Logično je torej, četudi brez formalne koalicijske pogodbe, da so tudi v svetu njegove zaveznice. Je pa kriza, da njihov rezultat ni tako ugoden, da bi jim s formalno razglasitvijo koalicijskega za- vezništva zagotovil prevladujoči glas v omenjeni komisiji. Tako je torej z demokratično. J. V.

Že prva seja murskosoboškega sveta z zapletom

Branitelji demokracije

LDS, SD in Darko Rudaš zoper predlog župana o sestavi KVIAZ-a

Murskosoboški svetniki so se ne da bi opravili delo, raz- šli že na prvi seji. Župan An- ton Štihec je namreč imeno- vanje članov komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanje umaknil z dnevnega reda in sejo končal. Za to se je odločil po krajši prekinutvi seje, ko tudi po po- svetih s predsedniki svetniš- kih skupin ni dobil podpore za svoj predlog.

Sami je po izračunu pridoblje- ni mandati, čemur ni oporeka- li nobena svetniška skupina, pre- dijalo, da bi imela v devetčlanski komisiji po dva člana stranke LDS, SDS in SD, po enega pa N.Si, Desus in SNS, s tem da bi bil pre- dsednik komisije iz SDS. Vodja poslanske skupine LDS Anton Sla- vic prejšnji murskosoboški žu- pan, je na seji predstavil njihov predlog, in sicer po tri mesta v komisiji bi pripadala LDS in SDS (v občinskem svetu imata prva dva in druga osem članov), SD bi imela dva (v svetu ima štiri se- deže), enega pa SNS. Svetniki so županov predlog zavrnili (11 gla- sov za in 14 proti), predlog LDS župan ni dal na glasovanje. Po poslovniku namreč predlog za se- so komisije za mandatna vpra- šanja, volitve in imenovanja po- daja župan, ta pa je ključna za lo- kalno oblast, torej za njeno »vla-

danje« ali obvladovanje sedežev v javnih zavodih in ustanovah. Žu- panov predlog so ob LDS zavrnili še štirje svetniki SD in svetnik romske skupnosti Darko Rudaš, slednji z obrazložitvijo, da zaradi izključenosti oziroma delitve se- dežev v komisiji zgolj med svet- niki političnih strank. Iz kombi- nacij je namreč izpadla tudi Oranžna lista, ki ima eno svet- niško mesto.

Zakaj župan brez usklajenega predloga

Z županovega urada so nam odgovorili, da župan na srečanju z vodji političnih strank in list ni predstavil predloga za sestavo ko- misije, ampak je želel pridobiti le njihova mnenja. »Torej na seji ni ponovil nekaj, kar je bilo že prej povedano, ampak je podal tisto kombinacijo, s katero se je stri- njalo največje število političnih strank (vsi, razen LDS). Sele na

dan glasovanja je bilo županu predstavljeno novo stališče svet- niške skupine SD, da za kombina- cijo 2-2-2-1-1-1 ne bodo glasova- li,« so še zapisali. Župan je svoj predlog pripravil iz prepričanja, da po načelu politične pluralno- sti »...dve politični stranki ne mo- reta in ne smeta obvladovati isto- časno KVIAZ-a kot mestni svet. V nasprotnem primeru lahko os- tanejo povsem brez vpliva na ka- drovanje v sklopu KVIAZ-a štiri politične stranke in Oranžna li- sta, ki pa imajo skupaj skoraj po- lovico svetnikov v mestnem sve- tu.«

LDS zavrača očitek o blokadi

Dan po seji občinskega sveta je tiskovno konferenco sklical me- stni odbor LDS. Predsednik Mitja Slavinec je županovo ravnanje za- vrnil, rekoč, da je pri postavitvi komisije za mandatna vprašanja,

volitve in imenovanja »demagoško govoriti o solidarnosti, zato ker tudi mi naših glasov ne jemljemo kot gesto solidarnosti s strani voli- vcev, ampak izraz zaupanja in nji- hovih pričakovanj. Prav zaradi principa demokratičnosti sledimo temu, kar je zapisano v statutu, še toliko bolj, saj naš mandat presega tri člane, ki smo jih pričakovali v KVIAZ.« Povedal je še, da bi svet lažje delal, če bi bilo pred sejami opravljeno usklajevanje, in zavrnil mnenje, da je LDS blokirala delo občinskega sveta. LDS pričakuje partnerski odnos in se zavzema za konstruktivno sodelovanje, ven- dar na način, da bodo svetniki na sejo prihajali z že doseženim do- govorom.

Majda Horvat

Kaj predlagate? S čim bi se strinjali?

Župan Anton Štihec: »Župan predloga LDS ne more sprejeti, ker ne zasleduje načela politične pluralnosti in ne upošteva doseženega volilnega izida pri majhnih strankah ... Upoštevati matematično formulo števila izvoljenih svetnikov in s tem volilni rezultat le za največje stranke, pri malih pa ne, je dvolično. Ob- staja nevarnost absolutne prevlade le dveh političnih strank tako v KVIAZ-u kot tudi v mestnem svetu.«

LDS Mitja Slavinec: Če nas bo (župan) poklical na pogovor, se lahko doseže kak drugačen dogovor. Sprejemljivost je vedno odvisna od konkretnega dogovora. Sprejemljivost za nas pa go- tovo ni to, da se ne upošteva volilnega rezultata in se zaokrožuje sestava KVIAZ-a. V izhodišču smo si postavili, da nam glede na volilni rezultat in izračun 3,4 pripadajo v komisiji trije mandati in seveda predsednik.«



Spoštovane državljanke in državljani,

v imenu Liberalne demokracije Slovenije se zahvaljujem vsem vam, ki ste prišli in volili na letošnjih lokalnih volitvah. Še posebej hvala vsem, ki ste v naših kandidatkah in kandidatih prepoznali dobre in sposobne ljudi in jim zaupali svoj glas. Vsi naši župani, županje, svetniki in svetnice ter številni člani, simpatizerji in aktivisti LDS, bodo s svojim delom v dobro vseh pokazali, da je bilo vaše zaupanje upravičeno.

Ješko Kacin

Prva seja novega sveta v občini Dobrovnik

Gostilniške razprave naj se preselijo za mizo

Na prvi konstitutivni seji Občinskega sveta Občine Dobrovnik se so sestali župan Marjan Kardinar in enajst novih svetnikov. Občina Dobrovnik ima veliko posebnost. Je namreč edina občina v Sloveniji, ki ima v svojem občinskem svetu kar tri predstavnike narodnosti, in sicer madžarskega, romskega in (ker so Slovenci v tej občini v manjšini) tudi slovenskega predstavnika.

Začasna mandatna komisija je ugotovila, da je v občinski svet izvoljenih enajst članov, toliko jih je tudi predložilo potrdilo o izvolitvi. Tako so soglasno potrdili mandat svetnikom in novoizvoljenemu (dosedanjemu) županu Marjanu Kardinarju. Ta je poudaril, da bo še naprej delal v interesu občine in občanov ter obljubil, da bo vse naloge vestno izvajal. »Pri nas je prvo in edino pravilo razvoj občine, vse drugo je podrejeno.« Bojan Gavrič pa je v imenu svetnikov povedal, da bodo začeli svoje obljube izpolnjevati, pri tem pa računa na dobro sodelovanje vseh svetnikov in da ne bodo gledali na strankarsko pripadnost. »Upam,« je še poudaril, »da se bo končno gostilniška politika preselila za to mizo v sejni sobi.«

Izvolili so tudi komisijo za mandatna vprašanja, ki jo sestavljajo Ernest Preinšperger, Silvester Šovegeš, Štefan Holcmanin in Bojan Gavrič. Romska svetnica Vera Ratko je ob tem vprašala, kako to, da v tej komisiji ni nikoli romskega predstavnika. Župan je odgovoril, da je v občini veliko komisij, svetnikov pa le enajst in da se bodo v drugih pogosto srečevali in se prepletali. »Še živahno bo.«

Živahno pa bo že prihodnji teden, ko se bodo vsi izvoljeni svetniki in župan znova sestali na delovnem sestanku, kjer bodo spoznali delovanje občine in naloge, ki jih čakajo. Svetnik Jožef Hack pa je dal pobudo županu in občinski upravi, naj pripravijo poročilo, s katerim se bodo svetniki podrobneje seznanili s stanjem v občini. Med drugim naj poročilo vsebuje podatke o kratkoročnih in dolgoročnih kreditih občine, opis vseh investicij in tudi njenih učinkih, vseh projektih, v katerih občina sodeluje in ki so financirani iz sredstev Evropske skupnosti. Doda pa naj tudi seznam podjetij, katerih je občina lastnik ali solastnik, kakšne so pri tem njihovim obveznostim in kakšne koristi jim prinašajo; poleg tega pa si želi videti tudi seznam javnih del in učinkovitost.

Posebnost dobrovniške občine pa je tudi ta, da svetnikom niso natočili (čistega) vina, temveč so jim postregli z vodo iz Vidovega izvira.

A. Nana Rituper Rodež

Velikopolanski otroci plesali na Češkem

Sproščeni in nasmejani na odru

Otroška folklorna skupina OŠ Miška Kranjca Velika Polana se je udeležila otroškega folklornega festivala Tradicija Evrope, ki je potekal v Dolni Cermni na Češkem. Tja se je odpravilo dvaindvajset otrok te folklorne skupine, ki delajo pod mentorstvom Andreje Kavaš, Marko banda, člani kulturnega društva, ravnateljica in nekaj staršev. Na mednarodnem festivalu so sodelovale tudi otroške folklorne skupine iz Francije, Bolgarije, Slovaške, Rusije, Belgije in Česke.

Velikopolanska folklorna skupina je v treh dneh zaplesala kar enajstkrat v štirih čeških mestih – Svitavy, Crudim, Gorna in Dolna Cermna. Predstavili so se s tremi spleti plesov Čamra, Le v šolo nikar in Pozvačin, ob tem pa jih je spremljala Marko banda. Po vrnitvi so povedali, da so se na Češkem odlično odrezali, češki strokovnjaki pa so jih ocenili kot najboljšo skupino. Slovenska

skupina je bila tudi najštevilčnejša; najbolj so navdušili s tem, da so otroci poleg znanja pokazali veliko sproščenost na odru. Za zaključni ples festivala so organizatorji izmed vseh plesov izbrali našo kraje polko. Tako sta Nik Jaklin in Sára Lacković ples naučila mlade plesalce preostalih petih držav, ki so se udeležili festivala.

Slovenski udeleženci pa so lahko zadovoljni tudi zato, ker so otroško folklorno skupino OŠ Miška Kranjca Velika Polana organizatorji kot eno od šestih njim najljubših skupin povabili na 20-letnico tradicionalnega folklornega festivala, ki bo v Dolni Cermni na Češkem leta 2008. Sicer pa tudi člani Kulturnega društva Miška Kranjca iz Velike Polane in KD iz Dolne Cermne že vrsto let dobro sodelujejo in se srečujejo na festivalih.

A. Nana Rituper Rodež



Iz občine Črenšovci

Velika koalicija?

Ustanovna seja novoizvoljenega občinskega sveta občine Črenšovci je proti pričakovanju potekala brez strankarskih »preigravanj«, zapletov in pripomb. Ker je dobil Anton Tórnar mandat tako za župana (73,64 % v 1. krogu) kot za člana občinskega sveta, se je svetniškemu mestu odpovedal, namesto njega pa bo član Jožef Sarjaš (SLS) iz Trnja.

Po izračunih in ugotovitvah občinske volilne komisije, ki jo je vodil Ignac Horvat, je dobila največ glasov na volitvah SLS (484 in 4 mandati), sledijo LDS (407 in 3 mandati), NSi (390 in 3 mandati), SDS (331 in 2 mandata), DeSUS (143 in 1 mandat) in Lista za spremembe (113 in 1 mandat).

Sledita AS (109) in Lista za socialni razvoj (38), ki pa nista dobili nobenega mandata. Romska skupnost bo zastopal tako kot doslej Ludvik Levačič.

Župan je po potrditvi mandatov izrazil željo, da bi strnili vrste in skupno delali v korist občine oziroma občanov, brez oziroma političnih interesov. Podprl je tudi predlog, ki se je oblikoval že pred volitvami, da bi sestavo občinskih odborov in komisij povečali s pet na sedem članov, tako da bi tri od njih zastopali občani.

Glede na to, da so brez pripomb in spreminjalnih predlogov sprejeli tudi pobudo župana, da bi v sestavo komisije za volitve in imenovanja predlagale po enega člana štiri liste, ki so dobile največ mandatov, je mogoče sklepati, da gre za dogovor o veliki koaliciji. V KVIAZ pa so bili izvoljeni Anton Horvat (SLS), Jožef Horvat (NSi), Anton Radman (SDS) in Sven Sarjaš (LDS).

Jože Graž

Zagotovite si omrežje prihodnosti že danes!

Ptujsko podjetje GRATEL v Sloveniji gradi najsodobnejše širokopasovno optično telekomunikacijsko omrežje. Murska Sobota bo tako za Kranjem, Ljubljano, Koprom in Novim mestom dobila moderno telekomunikacijsko infrastrukturo, saj je Gratel v mestu že začel izvajati pripravljala dela, po predvidevanjih pa bo omrežje zgrajeno v enem letu. Občanom bo vzpostavitev omrežja omogočala uporabo najsodobnejših telekomunikacijskih storitev: hitre internetne povezave in prenos podatkov, spremljanje številnih televizijskih programov ter telefoniranje prek spleta. Cene teh prihajajočih in zmogljivejših storitev bodo bistveno nižje od sedanjih.

Gratel je kot pobudnik in investitor projekta za gradnjo optičnega omrežja izbral najbolj primerno in urbanim središčem ter meščanom prijazno tehnologijo, ki omogoča hiter in minimalen poseg v zemljišče. S tehnologijo **tesmec** je gradnja sekundarnega omrežja izjemno hitra. To omogoča **trencher**, najsodobnejši gradbeni stroj, ki izkopije »mini jarek« globine 40 cm in širine 13 cm. Stroj vanj hkrati polaga 6 PeHD cevi, ki jih takoj zalije z betonsko mešanico. Na površinah ostaja barva od zakoličb komunalnih vodov, ki pa v približno 60 dneh izgine.

Poseg nima vpliva na obstoječe komunalne vode in ohranja stabilno strukturo ceste ali pločnika, kar je prav gotovo dodatna prednost te napredne gradbene tehnologije. Ker stroj izkopani material sproti vsesava in ga zato ob trasi ni potrebno začasno deponira-



ti, lahko tudi promet v središčih mest poteka neovirano.

S polovično zaporo ceste in s prehodnostjo pločnikov in kolesarskih stez stroj hitro napreduje in dnevno tako položi povprečno 150 m cevi, po katerih bodo kasneje optična vlakna povezovala vsakega uporabnika z optično centralo.

Ko stroj ne obratuje, je cesta v celoti prevozna. Na vseh površinah, kjer se gradbeni posegi izvajajo, po zaključeni gradnji investitor vzpostavi prvotno stanje, ne glede na to, ali gre za cestnišče, pločnik ali zelenico. Asfaltiranje zgornjega sloja na cestiščih ali ploč-

nikih se zaradi sušenja betona izvaja običajno šele po 30 dneh.

Pomembno je poudariti, da občanom gradnje ni potrebno sofinancirati, saj je investitor sam zagotovil za ta projekt vsa potrebna sredstva. Soglasja, ki jih med prebivalci Murske Sobotne zbirajo Gratelovi predstavniki, so le pravna podlaga projektu, ne pa tudi obveza k naročilu storitev. Vsi potencialni uporabniki bodo namreč koristili prihajajočega storitve optike le, če bodo to želeli, ko bo omrežje zgrajeno.

Prek optičnih vlaken bo prenos digitalnih signalov izjemno hiter in zmogljiv, uporabnikom pa bo omogočal najhitrej-

ši možni prenos praktično neomejene količine podatkov prek interneta, hkratno spremljanje številnih televizijskih programov v standardu HDTV ter raznolike aplikacije govorne in video telefonije prek spleta. Uporabniki bodo visoke hitrosti lahko s pridom uporabljali za komunikacijo in za nove

in nove možnosti za zabavo, izobraževanje in poslovne priložnosti. Nove širokopasovne storitve pa bodo bistveno cenejše, zato je pomembno, da si občani s podpisom soglasja za izgradnjo zagotovijo možnost izbire in s tem dostopa do najmodernejših telekomunikacijskih rešitev prihodnosti.



Gratel, d. o. o., gradbeništvo, inženiring, telekomunikacije
Skorba 40, 2251 Ptuj, tel.: 02 788 50 40, faks: 02 788 50 41
E-pošta: gratel@siol.net

PE KRANJ, Laze 18, 4000 Kranj, tel.: 04 251 99 10, faks: 04 251 99 15
E-pošta: gratel.kranj@siol.net

Podrobne informacije: <http://www.gratel.si>

KD Kajer Bučevci raziskuje kulturno dediščino

Torbo kajer so raziskovali na delavnici

V vaško-gasilskem domu v Bučevcih je potekala raziskovalna delavnica na temo kajer, ki jo je pripravila Sekcija za ohranitev kulturne dediščine Kulturnega društva Kajer Bučevci.

Kajer je bilo ime za torbo iz platna ali usnja, ki jo nosili njihovi predniki in po kateri so tudi poimenovali njihovo kulturno društvo. Predsednik društva Zvonko Šijanec je povedal, da s to delavnico želijo natančneje raziskati, kakšen je bil kajer skozi zgodovino, kaj je ljudem pomenil in za kaj so ga uporabljali. Že ob pripravi delavnice so imeli več pogovorov s starejšimi krajanji Bučevci, na katerem so dorekli, kako je kajer izgledal. Delavnica je potekala večplastno, vključene so bile vse generacije krajanov od otrok pa do upokojencev.

Sama beseda kajer je, kot so ugotovili, italijanskega izvora, kjer pomeni lovsko torbo. V Bučevcih in sploh na Murskem polju pa se je pojavljala del garderobe moških, ko še ni bilo žepov na hlačah in so s sabo nosili te torbe, kjer so shranjevali stvari, ki so jih uporabljali – od hrane in orodja pa do orodja za delo. Na začetku so bili kajeri narejeni iz raznobarnih vrst volne, potem iz drugih platnenih materialov in pozneje, ko so bili v teh krajih tudi čevljarji, tudi iz usnja. S kakor koli izdelkov je kajer postal tudi statusni simbol poskega. Premožni so ga imeli iz kakovostnega usnja, revnejši pa iz platna. Prenehali so jih nositi šele pred začetkom druge svetovne vojne. Iz Slovenskega etnografskega muzeja so dobili tudi risbe narodnih noš izpred leta 1850 na Murskem polju in na njih ima moški čez ramo obešen kajer. Naziv za take torbe je bil sicer v različnih krajih



Raziskovalne delavnice o kajerju so se udeležili krajanji vseh generacij.

Murskega polja različen, v ljudski govorici pa pomeni tudi pobalina, smrkavca. Kajer bo v Bučevcih vključen tudi v vaški grb, ki ga bodo narisali tudi na bučevski vaško-gasilski dom, zato želijo prej natančno raziskati, kakšen je bil, da starejši ljudje ne bi govorili, da ni bil takšen, poudarja Šijanec. Rezultate raziskave s predstavitvijo kajerja želijo predstaviti tudi v zloženki.

Izdelke, ki so jih naredili na delavnici, bodo pre-

dstavili in delili na tradicionalni prireditvi v vasi Drogji sosid, dober den, ki bo konec novembra. V okviru bučevskega kulturnega društva pa poteka še raziskava o narodni noši v Bučevcih v sodelovanju z etnologinjo dr. Marijo Makarovič, na podlagi katere bodo tudi pripravili blago za šivanje oblek, pri tem pa so v kraju našli tudi dobro ohranjeni komplet ženske obleke iz leta 1880.

Jože Gabor

Matej Babič iz Grab: »V življenju se ne splača sekirati za vse stvari. Takrat so obstajale družbe, ki so zelo ocenjevale tvojo zunanost in osebnost. Danes mi je za te stvari skoraj vseeno oziroma si ne vzamem toliko k srcu, kar rečejo sosede ... Danes sem človek, ki je željan novih izzivov, človek, ki ne stagnira.«



Franc Mulec iz Kunove: »Vse od rojstva, rojen sem 1949. leta, živim na tej kmetiji. Pravzaprav že nekaj let delam kot zdomec v Nemčiji, pa vendar sem tu doma, saj se pogosto vračam. Tise se spominjam od malih nog. Zdi se mi, da je vseskozi enaka. Vsako leto rodi rdeča semena, ki smo se jim otroci izogibali, saj so nam starši rekli: Če jih boste jedli, boste umrli.«



Dušan Cvetko, predstavnik rezidentov: »Želimo takojšen preključ iz izdanih dohodninskih odločb in ustavitev postopkov, ki jih davčna uprava vodi proti nam. Zahtevamo usklajevanje obdavčitve med Avstrijo in Slovenijo tako, kot je to v drugih državah Evropske unije. Pričakujemo prenehanje neustavnega obravnavanja rezidentov glede na državo zaposlitve in prenehanje zavajanja slovenske javnosti z izjavami, da smo manj obdavčeni kot zaposleni v Sloveniji.«



Danica Korošec, glavna sestra Doma starejših občanov Ljutomer: »Marsikdo se sprašuje, zakaj neki bi morali delati prostovoljno za druge, saj mora za ljudi, ki potrebujejo pomoč, poskrbeti država. V resnici pa ljudje neprestano opravljamo vrsto prostovoljnih aktivnosti za svoje, prijatelje, sosede, pa tega sploh ne označujemo kot prostovoljno delo ... Veliko pomembnejše kot to, da drugi občudujejo našo dobroto ali požrtvovalnost, je občutek osebnega zadovoljstva, ki ga imamo pri tem delu.«

Matjaž Hanžek, varuh človekovih pravic: »Pred mesecem dni so v državnem zboru zavrnili priporočilo vladi, naj se resneje loti integracije Romov. Ko problem »poči, začnejo »gasiti«. Najhujše pa je, da so odpeljali otroke in ženske, ki niso nič krivi, skupinsko kaznovanje ljudi pa je prepovedano. Vznejevoljilo me je tudi to, da bi ta akcija države lahko postala vzorec za naslednje reševanje konfliktov; ne samo romskih, ampak tudi drugih. Zadeve je treba strpno reševati, če pa se to ne da, so za to pristojne institucije.«



Silvia Güllsörf, poslovna direktorica Volva S 80: »Na Švedsko sta me zanesla naključje in mladostna radovednost, spoznati nove kraje, nove ljudi in drugačno življenje. Eden od pomembnih razlogov, ki je k mojemu odhodu veliko prispeval, je dejstvo, da je zahodna Evropa takrat iskala novo delovno silo.«



Movrin (vsi iz Veržej). Nova sestava občinskega sveta je precej spremenjena, saj v njem sedijo le trije že znani obrazi svetnikov iz prejšnjega mandata (Vekoslav Jureš, Nada Bunderl Rus in Andrej Sraka), preostalih šest pa je novih. V primerjavi s prejšnjo sestavo je v občinskem svetu manj žensk.

Novi župan Slavko Petovar, 33-letni kmetijski svetovalec, bo župansko funkcijo opravljal neprofesionalno.

Milan Jerše



Skupinska slika ob začetku novega mandata. Foto: M. J.

Konstitutivna seja Občinskega sveta Občine Veržej

Spremenjena sestava, večina novih obrazov

Občinski svet Občine Veržej se je v novi sestavi sestel na prvi redni konstitutivni seji v četrtek zvečer. Upoštevač novo zakonodajo s področja lokalne samouprave je prvo sejo v novem mandatnem obdobju vodil najstarejši izvoljeni svetnik, in sicer 63-letni Franc Novak Banovec, ki je kandidiral na listi DeSUS-a. Predsednik občinske volilne komisije Boris Kolmanič je podal poročilo o izidu volitev članov občinskega sveta in župana ter med drugim povedal, da niso prejeli nobenih pritožb. Po izvolitvi mandatne komisije, katere predsednik je postal Matija Galunder, člana pa Franc Novak in Jožef Tušak, so potrdili še mandate župana in občinskega sveta. V naslednjih štirih letih bo občina vodil novoizvoljeni župan Slavko Petovar iz Bančani, ki ga je predlagala SLS. Dobil je 76,70 odstotka glasov, njegova protikandidata Dušan Majlič in Alojz Topolovec pa po približno 11 odstotkov.

Na seji so potrdili tudi mandate Občinskega sveta Občine Veržej, ki šteje 9 članov. Ti so: Branko Seršen (Banovci), Vekoslav Jureš (Bančani), Matija Galunder (Veržej), vsi trije iz SLS, Franc Novak (DeSUS) ter pet neodvisnih svetnikov: Jožef Tušak (Bančani), Borut Kapun, Nada Bunderl Rus, Andrej Sraka in Emil

V Turnišču nočejo spati na bogastvu

Sedem novih, sedem starih svetnikov

»Nekeč smo dobro sodelovali, ne vidim, da ne bi mogli še bolje, so bile besede, ki jih je ponovno izvoljeni župan Jožef Kocet namestil občinskim svetnikom. V tem mandatu bo vodil sedem starih za svetniško mizo sedelo tudi sedem novih svetnikov; med njimi je tudi ena svetnica. Takoj po tem ko so opravili formalnosti, so se svetniki lotili predlogov in pripomb. V ospredju je bila seveda avtoce-

sta. In če smo v marsikaterem svetu navajeni, da so svetniki starejši, je turniški občinski svet precej mlada ekipa, ki se bo gotovo lotila razvoja občine in iskanja priložnosti. »Pred nami so nove priložnosti za življenje, ki jih moramo izkoristiti. Moramo biti odprti za ideje in občutljivi za ljudi.

Moramo imeti posluš za vse, kar dviga kakovost bivanja. Želim si, da bo v tem mandatu kljub različnim pogledom prevladal razum,« je mnenja župan.

Na traso avtoceste so že prišli prvi stroji, gradnja in vse, kar je povezano s tem, pa bo bistveno vplivala in zaznamovala življenje ljudi v bližini gradnje. Kljub temu da glavčina prometa ne bo šla skozi Turnišče, se je že sedaj bistveno povečal promet. »Avtocesta je postala resničnost in morda se niti ne zavedamo, kakšen poseg bo to v razmišljanje ljudi, v življenje, v gibanje ... O tem, kako reševati nastale težave, ki se pojavljajo, pa so že v dogovoru z izvajalci.«

Stanislav Sobočan pa je župana zaprosil, naj pripravijo pregled vseh investicij, ki so v teku. »Že-

lim, da svetniki dobijo vpogled v dogajanje.« Župan mu je odgovoril, da bo to razvidno v razvojnem programu proračuna za prihodnje leto. Povedal je tudi, da so na občinski upravi sicer mala ekipa, vendar zelo dobro delajo. Upoštevali pa bodo tudi priporočila o številu zaposlenih in v kratkem na občinski upravi zaposlili še enega človeka.

Jože Magdič pa je opozoril tudi na vrtino, ki se nahaja v njihovi občini. »Občinska uprava naj na pristojno ministrstvo naslovi pismo, v katerem se naj pozanima kaj bo s koncesijo o črpanju geotermalne vode. Bojim se, da spet ne bo prišla v prave roke.« Župan in svetniki so se s tem strinjali in dejali, da ne želijo samo spati na bogastvu, ki ga imajo.

A. Nana Rituper Rodež

Skupščina SDGD Slovenije
v Moravskih Toplicah

Uveljavljene podjetniške pogodbe

V konferenčni dvorani hotela Vivat v Moravskih Toplicah je potekala 4. skupščina Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije, ki so se je udeležili delegati iz vseh 15 območnih odborov, v katere se povezujejo sindikati družb.

Ta sindikat povezuje delavce iz dejavnosti gradbene operative visokih in nizkih gradenj, industrije gradbenega materiala, zaključnih in montažnih dejavnosti, vodnega gospodarstva, projektive, urbanizma in dejavnosti inženiringa. Po sprejemu poslovnika in pozdravnih nagovorih gostov je sledil vsebinski del. Najprej so ocenili delovanje omenjenega sindikata v preteklem štiriletnem obdobju, ki je bilo zaznamovano z ohranjanjem delavskih pravic, v veljavo pa je stopil tudi nov Zakon o delovnih razmerjih, ki je na novo uredil precej delovnih pogojev. V začetku leta 2005 je začela veljati nova kolektivna pogodba za gradbene dejavnosti. Zlasti je pomembno, da je le-to prva kolektivna pogodba v državi, ki ima določen nov plačni sistem, ki temelji na določanju osnovnih plač po tarifnih razredih, brez določanja količnikov in izhodiščnih plač. Zgodile pa so se tudi kadrovske zamenjave znotraj tega sindikata, industrijski sindikati pa so povezani znotraj Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, s čimer lažje in bolje uveljavljajo določene pravice.

Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti je v tem obdobju sodeloval tudi pri sklepanju podjetniških kolektivnih pogodb. Tako so v večini večjih gradbenih družb, med drugim v Tondachu Križevci, že sprejete tudi podjetniške kolektivne pogodbe, ki opredeljujejo in še dodatno rešujejo pravice in obveznosti iz delovnega razmerja v posamezni družbi.

Na koncu so volili predsednika Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije. Za funkcijo se je potegoval tudi predsednik sindikata pomurskih gradbenincev Franc Niderl, vendar je dobila več glasov Tanja Šuligoj, zaposlena v anhovskem Salonitu. Izvolili so tudi člane nadzornega odbora, med katerimi je tudi Anica Hozjan iz lendavskega Varisa.

Milan Jerše

Poudarek na dveh skupinah poklicev

Zaostanek za Slovenijo nam je prinesel priložnost

Zaposlovanje in kreiranje delovnih mest možna kljub hendikepu regije

Prleška razvojna agencija giz se je v sodelovanju z madžarskim partnerjem Nacionalni park Őrszeg leto dni ukvarjala s projektom Možnosti zaposlovanja v zavarovanih območjih, ki je po besedah direktorja agencije Gorana Šosterja prinesel lepe rezultate. Projekt je bil namenjen iskanju zaposlitev z ustvarjanjem novih delovnih mest na zavarovanih območjih, kot so Natura 2000 in Krajinski park Goričko, v katerih mnogi še zmeraj vidijo prej hendikep kot priložnost regije. »Pomurje je eno od regij, ki ima za velik del teritorija status takšnih ali drugačnih varovanih režimov. Ta območja nam pomenijo omejitve za delovanje človeka in to, da je neka regija v tako dobri naravni ali krajinski kondiciji v primerjavi z drugimi deli države ali Evrope, je na neki način njena slabost. Mi smo dokazali nasprotno. Ravno ta zavarovana območja so lahko eksplisitna priložnost za zaposlovanje brezposelnih oseb in za kreiranje novih poklicev,« pravi Šoster.

Kmetijstvo in turizem

Poudarek so dali dvema skupinama poklicev. Prva je povezana z vodenjem turistov po zavarovanih območjih, kjer so običajnemu seminarju



za lokalne turistične vodnike dodali še 50 ur izobraževanja o varovanju narave in kulturne dediščine. Drugi sklop izobraževanj pa so usmerili v ekološko kmetovanje. »Večji poudarek je bil na dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, ki se bodo lahko z njimi dolgoročno preživljale. Tudi tukaj je

Goran Šoster, direktor Prleške razvojne agencije giz: »Treba je poudariti, da naša zavarovana območja v tem trenutku med lokalnim prebivalstvom še nimajo imidža, da so ta območja prednost, zato jim bomo morali najprej predstaviti prav to. Naš relativni zaostanek za Slovenijo nam je sedaj prinesel priložnost, ki je sicer ne bi imeli.«

bil poudarek na pridobivanju specialističnih znanj, za katere menimo, da se jih da na kmetijah najhitreje ovrednotiti, kot so predelava živil v pekarske in sadjarske izdelke. S pomočjo seminarja so udeleženci pridobili izobrazbo nacionalne poklicne kvalifikacije, pojasnjuje Šoster in dodaja,

da so bili z obiskom seminarjev zelo zadovoljni, čeprav so bili maja, ko je ciljna skupina, ki so jo skušali pritegniti, najbolj zasedena. Tako se je udeležilo usposabljanja 40 turistov, 30. V drugem modulu peka kruha in potic ter druga predelava sadja se je izobraževalo nekaj čez 30 udeležencev, seminar pa jih je dokončalo 25.

Pomanjkanje podjetniške iniciative

»Dejstvo je, da je v vzhodnem delu Slovenije izjemno nizek delež kmot z razvitimi dopolnilnimi dejavnostmi. V primerjavi s preostalimi deli Slovenije je to najslabše razvit segment agrikolturnega vidika ekonomskega življenja v tej regiji. Verjetno se ljudje za to delo ne odločajo zaradi raznih pravnih postopkov in inšpekcijskih kriterijev, ki so morda pri nas prezahtevni. Drugi razlog pa je pomanjkanje podjetniške iniciative, ki je povezana z možnostjo financiranja nekih investicij. Glede na to, kakšne rezultate smo dosegli, verjamemo, da se bo to usposabljanje pojavljalo in bomo vsako leto dobili nekaj posameznikov, ki bodo začeli pridobivati del svojega dohodka tudi na tem trgu in v novih tržnih nišah.«

Vanja Poljanec

Bioplinarne iz Černelavec

Po klasičnih čistilnih napravah še bioplinarne

Podjetje INOKS je v Evropi priznано podjetje na področju ekoloških investicij – Prve štiri bioplinarne tudi v Sloveniji

INOKS iz Černelavec, ki je najbolj znan po izdelovanju nerjaveče opreme za kemično in živilsko industrijo, je svojo prvo lastno čistilno napravo izdelal že 1993. leta. Tudi na tem področju so kmalu ugotovili, da je lasten razvoj, projektiranje in trženje prav tako pomembno ali pa še bolj kot sama kakovostna izdelava naročenega. To jim še kako dobro uspeva prav na področju ekologije, saj so z lastnim razvojem razvili dva iskana tipa: ECOS BP 500 T (termofilna) in ECOS BP 1000 M (mezofilna).

»Razlika med industrijsko termofilno, ki deluje na 55 stopinj Celzija in naravno mezofilno, ki je primerna za kmetijstvo, kjer imajo predvsem silažo in gnojnico, je v tem, da potem s tem sistemom bioplina lahko ogrevajo vse, kar je v bližini,« je pojasnil razliko Jože Pavlinjek ml., ki je skupaj s sodelavci (konkretno je za bioplinarne zadolžen Anton Buček, dipl. inž. kem. tehnol.) razvil sodobno tehnološko opremo tipске bioplinarne »ECOS«. Jože Pavlinjek pa o tem pravi: »...Naš inženiring je skupaj z naročniki razvil najoptimalnejše rešitve za postavitev bioplinarn.«



»Naravne čistilne naprave so zadnja leta pravi boom in bodo vse bolj iskane,« je prepričan Jože Pavlinjek ml., ki skrbi za to, da so med najboljšimi na področju izdelave tehnologije bioplinarn, izdelave študij, projektiranja za PGD in PZI, gradbenih, strojnih, tehnoloških in energetskih projektov, izvedbi na ključ pa tudi najrealnejši pri načinu financiranja

Njihove bioplinarne so namreč postavljene na ključ – od idejne zasnove do gradbenega dovoljenja, sami izdelajo vse od projektne dokumentacije, inženiringa in skupaj s podizvajalci tudi izvedejo dela. Prav tako pridobijo vsa potrebna dovoljenja in soglasja. Po zagonu spremljajo delovanje, kar s sodobno tehnologijo

ni noben problem, saj lahko to počnejo tudi preko interneta. Največ njihovih bioplinarn že deluje na območju avstrijske Koroške in Štajerske, ta čas pa so v izvedbi tudi štiri bioplinarne v Sloveniji, in sicer imajo naročila iz Ljubljane, Ilirske Bistrice in dve iz Pomurja.

Bernarda B. Peček

Komptech v Ljutomeru
ima gradbeno dovoljenje

Kmalu začetek pripravljalnih del

Zamuda zaradi zahtevnosti projekta

V babinski industrijski coni v Ljutomeru so prvega junija položili temeljni kamen za novo tovarno Komptech, okoljska tehnika avstrijske družbe Kompteg GmbH in napovedovali, da bo tovarna stala še letos. Zaradi narave proizvodnje, ki bo v novem objektu, pa so si morali pridobiti številna dovoljenja in za pripravo vodilne mape do potankosti izdelati projekt, kar pa je odmaknilo začetek gradnje.

»Gradbeno dovoljenje smo dobili v začetku novembra, pogodbo o izvedbi gradbenih del, vredno milijardo tolarjev ali štiri milijone evrov, pa smo sklenili z ljubljansko družbo Imorente. Proizvodna hala mora biti zgrajena do konca aprila, do konca maja prihodnje leto pa poslovni objekt. Proizvodnja bi tako lahko stekla julija,« je povedala direktorica družbe Sonja Rajh.

Dokončni projekt je doživel manjše dopolnitve in spremembe, zunanost pa ostaja nespremenjena. Kot smo že poročali, bodo proizvodni prostori, veliki 3500 kvadratnih metrov, postavljeni na zemljišču v velikosti 3,7 hektarja, ki ga je podjetje komunalno opremljenega kupilo od občine za 129 milijonov tolarjev. Gradbena dela bodo stala štiri milijone, oprema pa še milijon in pol evrov. V novi tovarni bo dobilo delo petdeset delavcev, v Ljutomer pa bo matično podjetje Komptech s sedežem v Frohnleutnu ob izdelavi komponent za okoljski program preselilo tudi montažo strojev.

M. H.

Jožef Söke sprašuje

Bo kupec Nafta prevzel ekološko sporno preteklost

Petišovcem priznan status žrtve
industrializacije?

Na vladno potrditev programa prodaje kapitalске naložbe v družbi Nafta Lendava se je odzval občinski svetnik in član krajevne skupnosti Petišovci Jožef Söke. Zanima ga, ali bo vlada, med kriterije prodaje uvrstila tudi zahtevo, »da bo kupec z nakupom prevzel vse obveznosti, nastale med industrializacijo Nafta v naselju Petišovci.«

Ker je v programu prodaje predviden natančen pregled poslovanja družbe v zadnjih treh letih, pričakuje, da bo opravljen tudi pregled trošenja sredstev, ki jih je država že namenila podjetju za sanacijo ekoloških bremen preteklosti, ter da nadzorni svet sprejme jasno stališče do neresenih ekoloških problemov med podjetjem in lokalno skupnostjo. Navedene zahteve in pričakovana bodo kmalu tudi formalno in v pisni obliki posredovali vladi in nadzornemu svetu bodisi kot del na iniciativa, krajevna skupnost Petišovci ali Jožef Söke kot občinski svetnik.

Zahteve podkrepljujejo z zakopanimi, ekološko spornimi vodi po naselju Petišovci v dolžini okoli šest kilometrov, iz katerih se še vedno izteka nevarna tekočina, zakopanimi spornimi ostanki po delni nesreči v Naftini tovarni formidohida ter odloženimi betonskimi bloki, ki so jih odstranili ob sanaciji opustelih vrtin. Ekološko sporne zadeve na območju Petišovcev so namreč v dokaz pripravljene tudi odkopati. »Mi hočemo, da bi na osnovi zakona o popravil krivic Petišovci dobili status žrtve industrializacije,« je še povedal Jožef Söke.

M. H.

**Vestnik lahko kupite tudi
na večini pošt v Pomurju.**

Podjetje v Ljutomeru: Občina Ljutomer, Babinska 11, 8200 Ljutomer

Za avtocestni krak 175,3 milijarde tolarjev

Oddan zadnji odsek pomurske avtoceste

Casa imajo 15 mesecev

Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, DARS, d. d., je v ponedeljek pri Svetem Juriju ob Ščavnici z najugodnejšim izvajalcem, izbranim na javnem razpisu, sklenila pogodbo za izgradnjo zadnjega odseka pomurske avtoceste med Lendavo in Pinčami (faze A). Ta del pomurskega avtocestnega kraka bodo gradila podjetja SCT Ljubljana, Primorje Ajdovščina, GP Pomgrad Murska Sobota in CP Ljubljana.

Vrednost del za izgradnjo 9,2 kilometra dolgega avtocestnega odseka, ki ga sofinancirata tudi občina Lendava in Telekom Slovenije, znaša 16,3 milijarde tolarjev, izvajalci pa ga bodo morali zgraditi v petnajstih mesecih. Zgraditi bo potrebno vialekt, pet nadvozov, osem mostov, podvoz, sedem ploščatih in devet cevni prepustov. Poleg tega je predvidena tudi izgradnja dveh kilometrov priključnih ramp, 11,6 kilometra odcepij lokalnih cest, 2,7 kilometra dolgega mejnega potoka, ki ga bodo očistili, šest kilometrov melioracijskih jarkov in platoja oskrbnega centra v Pincah, predstavitev in zaščita



komunalnih vodov, izvedba krajinske ureditve, protihrupne zaščite ter kompletne prometne ureditve avtoceste.

Prihranili 1,4 milijarde tolarjev

Dars je s pomočjo pogajanj pred sklenitvijo pogodbe z izbranim izvajalcem dosegel znižanje cene, saj izbrana podjetja sočasno izvajajo tudi preostali del avtocestnega odseka Lenda-

va-Pince in odseka Beltinci-Lendava. Izgradnja omenjenega odseka je torej za 1,4 milijarde tolarjev cenejša.

S tem so v gradnjo oddana vsa gradbena dela za izgradnjo avtoceste A5 Maribor-Pince z izjemo pokritega vkopa in predora Cenkova na odseku Sp. Senar-

ska-Cogetinci. Z gradnjo bodo začeli v prihodnjih dneh, pomurska avtocesta pa bo prometu v celoti predana konec leta 2008.

Investicijska vrednost celotnega pomurskega avtocestnega kraka, vključno z odcopom hitre ceste proti Dolgi vasi, določena z Resolucijo o nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, znaša 175,3 milijarde tolarjev.

Vanja Poljanec, foto: N. J.

www.vestnik.si

Podjetje za oblikovanje, DR. JAR. BOVAKA 11, MURSKA SOBOTA

FRONTAL odnosi z javnostmi in tržno komuniciranje
INQUA kreativne rešitve in oblikovanje
FRONTLAB spletne strani in aplikacije
Cell Mesnikova ulica 34, 9000 Murska Sobota, Slovenija | T: +386 (0)2 530 89 00 | F: +386 (0)2 530 89 01

Lek je prodal, Ilirija pa kupila Lek Kozmetiko Proizvodnja in delavci v Lendavi ostajajo, kjer so

Po dogovoru med družbama Lek in Ilirija bo slednja pridobila stoodstotni delež v družbi Lek Kozmetika. Skopo novico je Lek objavil na svoji spletni strani v ponedeljek, 13. novembra. Odločitev so pri Leku pojasnili z osamosvojitvijo kozmetičnega programa, ki se je zgodila že pred šestimi leti, Lek Kozmetika kot hčerinska družba Leka pa je samostojno poslovala že od leta 2002.

Novica, ki naj bi imela torej že nekaj časa logično ozadje, pa je vendarle presenetila. Pred tremi leti je namreč Metod Dragonja, takratni predsednik uprave Leka, trdil, da Lek Kozmetika ni naprodaj. Možnost poslovne povezave z Ilirijo, ki jo je januarja 2003 za časopis Finance napovedal generalni direktor Ilirije Danijel Petrovič, je odločno zavrnil kot nerealno, v odgovoru na vprašanje Vestnika pa je Dragonja še zapisal, da »Lek Kozmetika išče poslovne povezave v smeri širitve palete proizvodov in utrjevanja tržnih deležev. Lastniških strateških povezav ne iščemo.« V tistem času je imela direktorica Leka Kozmetike Cvetana Rijavec pri predsedniku uprave Metodu Dragonju močno zaslombo, v poslovnem smislu pa je imela za Lek Kozmetiko veliko težo tudi blagovna znamka Lek oziroma farmacevtsko ozadje. (Bo sedaj na vrsti prodaja Lekovega obrata v Lipovcih? Tudi zanj smo morali po naročilu Leka novembra 2003, ko naj bi se za njegov nakup zanimala Perutnina Ptuj, pisati, da ni naprodaj.)

Kaj odločitev pomeni za zaposlene? Okoli osemdeset zaposlenih v proizvodni enoti Leka Kozmetike v Lendavi – pred tremi leti jih je bilo 120 ter 38 v razvojni enoti Leka Kozmetike v Ljubljani – naj bi nadaljevalo proizvodnjo v sedanjih prostorih, ker da bo novi lastnik pod enakimi pogoji zaposlil vse zaposlene, v najem pa vzel tudi prostore in opremo. Poznavalci k temu dodajajo: le do kdaj. Ilirija ima namreč v sosesčini finančno neobremenjene proizvodne prostore, v katerih je maja ugasnila proizvodnja sveč, po zadnjih odpovedih zaposlenim pa je v zadnjih vzdihljajih tudi kemijska proizvodnja. Predsednik uprave Ilirije Danijel Petrovič je za Vestnik pred dnevi napovedal, da za razvoj proizvodnje v obratu Lendava iščejo dolgoročnega strateškega partnerja, vendar niti z besedico ni nakazal, da ne gre za ohranitev kemijske proizvodnje, ampak za nakup Leka Kozmetike.

Očitno tudi v poslovnem svetu nikoli ni mogoče reči nikoli, zato smo našli v mapi Ilirije ob napovedi vodstva, da se želijo povezati z Lek Kozmetiko, tudi napoved, da bi se k temu lepo prilegla selitev proizvodnje Ilirijine lasne kozmetike iz Ljubljane v Lendavo.

Majda Horvat

Pssssst!

Maximus

23. novembra

Ne povejte nikomur!



Barometer



Jurij Kozar, žerjavist iz Prosečke vasi, se je na evropskem prvenstvu žerjavistov že drugič uvrstil prav v evropski vrh. Tokrat je zasedel četrto mesto v hitrostni vožnji z žerjavi.



Daniel Petrovič, predsednik uprave Ilirije, je prejšnji teden trdil, da iščejo strateškega partnerja, ki bo nadaljeval proizvodnjo v praznih halah lendavske Ilirije. Očitno je že takrat vedel, da bodo proizvodnjo nadaljevali sami, saj je bil v začetku tedna sklenjen posel o nakupu Leka Kozmetike.



Jožef Šoke, lendavski občinski svetnik in član sveta krajevne skupnosti, zahteva, da Petišovci dobijo status vasi žrtve industrializacije, in ob tem še, da se pred prodajo Nafta sanirajo vsa sporna odlagališča.



Peter Pertoci je soavtor dveh novih strokovnih publikacij s področja gostinstva, in sicer Srežba z organizacijo dela in Poznavanje in postrežba pijač, ki sta izšli te dni in ju bodo predstavili konec tedna.



Ivan Šimič, direktor Davčne uprave, danes trdi, da zavezanci, zaposleni v Avstriji, niso v slabšem položaju kot domači davčni zavezanci. Toda zdomci še naprej dokazujejo, da ni tako in da ostajajo še naprej v neenakopravnem položaju glede na zaposlene v Italiji in Nemčiji.

Poslovna direktorica Volva S 80 Silvia Güllsdorf prihaja iz V rojstno vas na vonj po-

Prlekinja, ki je razvila dva avtomobila, pravi: »Mislim, da imam jaz privilegij, ker imam dva doma. Ko grem v Slovenijo, grem domov, in ko grem na Švedsko, grem tudi domov.«

Starost: 56 let. **Na Švedskem od leta** 1969. **Zaposlitev:** Volvo, poslovna direktorica razvoja S 80. **Družina:** mož Bosse, hčerka z družino. **Hobiji:** golf, kuhanje, vrt, branje, potovanja. **Sanjski avtomobil:** Alfa Romeo, Cabriolet spider 1956. Tako se je v sporočilu po elektronski pošti opisala Silvia Güllsdorf, trgovka iz Nunske Grabe, ki je v švedski tovarni Volvo zasedla mesto poslovnega direktorja.

Preprosto: Silvia je naša rojkinja, ki je na čelu avtomobilskega giganta Volvo. Bila je osmi od 11 otrok v družini Sovičevih iz

Nunske Grabe. Pred 36 leti je pospravila kovčke in odšla na Švedsko. »Ne vem natančno, kako je odšla, saj sem imel takrat le 12 let, vendar mislim, da je s pomočjo dopisovanja, ki je bilo takrat popularno, tam našla zaposlitev in zato tudi šla. Kar velika skupina je odšla, ne le od tukaj, tudi od drugod po Sloveniji,« o njenem odhodu v tujino pravi brat Milan Sovič. Silvia je v švedskem avtomobilističnem koncernu začela delati za tekočim trakom; pridnost, delavnost in sposobnost so jo gnale naprej. Zdaj je tako imenovani Business Director S 80. »Silva je bila zmeraj zagnana in



Milan Sovič: »Zmeraj je bila zagnana in ambiciozna. Česarkoli se je lotila, je tudi naredila. Ne preseneča me, da je uspela. Kljub uspehu je ostala preprosta. Ni ena tistih, ki se s tem postavljajo.«

ambiciozna. Česarkoli se je lotila, to je tudi naredila. Ne preseneča me, da je uspela. Kljub uspehu pa je ostala preprosta. Ni ena tistih, ki se s tem postavljajo,« ponosno razloži Milan. Osnovno in srednjo šolo je končala v Ljutomeru: izučila se je za trgovko. »Delati je



1978 kilometrov loči Nunske Grabe in švedski Göteborg. Silvia (Silva) je začela kot trgovka na Razkrižju, zdaj je poslovna direktorica razvoja Volva S 80. Brez komentarja: klasična zgodba o uspehu.



Silvia je odrasčala v družini z osmimi brati in dvema sestrama. Ko pride domov, se zberejo in priredijo druženje. »Takrat je prav veselo, veliko je smeha, zabavamo se, morali pa bi jo slišati, kako poje,« pove brat.



Rojstna hiša Silvije – dekleško se je pisala Sovič – je Kodolitsecheva zidanica, ki je jo njen oče dobil v agrarni reformi po vojni. Zdaj v njej živi brat Milan. Nekoč so tukaj prebivale nune, po katerih je vas dobila tudi ime.

Obnova nasipov na hrvaškem katastrskem ozemlju

Država pri odškodninah dvolično, zava-

Plačali bi jim le požagana drevesa

Franc Šumenjak s Hotize je lastnik več kot hektarja gozda v k. o. Martin na Muri med Hotizo in Kotom, ki ga v dolžini okoli dvesto metrov preseka vodovarstveni nasip. Čeprav so izvajalci obnovitvenih del skoraj pred mesecem dni levo in desno od nasipa požagali njegova drevesa, ne da bi ga kdorkoli sploh vprašal za dovoljenje, je bil zaradi ocenitve škode iz VGP Mura prvič klican na pogovor v prostore Krajevne skupnosti Hotiza šele enajstega oziroma dvanajštega novembra.

»Povedali so nam, da nam bodo plačali odškodnino v širini desetih metrov. Cenilec nam je tudi povedal, da priznavajo 140 kubičnih metrov lesa na hektar, vendar nisem razumel, kaj je s tem mislil, torej v koliko letih naj bi ta masa zrastle,« je pojasnjeval sogovornik. Od vseh prizadetih lastnikov, s katerimi se država oziroma VGP Mura šele sedaj začne pogovarjati o odškodnini

zaradi posega v njihovo lastnino, je ocenitev škode na kraju samem zahteval le Šumenjak. Zakaj ne tudi drugi, ne ve, sam pa se je za to odločil zaradi dolžine nasipa in obojestranskega poseka v njegovem gozdu ter dveh obračališč, kjer so drevesa odstranili širše od desetih metrov. Kdaj si bo cenilec ogledal nastalo škodo, Franc Šumenjak še ne ve, dogovorili pa so se, da ga bodo o tem obvestili.

Franc Šumenjak se tako sprašuje, koliko bo naknadna cenitev sploh lahko še realna, saj so delavci drevesa, debela tudi kot moška roka, posekali in na kraju samem skurili, debelejša odložili na stran, nekaj pa jih celo zakopali. Kakšno odškodnino lahko pričakuje, če jo bo sploh dobil, pa mu kljub podpisani izjavi ni jasno. Saj jim je bilo eno rečeno v prostorih krajevne skupnosti in drugo navedeno v izjavi o motenju posesti in uporabi dela zemljišča za izvedbo sanacijskih del glede pogojev.



»Sodno zapriseženi cenilec mi je povedal, da naj bi po končanih delih gramozno cesto odstranili,« je dejal Franc Šumenjak, toda trdnega zagotovila, da bo res tako, mu ni dal nihče. Tega pa po mnenju dobrega poznavalca razmer ni mogel dobiti ne on ne kdo drug od oškodovancev, saj je namreč v projektu obnove nasipa že zgrajena gramozna cesta vrisana kot servisna cesta za vzdrževanje nasipa. To pa pomeni, da ne more obstajati le kratek čas ali samo do končanja obnovitvenih del.

Na pogovoru konec prejšnjega tedna namreč ni bilo govora o odkupu zemljišča, po katerem poteka nasip, in ki je še vedno v zasebni lasti, niti o odškodnini ali odkupu zemlje, kjer so zgradili gramozno cesto, čeprav je Franc Šumenjak tako kot drugi lastniki zemljišč, po katerih poteka nasip na hrvaškem katastru, sredi oktobra

Nunske Grabe

mladi in zvoke klopota



- Zakaj vas je sploh pot zanesla na Švedsko?

Naključje in mladostna radovednost spoznati nove kraje, nove ljudi in drugačno življenje. Eden od pomembnih razlogov, ki je k mojemu odhodu veliko prispeval, je dejstvo, da je zahodna Evropa takrat iskala novo delovno silo.

- Kako ste se znašli v novi deželi?

Švedska je drugačna, zelo čista, z dolgimi poletnimi dnevi in sinjim nebom. Ljudje so izjemno radi v naravi. Skandinavski jezik je težak, zato sem se že po nekaj mesecih bivanja vpisala v jezikovno šolo, saj bi bila drugače povsem odrinjena. Dobiti zaposlitev ni bilo težko. Začela sem kot čistilka hotelskih sob. Šest mesecev kasneje pa sem začela delati v proizvodnji avtomobilov Volvo.

- Kakšna je bila vaša poklicna pot?

Odločila sem se, da ne želim ostati v proizvodnji. Vedela sem, da bom za to morala s tehničnim znanjem izpolniti svojo izobrazbo. Začela se je moja pot večernih študijev, ki so se odražali v čedalje zahtevnejših delovnih nalogah in višjih položajih. Po teh-

nični izobrazbi sem pridobila še znanja na področju ekonomije podjetja in tudi osnovno psihološko znanje. S pomočjo učenja slikanja pa sem razvijala tudi svojo kreativno stran. Moji položaji v podjetju so že zelo zgodaj dobili vodilni značaj in so se »premikali« iz produkcije na tehnično pripravo, tehnični razvoj, strateški razvoj novih avtomobilov in tako tudi do odgovornega vodenja za razvoj novih avtomobilov. Jaz sem razvila dva avtomobila: XC 70 leta 2000 in letošnjega S 80.

- Kako švedski delodajalci gledajo na tujo delovno silo in tudi na ženske?

Tuja delovna sila je osnovni pogoj, da se na Švedskem in v Volvu »kolesa vrtijo«. Volvo prodaja avtomobile po vsem svetu in zato je treba tudi razumeti zahteve kupcev z vsega sveta. Danes je naša organizacija tako kompleksna, da je treba vključiti drugačna znanja, izkušnje, jezikovne in druge sposobnosti, da bi kot celota boljše uspevali. Treba je izkoristiti vse vire. V proizvodnji avtomobilov sicer dominirajo moški, ampak naši kupci so tudi ženske in zaradi tega je treba pridobiti posebne izkušnje,

znanja in sposobnosti, ki jih ženske obvladamo. Zato imamo tudi me svoj prostor.

- S kakšnimi težavami ste se srečevali v vaši karieri?

Višji položaj je prinesel večjo konkurenco in več delovnih ur. Včasih sem si želela, da bi bil dan dovolj dolg, da bi lahko uredila vse službene in zasebne stvari. Pogosto sem imela slabo vest, da morda moj dom ali vrt nista »tip top« ali da sem večerjo naredila tako bolj na hitro. Ampak na srečo imam takšnega moža, ki me pri mojem delu podpira in mi daje podporo tudi tako, da gre po nakupih ali da sam napolni pralni stroj.

- V Sloveniji se ustvarja nekakšna gospodarska elita, ki ne pusti v ospredje sposobnih in inovativnih ljudi. Je na Švedskem tudi tako?

Presenečena sem bila, da je Švedska tako odprta ter pripravljena sprejeti in podpreti ljudi s sposobnostmi brez formalnih papirjev z univerz. Pomembni sta bili posameznikova ustvarjalnost in sposobnost. In tudi meni se je to izplačalo. Danes ob tako visoki brezposelnosti izbiramo drugače in formalna izobrazba igra večjo vlogo. Tudi na Švedskem tako kot v vsaki družbi obstaja elitni sloj, ki straži svoje položaje in pozicije. Ampak to je bolj subtilno in je nam tujcem težje spregledati ter se naučiti nenapisanih in neizrečenih pravil.

- Pogrešate kaj Slovenijo? Morda komu pripovedujete o domačem kraju?

Slovenija ima svoj prostor v mojem srcu. Vonj pomladi, trobentice in vijolice ali pa okus svežega grozdja jeseni. Zvoki klopotev v večerni sapi. Krapci, gibanice ali ajdovi žganci. Spomini na večerne pesmi, ki sva jih peli s sosedovo Majdo. Mislim, da imam jaz privilegij, ker imam dva doma. Ko grem v Slovenijo, grem domov, in ko grem na Švedsko, grem tudi domov.

- Ali morda razmišljate, da bi se kdaj vrnil v Slovenijo?

Razmišljam, vendar konkretnih načrtov zaenkrat še nimam. Še zmeraj delam in to je tisto, kar ta trenutek odloča. Šestintrideset let življenja v tujini je veliko, ampak prepričana sem, da bi bila vključitev v družbo s pomočjo bratov, sester, sorodnikov in prijateljev veliko lažja.

začela v trgovini na Razkrižju, nato je odšla na Švedsko.

Na golf in koline v Slovenijo

Kljub razdalji je ohranila stike s svojci in najbližjimi. »Na začetku so bila seveda pisma, zdaj se slišimo po telefonu in si pišemo po elektronski pošti.« Silvia enkrat letno za 14 dni pride v Nunske Grabe. »Ko pride domov, izklopi službo. Takrat je prav veselo, veliko je smeha, zabavamo se, morali pa bi jo slišati, kako poje. Rada pride domov in obožuje domačo hrano. Če gre po vasi, se je ljudje spominjajo,« opisuje sogovornik. Doda pa še: »Vsakokrat se pripelje z najnovejšo različico volva, tako da me je kar strah pogledati, kakšna je notranjost avta.« V Sloveniji z močim ponavadi igrata golf. Enkrat pa je Silvia brata Milana prijetno presenetila: »Klicala je po telefonu in vprašala ženo, kaj počne. Žena odgovori, da imamo koline. Res smo jih imeli. Silva reče: »O. K., pride-mo.« Nismo verjeli, dokler po dveh urah ni prišla domov. Prava-zaprav je bila službeno v Sloveniji, vendar nam tega ni povedala. Zelo smo je bili veseli.

Andrej Bedek,
Vanja Poljanec,
foto: N. J., V. P.

Praznično
zavit NLB
Osební kredit.

NLB

www.nlb.si

Barometer



Jožek Horvat - Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije, je sedaj, ko kriza z ambruškimi Romi kulminira, na študijski poti po ZDA.



Mag. Alenka Ratnik, kandidatka za notarko, je po enem zapletu, ki ga je že imela s svojim imenovanjem in ga uspešno razrešila na sodišču, ponovno naletela na mino, ki ji jo je s svojo pritožbo nastavila kandidatka, predvidena za njeno mesto. Tudi tokrat so vsi pravni argumenti na njeni strani.



Marjan Maučec je nesporno politik, ki vlaga največ v nago-varjanje volivcev, toda kljub tako velikim vložkom le-teh še ni uspel kapitalizirati v obliki kake vplivnejše funkcije.



Katarina Paal iz trgovskega podjetja Vesna Ljutomer, je ena aktivnejših pri ustanavljanju samostojne trgovinske zbornice. Dobro pa je tudi, da izhaja iz podjetja, ki se mu je ob pritisku velikih uspelo ohraniti kot samostojno trgovsko podjetje.



Milivoj Miki Roš je končal mladinsko serijo Kako sem videl svet izpod mize. Na nacionalni jo bodo začeli predvajati v prvi polovici decembra.

lajoče

podpisal izjavo, ki v tretji in četrto točki navaja, »da se mi zavežem površina zemljišča na parceli oceniti po cenitvenem zapisniku, ki ga izdela sodni zapriseženi cenilec s področja kmetijstva, in izplača na predhodno podpisane prodajne pogodbe«, v četrto pa piše, »da vse stroške s kupoprodajno pogodbo in s prenosom lastništva nosi investitor«.

Očitno jim je bila v podpis izjava, ki so jo s podpisom in žigom MOP-a in Agencije za okolje že vnaprej pripravili kot formular za lastnike zemljišč, kjer poteka obnova katastra po slovenskem katastru, naj bi slovenska država od začetnikov zemljišča tudi kupila. Vanj so potem s pisanim vnašali osnovne podatke lastnika in parcelno številko zemljišča.

Pravna nemarnost in zavarovanje državljanov? Tudi glede prometne ceste, ki so jo zgradili ob nasipu?

Majda Horvat, foto: N. J.

Praznično
zavit NLB
Osební kredit.

NLB

www.nlb.si

Na kratko

Ljutomer

Na območju občin Križevci, Ljutomer, Razkrižje in Veržej, kjer živi 18.364 ljudi, je imelo po podatkih Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije ob koncu letošnjega septembra od 14.378 polnoletnih ljudi 10.237 veljavno vozniško dovoljenje kategorije B, to je za osebne avtomobile.

Poleg tega jih ima še 4.954 ljudi dovoljenje za vožnjo traktorjev, 3.259 dovoljenje za vožnjo motornih koles, 1.275 za vožnjo tovornjakov in 117 ljudi za vožnjo avtobusov. E. Kl.

www.vestnik.si

Podjetje za oblikovanje: UL, ul. Nova 13, Maribor

Žerjavist Jurij Kozar na evropskem prvenstvu

Tik pod zmagovalnimi stopničkami

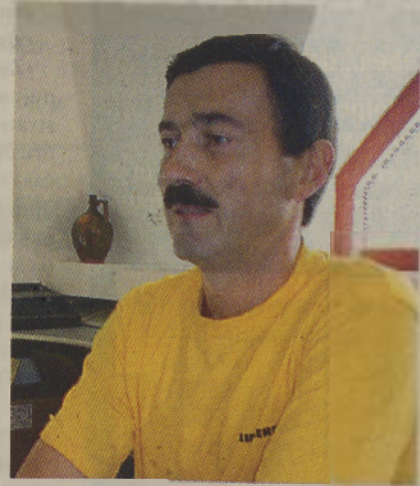
46-letni Jurij Kozar iz Prosečke vasi se ponaša še z enim velikim dosežkom. Na nedavnem finalu evropskega prvenstva v hitri vožnji s stolpnim žerjavom, ki je potekalo v nemškem Bieberschu, je osvojil četrto mesto in le za las zgrešil zmagovalne stopničke.

S tem je ponovil lanski uspeh, ko je na poligonu dosegel evropski rekord s časom minuta in 14 sekund. Potrebne izkušnje za ta podvig si je nabral s 25-letnim delom žerjavista, najprej v mariborskem Kogradu, nato v nekdanjem podjetju Pomurje v Murski Soboti, zadnjih 15 let pa dela v Avstriji.

Kot pravi, se je 20 najboljših iz 9 evropskih držav, ki so se v finale uvrstili po predhodnih kvalifikacijah, pomerilo v dokaj zahtevni vožnji z žerjavi, s katerimi so morali premagati štiri kontrolne točke. Vsak tekmovalec je moral

s »kiblo« na žerjavu, v čigar notranjosti je bila žoga, na poti opraviti določeno nalogo. Po vratomni vožnji med vratci je bilo treba na cilju spraviti žogo v ta namen pripravljen koš.

»Ker sem bil v kvalifikacijah najboljši na tekmovalnem v Celovcu, sem v finalu seveda upal na



najboljše. Toda finale, v katerem je šel vsak na vse ali nič, je postreglo s številnimi presenečenji. Tako se lanskoletni evropski prvak iz Nemčije sploh ni uvrstil v veliki finale, medtem ko je lanskoletni podprvak iz Islandije pristal šele na osmem mestu. Zato sem s svojo uvrstitvijo lahko zadovoljen, čeprav sem bil po prvi vožnji celo drugi, le s sekundno zaostanka za prvim. Zmagal je Avstrijec Reinhard Pleunik,« je svoje vtise strnil Jurij Kozar.

Milan Jerše, foto: J. G.

Praznično
zavit NLB
Osební kredit.

NLB

www.nlb.si

Z varuhom človekovih pravic Matjažem Hanžkom o aktualnem dogajanju

»Zelo pomembna sta tudi medsebojno spoznavanje in strpnost!«

Varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek, ki se je prejšnji teden v Pomurju ločno sestel s škofoma rimskokatoliške in evangeličanske cerkve msgr. dr. Marjanom Turnškom in mag. Gezo Ernišo v Lendavi pa z vodstvom madžarske narodnostne skupnosti, je zadnje čase zelo izpostavljena osebnost. To velja v prvi vrsti glede njegovega kritičnega odnosa do reševanja romske problematike, s čimer si je nehotе nakopal veliko zamer. Kljub temu upa, da bo neljub dogodek iz Ambrusa streznil vso slovensko politiko in da bodo konflikti rešeni strpnost.

Ob zapletu z ambruškimi Romi ste reagirali zelo ostro. Dejali ste: »Če vse državne institucije pokleknejo pred množico, ki zahteva javni linč, ni to nič drugega kot konec pravne države.« Kako bi komentirali to zadevo?

»Enako bi komentiral, če bi kogarkoli odpeljali brez sodnega naloge. V tem primeru je država pokleknila pred zbiranjem množice ljudi in njihovimi zahtevami, ki kriči in grozi, da bo nekoga ubila. Po zakonu in civilizacijskih normah je država zavezana, da zaščiti tistega, ki je ogrožen. Problem je rešila tako, da je Rome odpeljala. To se je zgodilo predvsem zaradi drugega kroga volitev, vendar pa tako ne bi smelo biti. Država mora enako ravnati v vseh situacijah. Jazen sem bil na državne institucije, ki so ves čas premalo naredile za razreševanje tega problema. Ne prestando so ignorirale moja opozorila, da je treba nekaj narediti. Pred mesecem dni so v državnem zboru zavrnili priporočilo vladi, naj se resneje loti integracije Romov. Ko problem »poči«, začnejo »gasiti«. Najhujše pa je, da so odpeljali otroke in ženske, ki niso nič krivi, skupinsko kaznovanje ljudi pa je prepovedano. Vznejevoljilo me je tudi to, da bi ta akcija države lahko postala vzorec za naslednje reševanje konfliktov; ne

samo romskih, ampak tudi drugih. Zadeve je treba strpno reševati, če pa se to ne da, so za to pristojne institucije.«

Ali ste bili presenečeni nad odzivom predsednika vlade, ki je vaše dejanje označil kot »nerazumno in neodgovorno«?

»Nad tem sem bil zelo presenečen tako iz osebnih kot sistemskih razlogov zato, ker se z gospodom Janšo pozna že okrog 18 let in ve, da bom reagiral. Po drugi strani pa ima varuh človekovih pravic dolžnost štiti človekove pravice tudi z obveščanjem v Svetu Evrope, kjer so o tem konfliktu že vedeli. Če tega ne bi storil, bi bil neverodostojen, ker pač ne bi reagiral na izjemno hudo kršitev človekovih pravic. Bili so tudi očitki, da bi o tem primeru moral obvestiti parlament. Bojim se, da bi takrat morali čakati približno tri mesece, da bi o tem perečem vprašanju spregovorili v komisiji, nakar bi vladajoča koalicija sprejela sklep, da je vse v redu. Svetu pa bi pokazali, da Slovenija nima nobene kontrolne in samostojne institucije več, kar bi bilo za našo državo še veliko slabše. Poleg tega sem bil začuden nad ravnanjem vlade. Le-ta bi se morala zavdati, da mednarodne institucije preizkušajo pravilnost njenega ravnanja.«

»Politika bi morala upoštevati argumente stroke«

Še nedavno smo bili prepričani, da Slovenija dokaj ko-

rektno rešuje nakopičene probleme. Ali primer iz Ambrusa ne vpliva določene negotovosti?

»Že kot sociolog sem raziskoval revščino, neenakost in vrednote Slovencev. Iz primerjalne analize sem ugotovil visoko stopnjo nestrpnosti v Sloveniji, ki pa se navzven ni kazala. Ko sem začel govoriti o nestrpnosti in agresivnosti pri nas, hkrati pa sešel število samomorov, umorov in prometnih nesreč, sem dobil skrb zbujajoč podatek. Takrat je bilo bolj ali manj brezbožno govoriti, češ da smo Slovenci agresivni, saj je obstajal stereotip, da smo ljubeznivi in marljivi. Da se bo nestrpnost pokazala, je bilo potrebno le še malo politične spodbude, malo sovražnega govora politikov in poslabšanja socialno-ekonomske situacije. Na prikrito nestrpnost in sovraštvo, ki bo privrela na dan, sem opozarjal že pred osmimi leti. Te stvari se zgodijo vedno takrat, ko jih najmanj pričakujemo. Ko enkrat zadeva izbruhne, je ne moreš več zaustaviti. Zato bi morala politika upoštevati argumente stroke in probleme sproti reševati, da ne bi izbruhnili.«

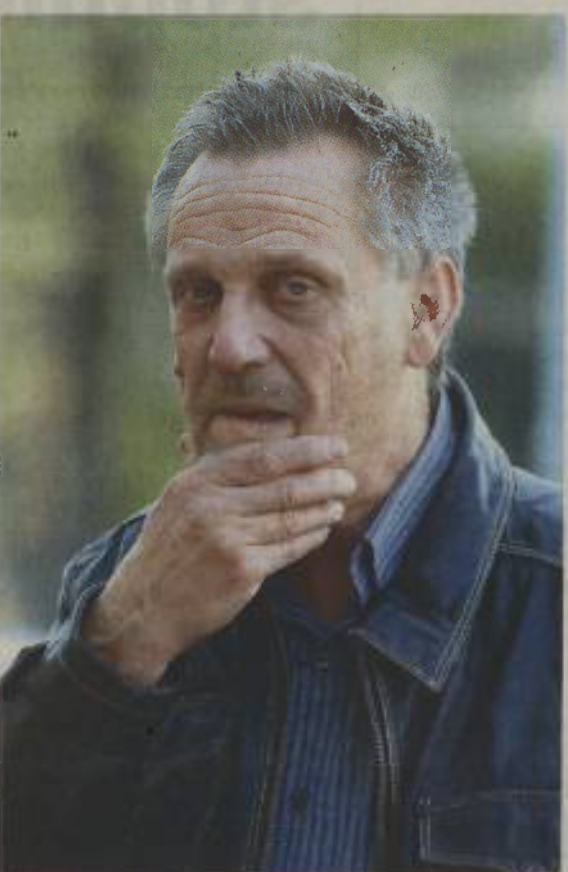
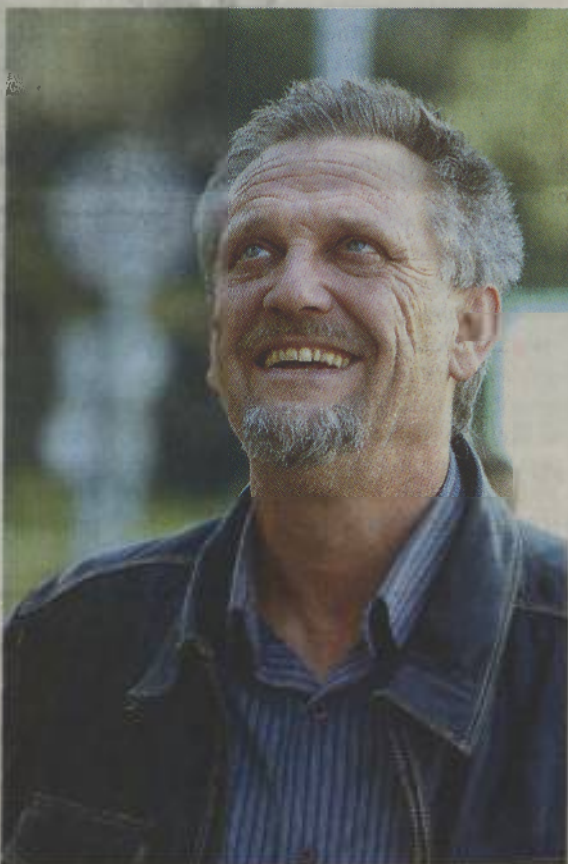
Je k vsemu temu morda pripomoglo tudi pomanjkanje odločnejših ukrepov represivnih organov?

»V tem primeru ni bilo kaznovanja. Na drugi strani pa se mi zdi, da sploh ne bi smeli dovoliti zbiranja krajanov Ambrusa. Zame je pomemben odnos oblasti do predstavnika slovenskih Romov, ki ga oblast sploh ni poklicala, če-

prav bi se z njim morala pogovoriti.«

Kako je po vašem mnenju možno rešiti nastalo situacijo?

»Zakon o romski skupnosti je nujen, a ne dovolj. Potrebujemo strategijo integracije Romov v družbo, o čemer govorim že ves čas. To pomeni, da Rome ne podpiramo izključno s socialnimi pomočmi, ampak jim damo možnost, da se s svojim delom vključijo v družbo in življenje. To je seveda lepo reči, toda treba je vložiti izjemno veliko naporov. Je pa možno! Zato je nujna prva poteza države. Najprej bi morali narediti analizo vseh romskih naselij v Sloveniji, kjer so problemi, ki jih je treba rešiti. V mislih imam življenjski standard, okolje, izobrazbo, zaposlitev, kulturo itd. Ker je v praksi veliko dobrih rešitev, je treba oblikovati ekipo, v katero bodo vključeni Romi, njihovi sosedje, občina in država. Prepričan sem, da bi to stalo manj denarja kot pa vse te pomoči. Dolgoročno vsekakor, saj bi se zmanjšalo tudi število konfliktov. Ne trdim, da se bo vse naenkrat odpravilo. Zelo pomembna sta tudi medsebojno spoznavanje in strpnost! Pri tem mora prvi spravi korak narediti večina, da odpravi strah in nezaupanje.«



Matjaž Hanžek je bil rojen leta 1949 v Slovenj Gradcu. Končal je študij sociologije na nekdanji Fakulteti za sociologijo, politične in novinarstvo v Ljubljani. Nekaj časa je bil zaposlen na Inštitutu za sociologijo, potem pa pretežno na Uradu za makroekonomske analize in razvoj. Tam se je večinoma ukvarjal z analiziranjem socialnega razvoja družbe s poudarkom na revščini in neenakosti, poleg tega pa tudi s sociološko analizo zdravja. Proučeval je geografsko neenakost v Sloveniji in ugotovil, da je najnižja življenjska doba v okolici Krškega, takoj za tem pa v Prekmurju. Leta 2000 so ga v državnem zboru izvolili za varuha človekovih pravic.

»Prepozna pravica ni nobena pravica!«

S čimer pa ste bili najbolj nezadovoljni minule mandatsnem obdobju?

»Največ pritožb, in sicer okrog tretjina, je na račun delovanja sodišč. Predvsem zaradi že znane zgodbe o dolgotrajnosti postopkov. Tu bi rad poudariti, da prepozna pravica ni nobena pravica! Pojavljajo se hude kršitve. Omenil bi problem nasilja nad otroki in odločitve sodišča o njihovem odvzemu družini. Postopek nasilja traja predolgo in se sodišče tudi pol leta težko odloči za tako radikalno potezo. Tudi hud problem počasnega sojenja so delovni spori. Prepričan sem, da imamo prav zaradi počasnosti sodišč malo delovnih sporov. V resnici bi jih moralo biti tudi do desetkrat več.«

Koliko so upoštevali vaše pobude?

»To je odvisno od področij. Če formalni odnos do varuha človekovih pravic je razločen. Nekateri ga jemljejo kot institucijo, ki je pomembna, in takoj odgovorijo, pri čemer predložijo policija in sodišče, so pa nekatera ministrstva zlasti za delo, družino in socialne zadeve, kjer praviloma ne odgovarjajo in jih moramo »prepražiti« tudi s pomočjo predsednika vlade. Drugi so nekje vmes. Iz tega je razvidno, kako resno nas jemljejo. Oh bolj kompliciranih zadevah se pojavljajo neskončni izgovori. Omenil bi problem rešitev katerih je potrebnih več institucij, inšpekcij, ki pa se izgovarjajo, češ da niso pristojne. Najhujši primer je neuresničljivost zakon o duševnem zdravju, ki je že osem let v preči. Gre za gordijski voz, ki ga nihče ne zna presekati. Problemi sistemskega značaja pa so neizdelani podzakonski akti po sprejetju določenega zakona. Še vedno, na primer, velja stari samoupravni sporazum o poklicnih bolezni, kjer pa ni omenjena bolezni. Tako se obtolemu človeku ne priznajo pravice, do kar jih je sicer upravičen.«

Ali ste s svojim delom nasploh zadovoljni?

»Z opravljenim sem relativno zadovoljen. Če prav sedaj spoznavam, da bi lahko bilo ponekod drugače. Tako je pač življenje. Po bitki smo mi generali. Ocenjevati za nazaj nima nobenega smisla. Zdi se mi, da bi večših moral biti ostriji. Morda sem večših naivno naselil v prepričanju, da se bo nekaj zgodilo, pa se v praksi ni pokazalo. Membrno je, da je Slovenija spoznala to institucijo, pa tudi mene že dobro poznajo v svetih. Poleg tega sem razširil pristop do ombudsmana. Prav tako smo razširili naše delovanje z ustanovitvijo oddelka za otrokove pravice. Letos pi smo vzpostavili antidiskriminacijski oddelki, ki se bo ukvarjal z ugotavljanjem kršitev, se bolj promovirajo in izobraževanjem ljudi, zlasti državnih uslužbencev, da ne bi pozabili na najpogostejšega ravnanja s strankami.«

Februarja prihodnje leto vam poteka mandat. Kako naprej?

»Po izteku mandata se bom vrnil v Urad za makroekonomske analize in razvoj. Delo bom nadaljeval pri vprašanih socialnega razvoja v Sloveniji, revščine in neenakosti. Torej na isti zgozden kot doslej, vendar z drugačnega vidika.«

Milan Jerše, foto: N. J.

Sudoku za zabavo

Igro rešiš tako, da izpolniš tabelo, da bo:

vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec, in vsak kvadrant 3 x 3, vseboval številke od 1 do 9, kar pomeni, da je treba vpisati števila 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, in 9 tako, da se vsaka številka v določeni vrsti, stolpcu in kvadratu pojavi SAMO ENKRAT!

			6		4	9		
	3		1					
		9		7		5		
5		2				7		
		1	8		6			
			3					8
2			6					1
			1	2		6	5	
		9			3	2		

Literarni večer s Kajetanom Kovičem

Poezija je za srečno manjšino

»Ta pokrajina je v marsičem zaznamovala moje delo, vse, kar je povezano z barvanji, z naravo ... sem doživljal tukaj,« pravi pesnik, pisatelj in prevajalec Kajetan Kovič, s katerim se je skozi literarni večer v Galeriji Pac sprehajal Robert Titan - Feliks. Čeprav živi v Ljubljani, se v svojih občutljivih pogostih vrača v pokrajino ob Muri, kjer je preživel mladost. »V Hrastje - Moti je eden temeljev moje družine, hiša, ki tam stoji, pa moja stara zaveza.«

Nekoč je oboževal tri stvari, poezijo, šah in matematiko. Vzemičenje ob prvi objavljeni pesmi pa bil tako veliko, da je zanemarljivo matematiko in šah. »Način razmišljanja, ki pritiče šahu in poeziji, pritiče tudi poeziji, in to se dogaja v moji glavi. Popolne pesmi ni,

miselni proces, ki je v meni, ni absolutna resnica. Vedno pa se pri ustvarjanju držim principa, da grem do svoje platforme, do koder zmorem, do popolnosti.« Če pesnik v svojem življenju napiše pet dobrih pesmi, je to čisto dovolj, je prepričan.

Znan je tudi kot soustvarjalec Pesmi štirih. Avtorji so s svojim delom močno zaznamovali slovenske knjižne police, s poezijo pa tudi s prevodi, kajti prav po zaslugi Koviča, Menarta, Pavčka in Zlobca je bilo v slovenščino prevedenih veliko svetovnih klasikov. Prevajanje je velika šola za pesnika, priznava in dodaja, da je imel veliko učiteljev. »Heine me je naučil, kako vse povedati v osmih verzih, Rilke mi je odprl pogled v moderno poezijo, najbližje pa mi je od vseh ruskih pisateljev Pasternak.«



Poezija je za srečno manjšino, pravi. Je pa tudi avtor dveh uspešnic, Moj prijatelj Piki Jakob in Maček Muri, obe sta prevedeni in natisnjeni v nakladi več kot sto tisoč izvodov. Dotaknila sta se tudi njegove nove knjige Jutranji sprehajalec. »Že sedem let hodim na sprehode na obrobje stare Ljubljane, kjer je ostalo še nekaj narave. Spočetka

sem bil tujec, potem sem spoznaval ljudi, ki prav tako hodijo na sprehode. Zaželel sem si napisati zgodbe o teh ljudeh, ki jih doživljamo skozi pripovedi, razmišljanja o starosti in življenju. Večerni literarni sprehod je končal s svojo poezijo, ki jo zna večinoma na pamet, in mislijo, da ima vsaka knjiga svojo usodo.

A. Nana Rituper Rodež

Erotična dela Draga Tršarja v Murski Soboti

Pogumna razstava, ki je kot sanje

»Da je ta vrhunska razstava vrhunskega umetnika doživela krst ravno pri nas, je nekaj tako čudovitega in odličnega, da je skoraj kot sanje,« je povedal ob razstavi erotičnih del Draga Tršarja Umik v zasebno mag. Franc Obal, direktor Galerije Murska Sobota. Gre za enega najvidnejših slovenskih kiparjev, ki se predstavlja s številčno in motivno izjemnim erotičnim opusom. Ta se izraža skozi medij skulpture, keramike, slike, grafike in risbe, vidimo pa tudi rekonstrukcijo umetnikovega WC-ja, spremenjenega v mini galerijo. Edinstvena razstava potrjuje dejstvo, da v soboški galeriji ne želijo delati konfekcijskih, temveč le vrhunske razstave.

Gostujoči kustos prof. dr. Jure Mikuz je povedal, da je soboška galerija kot nalašč primerna za razstavo erotičnega opusa Draga Tršarja, ki še niso bila in ne bodo v takem obsegu razstavljena nikjer drugje. »V več kot pol stoletja se je namočilo izredno veliko število risb, slik, grafik, tudi izreden kiparski opus vseh formatov, od intimnih figur in do bronastih kipov nadnaravnih velikosti. Takemu osebnemu prispevku k upodabljanju erotične motivike v svetu ne poznamo para, čeprav je res, da morda še kje v kakšnem ateljeju obstaja.«



V Galeriji Murska Sobota so razstavljena vrhunska dela Draga Tršarja, ki se prvič v naši galeriji in prvič z erotičnim opusom predstavlja javnosti. Ogledate si jo lahko do 6. decembra.

V spremni besedi kataloga je napisal, da je kiparja od nekdaj zanimalo polarno nasprotje, osvoboditev človeka s poglobljanjem v najglobljo intimo, v svet njegovih sanjskih, domišljijah in telesnih erotičnih manifestacij. Dodaja, da vsak umetnik potrebuje čas, da se umakne v svojo intimno, sam, s partnerjem ali prijatelji.

»Moja dela so nastajala po ciklusih, živali, biki, portreti, manifestanti, demonstranti ..., ciklus erotike pa traja vse življenje. In v veselje mi je, da lahko v Galeriji Murska Sobota razstavim in predstavim svoja erotična dela tako, da bodo živela drugo z drugim,« je povedal Tršar. Eksponati so nastajali v ateljeju in razen izjem brez namena, da bi jih kdaj komu pokazal, zato gre samo Mikuzu zahvala, da me je prepričal, da smo jih predstavili javnosti.

Višji kustos Robert Inhof pa v prispevku Izničevanje zlega pogle da pravi, da so Tršarjeve skulpture izpolnjene s tako izraznostjo in življenjsko silo, da se nam zdi, kot da pod povrhnjico brona, gline ali keramike pulzira nemirno življenje, v človeku pa zbujajo željo, da bi se jih dotaknil. Čeprav je v njegova delih eksplicitno izražena erotika, dela niso in ne bodo bita provokativna. In nadaljuje, da »gre v Tršarjevem erotičnem opusu za izrazito oseben svet, ki ga ne posiljujejo trave in tesnobni občutki, ampak je ves sestavljen iz sproščenega in čistega »joie de vivre«, njegov svet najde končni izraz v hvalnici življenja. Tu je govor o užitku in lepoti, tudi lepoti ženskega telesa kot objektu čaščenja. Tršarjeva likovna govorica je v svojem bistvu tako čista in nedolžna, da ne potrebuje nobene avtocenzure.«

Vsi skupaj pa so povabili umetnike in avtorje, da naj tovrstna razstava izkove še druge, da predstavijo tista dela, ki krasijo bolj ali manj skrite kotičke njihovih ateljev. Če jih še imajo, če jih niso uničili avtorji sami ali njihovi sorodniki, ali če dela niso pogubila kar avtorjev samih.

A. Nana Rituper Rodež

V različnosti je harmonija

V grajski galeriji v Murski Soboti so odprli razstavo Harmonija različnosti, kjer se predstavljajo trije umetniki: Simonetta Hary z Dunaja, Konstantin Kostov iz Zadra in Željko Zima iz Zagreba.

Pred otvoritvijo se je Kostov odločil za nenavadno, a koristno akcijo: med sprehodom po parku je zbral pet mladih prostovoljcev in skupaj z njimi pobral smeti in odvržene predmete. Lete je nato postavil na ogled na steni grajskega dvorišča (poleg vhoda) v opomin na ekološko zavest domačih prebivalcev.



»Ekološko-umetniški« izdelki, ki jih je Kostov našel v parku.

Simonetta Hary je hči slovenskih staršev, katerih korenine segajo na Goričko. Rodila se je leta 1974 na Dunaju, njena umetniška pot se je začela v srednji šoli

modnega oblikovanja, ob delu je študirala industrijsko grafično oblikovanje, izpopolnjevala pa se je na dunajski Akademiji uporabnih likovnih umetnosti. Eno njenih najobsežnejših del krasijo celo steno zgradbe H & M na Dunaju. Haryjeva je vodja Galerije sodobne umetnosti v avstrijski prestolnici in članica društva Art Society »Jadertina«, ki se ukvarja z restavracijami na širšem območju Hrvaške.

Konstantin Kostov se je rodil leta 1943 v Plevenskem okraju v Bolgariji. Ko je kot turist obiskal Zagreb, se je skorajda mimogrede vpisal študij na Akademiji li-



Željko Zima, Simonetta Hary in Konstantin Kostov pred svojimi deli v gradu

kovnih umetnosti. Od leta 1978 živi v Zadru ter dela kot kipar in sodelavec Spomeniškovarstvenega zavoda. Je avtor niza spomenikov. Ker je ekološko zelo ozaveščen, je večkrat pripravil tematske umetniške akcije ŠmečArt.

Željko Zima se je rodil 1946 v Vinici pri Varaždinu, v Zagrebu je končal šolo uporabnih umetnosti na Oddelku za industrijsko oblikovanje, na Akademijo likovnih umetnosti v Zagrebu pa je diplomiral iz kiparstva. Je samostojni svobodni umetnik, dela kot kipar, industrijski oblikovalec in restavracija.

T. K.

Slovenski seniorski avtorji v Lendavi

V prostorih hotela Elizabeta v Lendavi je potekal v petek in soboto sklepni del slovenskega literarnega natečaja z naslovom Literarna delavnica nagrajenih seniorskih avtorjev 2006. Na osrednjem dogodku literarno-glasbenega večera so predstavili odlomke iz svojih del in pesmi sodelujoči avtorji in avtorice, ki jih je ob klavirju spremljal študent kompozicije in glasbene teorije na Akademiji za glasbo v Ljubljani Roman Sarjaš.

Natečaj sta organizirala Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in revija Mentor, pri organizaciji zaključne delavnice pa je sodelovala lendavska območna



izpostava JSKD-ja. Delavnice v Lendavi se je udeležilo enajst avtorjev iz vse Slovenije in zamejstva, ki jih je komisija izbrala med

138 starejšimi pesniki in pisatelji, ki so poslali svoja dela na natečaj. Vodili pa so jo urednica literarne revije Mentor Dragica

Breskvar, pesnik in pisatelj Milan Vincetič in vodja lendavske območne izpostave JSKD-ja Rajko Stupar. Breskvarjeva je ob tem povedala, da želijo s tem literarnim natečajem, katerega zaključek so tokrat prvič organizirali v Pomurju, avtorje spodbuditi k nadaljnjemu ustvarjanju, pa tudi da izvejo, kaj bi lahko pri svojem delu še izboljšali. Obenem pa je tudi nagrada avtorjem za njihovo prizadevnost. Enajst sodelujočih v Lendavi so izbrali med tistimi, ki so že sodelovali na treh medobmočnih srečanjih. Srečanje za avtorje iz vzhodne Slovenije je bilo v Mariboru. Med sodelujočimi so nekateri izdali že več literarnih del v knjižni obliki.

J. Ga.

Novice iz kulture

Žogica nogica v Radencih

Vsem generacijam znano in priljubljeno lutkovno igrice so ob koncu jesenskih počitnic v hotelu Radin prikazale članice lutkovne sekcije KUD Bubla Lidija Slavič, Jožica Zver, Marjeta Trop, Mira Rituper in Marija Marič - vse nekdanje učiteljice, kot tehnična pomoč pa se jim je pridružila Mateja Madon. Z lutkami sta se že prej ukvarjali Jožica Zver in Marjeta Trop, ki jih za skupino tudi izdelujeta.

Žogico nogico so odigrale desetič, z igrice gostujejo po vrtcih in solah v radenski občini pa tudi drugod, pred tem pa so pripravile že tri lutkovne predstave Prijatelja ne zapustiš v nesreči, Strah in Kje je najlepše. - B. B. L.

Vugašice nagrajene na Malti

Akademski pevski zbor Vugaš iz Murske Sobotice, ki ga vodi Milica Kralj, se je z mednarodnega tekmovanja pevskih zborov Muzika mundi na Malti vrnil z dvema nagradama, zlato in srebrno. V kategoriji sakralnih pesmi so vugašice absolutne zmagovalke, saj so prejele zlato medaljo, v kategoriji folklornih pesmi pa so prejele srebrno.

Pogovor s sodobnim umetnikom Matejem Andražem Vogrinčičem

Preproste vsakdanje predmete spreminja v vizualno poezijo

Pred trinajstimi leti je oblekel hišo v Ljubljani, potem še v Benetkah, ustvarjal je v New Yorku, v Avstraliji je imel štiri velike instalacije, med drugim je v puščavi postavil 1800 belih kanglic, na zid prilepil petnajst tisoč avtomobilčkov, postavil deset tisoč žog v Perthu, tisoč dežnikov ...

Trenutno je aktualna njegova razstava na liverpoolskem bienalu sodobne umetnosti, kamor je odpeljal šestinpetdeset čolnov. Matej Andraž je tudi Prekmurec iz znane družine, mama je dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič, oče dr. Geza Vogrinčič, dedek Rudi Čačinovič. Megaloman, za katerega pravijo, da preproste predmete spreminja v vizualno poezijo, zapuščene javne površine pa v magične.

Na ta mednarodni festival so vas povabili kot edinega Slovenca.

Je mlad festival, ampak se je postavil na zemljevid. Ni prevelik, je tak butičen, ampak na njem je do sedaj sodelovalo kar nekaj avtorjev, ki jih izredno spoštujem. Želja organizatorjev v Liverpoolu je, da vsak avtor naredi svojo refleksijo na mesto, kaj je videl, kaj je nanj naredilo vtis, kaj ga je intrigiralo, kaj ga zanima, kakšna je morda navezava njegovega matičnega okolja z Liverpoolom. Jaz sem si izbral porušeno cerkev sv. Luke, kamor sem postavil čolne, ki naj bi se v svoji zgodbi zliili z arhitekturo cerkve. Čolni pa vzbujajo veliko asociacij.

Greste še kaj v Liverpool ali pa ste se že »poslovili« od svoje instalacije?

Ne, na žalost ne. Ponavadi pri svojih projektih, če se le da, ostanem do konca. V Liverpoolu pa smo avtorji ostali le še nekaj dni po otvoritvi. Razstava bo odprta do 25. novembra in mogoče bova s fotografom še enkrat fotografirala prazno cerkev.

Zanimivo, da ste stali pri vratih te cerkve in niste hoteli priznati, da ste avtor ...

... ne, da nisem hotel priznati ... odvisno komu ... Podzvestno in po instinktu sem direktorju galerije Tate Modern iz Londona, ko je prišel mimo, povedal, da sem avtor. Splošni publiki, ki je tja prišla, pa nisem povedal. Če vedo, da si avtor, od tebe želijo izvedeti, kaj in kako, zakaj, kakšen pomen ima, pa zakaj so zeleni, pa zakaj so ravno čolni ... Če si paznik, poveš, da samo čuvaš, in potem lahko ti njih vprašajo, kaj oni mislijo. Tako dobiš več zanimivih odgovorov. Ljudje so zelo zadeli in v bistvu je vsaka njihova zgodba tako relevantna kot moja, če ne še bolj.

Veliko ustvarjate v tujini. Je v Sloveniji dovolj prostora za sodobno umetnost, ali je zanjo bolj odprta tujina?

Tako pri nas kot v tujini si moraš izbrati prostor.

In kakšen bo naslednji projekt? Odhajate v ZDA?

Ja, v New Haven, v Connecticut. Tam bi rad postavil kompozicijo v opustelem kanalu, ki je bil najprej vodni, potem pa je služil kot železniški kanal. Izhajal bom iz mesta samega oziroma tovarne, ki je proizvajala igrače. Metalne elemente, ki si jih lahko poljubno sestavi v različne predmete, od mize do avtomobila. In da bo stvar še zanimivejša, bo v celoten proces vključeno tudi podjetje iz Prekmurja.

Pa ljudje sprejmejo nekoga, ki pride od daleč, na primer iz Slovenije v Avstralijo, in jim pripoveduje zgodbe o njihovem prostoru?

Na primer, Cooper Pedy je mesto, kjer sem živel 30 kilometrov stran od tega Moon Plaina, Lunine planine, in je nastalo zaradi kopanja opalov. Tam je 52 raz-



ličnih nacionalnosti, pravi svet v malem, vsi so malo gamblerji in vsi so malo posebni. Jaz sem se jim zdel enako poseben in nisem imel problemov, da se ne bi vključil v njihovo družbo in njihovo zgodbo.

Vodilo pri vašem delu je, da s svojimi posegi v prostor ne želite nikogar prizadeti.

Trudim se. So posegi, ki niso trajni, tam so samo določen čas, ponavadi me-

sec, in ne poskušajo nadvladati prostora, v katerega so postavljeni. Želijo le izpostaviti prostor sam in mu še kaj dodati. Nič drugega. V prostoru si želim ustvariti simbiozo z vsem, kar je tam in kar je bilo.

Pravijo, da vsakdanje predmete, kot so avtomobilčki, žoge, dežniki, obleke, ki jih vključujete v postavitev, spreminjate v poezijo?

Super, kdo je to povedal ... to je lepa misel (smeh). Najprej je prostor, ne pre-

dmet. Vzgib pride iz prostora, ne iz predmeta ali česar koli, da bi iskal. Prostor ima itak neko zgodbo, jaz pa jo s svojim delom skušam samo malo bolj poudariti. Kar se tiče avtomobilčkov, sem v mestu Adelaide v Avstraliji na zidu parkirne hiše videl napis »Small cars members only« (Samo za lastnike majhnih avtomobilov) in iz tega sem razvil idejo in na zid prilepil avtomobilčke. Pri belih kanglicah v puščavi gre za najbolj suh prostor na zemlji, tam me je zanimala in fascimirala svetloba. Ko sem oblačil hiše, pa sem se navezal na to, da pravijo vedno, ko dobi hiša novo fasado, da je dobila novo preobleko.

V slovenskem prostoru vas najbolj poznamo ravno po oblečenih hišah na Gallusovem obrežju ob Ljubljani. Je kot blagovna znamka.

Ja, to je preklestvo, s katerim bo treba živeti. Verjetno bom vedno ta, ki je v Ljubljani in potem še v Benetkah oblekel hišo. To je bil prvi javni prostor, ki sem mu dal zgodbo. Žal so projekti, ki sem jih delal v Sloveniji, zunaj manj znani. Hiša pa je bila na očeh ljudi, ki so tam vsak dan hodili mimo in jo gledali.

Minljivost je del mojega ustvarjanja

Zanimivo, da se kot absolvent umetnostne zgodovine ukvarjate s sodobno umetnostjo. Se to povezuje, izključuje?

Mislím, da se zelo povezuje. Vsekakor pa se sodobna umetnost navezuje na umetnostno zgodovino, gre za preigravanja, prenašanja, inspiracije so zelo močne ... Eno je imeti neko predznanje o tem, kaj je že bilo, na kakšen način je bilo, da ne bi odkrival tople vode. Umetnostna zgodovina in sodobna umetnost se ne izključujeta, v bistvu črpaš iz nje.

Problem vaših postavitev vidim v minljivosti. Se zgodba, ko se podre instalacija, za vas konča?

Ne vem, ali bi rekel, da je to problem. Zgodba se ne konča, ker živi naprej na fotografijah in v glavah ljudi. Zdi se mi, da tega, kar delam, sploh ne bi bilo, če ne bi bilo časovne determinante. Če bi nekomu rekel, da je to za nekaj let, deset let ali dokler ne propade, morda niti ne bi dobil dovoljenja za uporabo nekega prostora. Moj kredit je ravno v tem, da lahko rečem, če vam ni všeč, bo čez en mesec vse tako, kot je bilo prej. V Benetkah je trajala borba, da sem oblekel hišo, kar pet let, pa še srečo smo imeli, da smo dobili dovoljenje. Minljivost je del mojega ustvarjanja.

Sama se zelo navežem na stvari, meni bi bilo strašno hudo, ko ...

Saj se jaz tudi navežem nanje. Na koncu postavitev jo sam podrem, da je še bolj zanimivo. To je žalosten trenutek, da postavljáš nekaj tri mesece, potem pa, nevarno, pospraviš vse v dveh, treh dneh.

Na koncu pa vseeno ostanejo fotografije. Se kdaj vračate nazaj v zgodbe ob pomoči fotografij?

Ob vsaki razstavi s fotografom naredim okoli petsto fotografij. Zelo so mi pomembni detajli. No, zaradi nekega mojega projekta bom te fotografije sedaj spet bolj gledal in se vračal nazaj. Da bi se načrtno vračal v zgodbe, pa ne. Raje pobegnem v novo zgodbo kot bi se vračal v staro.

Je tako tudi v življenju?

Ne zmeraj (smeh).

V vaši družini delujete na različnih področjih. Mama je socialna psihologinja, oče gradbenik, sestra je doktorirala na področju primerjalne književnosti. Ponavadi otroci ponovijo zgodbo svojih staršev.

Ne vem, če nekaj ni bilo v tem, kar sem videl doma. Moj oče je z denarjem, ki ga je prejel za studentsko Prešernovo nagrado, kupil dve stvari – mami krilo in knjigo, temeljno knjigo o zgodovini umetnosti History of Art, ki sem jo jaz zelo rad listal. Na notranji strani te knjige sem zastedel Picassovo delo, kjer je bizonovo glavo sestavljal iz sedeža in balanse kolosa. To me je pri sedmih, osmih letih zelo fascimiralo. Gradbeno inženirstvo me ni zanimalo, za matematiko nisem imel potrpljenja, ne občutka in ne razumevanja. Zakaj je petkrat nič nič in ne pet, to ni še sedaj ni jasno.

Eden vaših prvih projektov je bil, ko ste hladilnik spremenili v umetnino. Imate doma tudi kakšen projekt »ready made«?

Na žalost imam premalo prostora. Vedno imam premalo prostora za preveč stvari, ki jih zelo rad kopičim. Zelo veliko je knjig, to je moja majhna, včasih rahlo strašljiva obsesija. Itak kupujem, dobi go, ker vsega ne moreš prebrati. Dobro, pri tem je, da so knjige, ki jih kupujem, povezane z vizualnim gradivom, imajo lahko kjerkoli in kadarkoli odpremo. Imam tudi kup predmetov z boljšega trga. Hvala bogu se okus ostri in ni vsak kot preteklosti z boljšega trga taka fascinacija, kot mi je bila včasih.

Pa minimalizem?

Je je, minimalizem je zelo moj stil. Prav nasprotno pa je v mojih projektih, kot so bile kanglice, dežniki ... vse to je zelo nimalistično. In obljubim, v naslednjem stanovanju bo vse bolj minimalistično.

A. Nana Rituper Rodeš

Veliko strahospoštovanje do tega prostora

Pri nas v Murski Soboti ali v Prekmurju še niste delali.

Nisem, nisem, na žalost, na srečo, ne vem, zakaj ne.

Po rodu ste Prekmurec, kakšne so vaše povezave s to pokrajino?

Sem Prekmurec, po očetu sem Sobočan, po mami Rakičanec. Prihajanje je odvisno predvsem od časa. Dokler je bila moja oma še živa, sem se več vračal v Prekmurje. Zaenkrat ni nečesa, kar bi se v Prekmurju navezovalo na moje delo. Čeprav je pokrajina zanimiva.

Če bi se odločili, da bi pri nas kaj naredili, imate morda v mislih kakšno pokrajino, stavbo, kjer bi želeli povedati njeno zgodbo?

Tega ne morem povedati, ker nisem dobil vzgiba ali povabila ali celo želje, da bi tu ustvarjal. Zato pokrajine, prostora ne gledam s takimi očmi ali na tak način. Ali je kakšna hiša, ne vem, prej bi rekel, da je ni. Morda je, pa jaz ne vem, da je, morda bi jo moral videti, da bi vedel, da želim nekaj z njo, ali pa v njej, ali na njej, ali okoli nje. Kar se pokrajine tiče, je veliko koncev, ki bi bili primerni za ustvarjanje, od Goriškega do Mure pa vse, kar je vmes.

Kako pa čutite Prekmurje?

Ja vsak dan čutim in slišim, saj moja mama in oče govorita strogo in striktno prekmursko, z mano sicer ne, zato pa imam tak cigansko ljubljanski naglas, ko govorim v prekmurščini. Sem pa zelo Prekmurec in se tu počutim domače. Saj sem sem hodil od malih nog, vse življenje. Pokrajina pa me je zmeraj zanimala in očarala in morda je razlog, da nisem šel sem delat, precej veliko strahospoštovanje do prostora, do ravnice, do ogromnega neba, ki te pritiska k tlom ... Morda je kriva tudi očaranost mame nad to pokrajino, kar bi lahko spodbudno, lahko pa tudi ovirajoče vplivalo na to.

Navzkrižna skladnost

Obvezno izvajanje predpisanih standardov

(Nadaljevanje)

Standard za ohranjanje živalskih vrst in habitatov

Ureajo ga nacionalni predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU. Na osnovi sprejete nacionalne zakonodaje je treba vse travniške in zatravljene površine v navdovnjakih vsaj enkrat letno pokositi in preprečiti zaraščanje. Ohranitev naravnih habitatov prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst velja, da jih ne smemo ogroziti.

Standard za fitofarmacevtska sredstva

Tudi ta standard urejajo nacionalni predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU. Zahteve, ki jih mora izvajati kmetijsko gospodarstvo, so: ni dovoljeno uporabljati fitofarmacevtskih sredstev, ki niso registrirana v RS. Se morajo pravilno uporabljati v skladu z navodilom za uporabo in navedbo na etiketi ter s spoštovanjem načel dobre kmetijske prakse varstva rastlin v skladu s Pravilnikom o dolžnostih uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Standard za zdravstveno varstvo ljudi in živali

Zahteve, ki jih predpisujejo nacionalni predpisi, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU, določajo, da mora kmetijsko gospodarstvo: pošteti in je potrebno prepoved uporabe prepovedanih snovi pri živalih ali akvakulturah. Živali, ki so bile tretirane s prepovedanimi snovmi, se ne dajejo v promet za prehrano ljudi. Akvakulture in meso živali, ki so bile tretirane s prepovedanimi snovmi, se ne dajejo v promet in se ne predelujejo.

Samo veterinar daje preparate, ki vsebujejo testosteron in progesteron ter derivate

Le veterinar ali oseba pod neposredno odgovornostjo veterinarja daje konjem oralno zdravilo, ki vsebuje trenbolon ali beta agoniste. Imetnik živali ne poseduje zdravil, ki vsebujejo beta agoniste, ki se uporabljajo za indukcijo tokolize. Imetnik živali daje snovi za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali na parjenje in prejemnic za presaditev zarodkov samo z neposrednim dovoljenjem veterinarja. Imetnik živali ne poseduje zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo estradiol 17 a in njegove estrom podobne derivate. Imetnik živali, namenjenih za plemo, in plemenskih živali, ki jim je veterinar dajal določene snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem ter beta agoniste, ne daje v promet za prehrano ljudi pred določeno karence. Imetnik živali skrbi, da visoko vredne konje in dirkalne ter tekmovalne konje ali konje, namenjene za razplod ali razstave, vključno z reševanimi kopitarji, katerim je bilo dano zdravilo za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebuje alitrenbolon ali beta agoniste, spremlja veterinarsko spričevalo ali potni list s podatki o zdravljenju. Meso in proizvodi živali, ki jim je bila dana snov z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali betaagonisti, se ne daje v promet za prehrano ljudi, razen če je živali zdravil veterinar in je upoštevana določena karence, preden so bile živali zaklane.

Standard za varno hrano

Nacionalni predpisi Republike Slovenije, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU, pravijo, da mora kmetijsko gospodarstvo izvajati naslednje: Gospodarski prostori, naprave in delovna oprema, ki se uporabljajo v primarni rastlinski ali živalski pridelavi, so čisti, urejeni in vzdrževani v skladu s spoštovanjem načel dobre higienske prakse na posameznih območjih. Zahteva se ne preverja v navzkrižni skladnosti do sprejetih Smernic dobre higienske prakse v primarni pridelavi. Zagotoviti je potrebno higieno delovnih postopkov pri primarni pridelavi, prevozu in skladiščenju rastlinskih proizvodov. Za peanje primarnih proizvodov in opreme, ki prihaja v neposredni prodaji, se uporablja pitna oziroma čista voda (po definiciji iz uredbe 52/2004). Uporaba vode iz zasebnih vodovodov in vodnjakov je dovoljena, če so izpolnjene minimalne predpisane zahteve, odvisno od namena in vrste uporabe, oziroma njena uporaba ni v nasprotju s priporočili in skupnosti. Osebe, ki ravnaajo s primarnimi proizvodi, nimajo zdravstvenih težav (okužb prebavil, gnojnih ran ipd.), ki bi lahko vplivale na varnost primarnih proizvodov. Gospodarstvo izvaja osnovno zaščito pred škodljivci s tem, da odpravi pogoje, ki omogočajo razvoj škodljivcev, po potrebi nastavlja in preprečuje dostop škodljivcev do primarnih proizvodov. Meritne snovi so skladiščene na mestih, ki so posebej določena v ta zakonodaja, tako da nepooblaščen osebe nimajo dostopa do njih. Na kmetijskem gospodarstvu se vodijo predpisane evidence, ki so v skladu z zahtevami za posamezno vrsto primarne proizvodnje. Kmetijskem gospodarstvu uporabljajo za krmiljenje živali samo dovoljene krmne dodatke s seznama, zdravila, ki imajo dovoljenje za uporabo v skladu z navodili veterinarja, medicirane krmne mešanice, proizvedene iz odobrenih predmešanic v skladu z navodili veterinarja. Na kmetiji se ne smejo skladiščiti in uporabljati prepovedane snovi: zdravilne živalske beljakovine, bronhodilatatorji, sedativi, tireostatiki in hormoni za rast, razen če ima imetnik živali za to dovoljenje. Na kmetijskem gospodarstvu proizvedena posamična krmila in krmne mešanice, namenjene prometu, so označene s sklicno (referenčno) številko serije oz. za posamična krmila lahko tudi z drugo navodilo, ki zagotavlja sledljivost posamičnega krmila. (Se nadaljuje)

Janez Lebar, univ. dipl. inž. zoot.

15. Zdravec-Erjavčevi dnevi

Simpozij mednarodnih razsežnosti

Tradicionalni Zdravec-Erjavčevi dnevi, ki jih je konec minulega tedna v Radencih že petnajstič zapored pripra-



Zapisega nove vinske kraljice Darje Jureš pred mestnim viničarjem Francem Žličarjem

Izbor vinske kraljice

Darja Jureš je Martina XII.

Društvo vinogradnikov in prijatelj vin Ljutomer je pripravilo v okviru največjega vinskega praznika – sv. Martina – tudi tradicionalni izbor vinske kraljice. Kot dvanajsta po vrsti je slavnostno prisegla Darja Jureš iz Babinec pri Ljutomeru, ki bo do naslednjega martinovanja zastopala ljutomerska vina in sodelovala na predstavitevni dejavnosti občine Ljutomer. Po kronanju so jo sprejele v klub Martina prejšnje ljutomerske kraljice. Zanimivo, da Darja Jureš poznajo ljubitelji športa, kot nastopajočo v dveh disciplinah – kasaštvu in odbojki. Sicer pa si je dvodnevno praznovanje v mestnem središču ogledalo okoli 3000 obiskovalcev, ki so med pestrim zabavnim programom spremljali tudi humoristični prikaz sojenja vinarjem in vinogradnikom ter običajni krinost. N. Š., foto: foto: N. Š.

Izobraževanje kmetovalcev

Datum	Kraj	Lokacija	Ura	Področje
17. 11. 2006	Murska Sobota	Dvorana KGZS – Zavod MS	9.00	EK Ekološko kmetovanje
17. 11. 2006	Beltinci	Gasilski dom	10.00	Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu
21. 11. 2006	Murska Sobota	Dvorana KGZS – Zavod MS	9.00	Dohodnina v kmetijstvu
22. 11. 2006	Kobilje	Gostilna Smej	17:00	Kletarski večer – Pogovor o vinu in ob vinu
22. 11. 2006	Gornja Radgona	Gasilski dom	9.00	Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu
23. 11. 2006	Ljutomer	Dvorana SEGRAPA	9.00	Obnovitveni tečaj iz varnosti in zdravja pri delu

vil Kmetijsko-gozdarski zavod iz M. Sobote, so upravičili pričakovanja organizatorjev, saj so prispevkom priznanih domačin in tujih strokovnjakov prisluhnili številni udeleženci simpozija iz vse Slovenije. Na posvetu, ki si je že pred leti pridobil status mednarodnega simpozija, so se srečali tako rekoč vsi tisti, ki

se ukvarjajo s prehrano živali, ter si izmenjali izkušnje in znanja s tega področja.

Od prvega posvetovanja leta 1992, na katerem se je zvrstilo osem referatov domačih strokovnjakov, je dobivalo srečanje v Radencih vedno večje razsežnosti, že leta 1995 pa so bili na njem tudi tuji strokovnjaki. V zadnjih letih na posvetovanju v Radencih skoraj polovico referatov pripravijo tuji strokovnjaki, vsako leto pa se na posvetu zbere okoli 170 udeležencev.

Tekst in fotografija: Ludvik Kovač

Cene v kmetijskih trgovinah

Mercator, prodajalna Agrooprema Murska Sobota

Artikel	MPC v talarjih	MPC v evrih
trošilnik mineralnega gnojila INO, 300 kg	57.470,00	239,82
trošilnik mineralnega gnojila, 400 kg	58.965,00	246,06
trošilnik mineralnega gnojila, 500 kg	60.456,20	252,25
mulčar tiz 130		
kladivar ino	473.929,00	1.977,60
cisterna za vino, 50 l	13.990,00	58,38
cisterna za vino, 70 l	18.796,00	78,44
cisterna za vino, 250 l	36.040,00	150,40
cisterna za vino, 300 l		
2 ventila	46.921,00	195,80
kvasovke, 10 g	161,00	0,67
žveplo, tekoče, 0,5 l	210,00	0,88
žveplo, tekoče, 1 l	260,00	1,08
žveplo, tekoče, 3 l	640,00	2,67
žveplo, tekoče, 5 l	970,00	4,05
parafinsko olje, 1 l	536,00	2,24
parafinsko olje, 0,5 l	341,00	1,42
vosek, kletarski, 125 g	512,00	2,38
bentonit special, 1000 g	994,00	4,15
kristalna soda, 1 kg	367,00	1,53
pipa za sod, lesena	1.289,00	5,38
pipa za sod		
št. 3 z gumo	1.357,00	5,66
pipa za sod		
št. 4 z gumo	1.357,00	5,66
žvepleni zakad, 0,3 kg	137,00	1,82
žvepljalnik, velik	860,00	3,59
žvepljalnik, mali	451,20	1,88
velna vaha, 120	900,00	3,76
velna vaha, 80	793,00	3,31
guma za sod inox, 200-250 l	786,00	3,28
guma za sod inox, 500-700 l	1.391,00	5,80
črpalka za vino 25	25.147,00	104,94
črpalka za vino 20	15.990,00	66,73
slojnice za vino Seitz K 900 20x20	3.956,00	16,51
slojnice za vino Seitz K 700 20x20	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz K 800	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz K 300	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz K 250	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz K 200	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz KS 150	4.310,00	17,99
slojnice za vino Seitz KS 80	5.747,00	23,98
slojnice za vino Seitz KS 50	6.066,00	25,31
brzoparilnik inox, 60 l	43.196,00	180,26
brzoparilnik inox, 80 l	48.550,00	202,60
kotel za žganjekuho, 80 l	133.487,00	557,04
kotel za žganjekuho, 120 l	139.067,00	580,32
kad za zelje, 50 l	1.799,00	7,51
kad za zelje, 70 l	2.390,00	9,97

5 litrov	856,00	3,57
10 litrov	1.681,00	7,01
15 litrov	2.253,00	9,40
20 litrov	2.480,00	10,35
25 litrov	3.131,00	13,07
34 litrov	3.342,00	13,95
54 litrov	5.147,00	21,48
motorna žaga Stihl ms 290	132.666,00	553,61
motorna žaga Stihl ms 250	135.000,00	563,35
motorna žaga Husqarna 455	131.900,00	550,41
olje za motore žage Lancol, 5 l	3.253,00	15,57
olje za motore žage Lancol, 1 l	794,00	3,31
olje Stihl za pripravo mešanice, 100 ml	403,00	1,68
veriga za motorno žago, 33 zob	4.098,00	17,10
veriga za motorno žago, 34 zob	4.507,00	18,81
pvc kad, 350 l, ital.	5.990,00	25,00
pvc kad, 500 l, ital.	7.990,00	33,35

posoda za vino inox:		
100 l Zottel inox	19.990,00	83,42
150 l Zottel	23.990,00	100,11
300 l Zottel inox	46.921,00	195,80
kad, pvc, 700 l	13.520,00	56,41
kad, pvc, 130 l	3.619,00	15,10
kolo samokošnice	3.515,00	14,67
sekira, 1,60 kg, nasajena	4.681,00	19,53
sekira, gradbena ročaj za sekiro, lesen, 90 cm	512,00	2,14
ročaj za sekiro, lesen, 60 cm	338,00	1,41
železne vile za gnoj, brez ročaja	2.885,00	12,04
železne vile, 5 rogov, brez ročaja	4.030,00	16,82
železne grablje, nasajene	1.799,00	7,51
grablje za listje, pvc prekopne vile	499,00	2,08
škarije Felco št. 4	2.977,00	12,42
	5.999,00	25,03



Paradižnik pod »kapom« hiše

Pri Mileni Geder iz Podgrada pri Gornji Radgoni, ki kljub letom gospodari na posesti in redi živino, smo naleteli na več kot tri metre visok paradižnik, ki raste pod napuščem več kot sto let stare kmečke hiše. Čeprav smo ga posneli 1. novembra, je bil zelen in obdan z rdečimi plodovi. »Paradižnik na tem mestu raste že sedem let in ga vedno posadi naš podnajemnik Željko Golob. Ker je pod streho, mu ne škodi nobena bolezen. Plodove pobiramo pozno v jesen. Letos, ko ni bilo tako močne slane, še naprej raste in daje zrele plodove, ki jih s posebnim veseljem obira naš šolar Sašo,« je dejala Milena. L. Kr.



V Dolini obnovili studenec

V Dolini na Goriškem so pred kratkim obnovili nekdanji vaški studenec, h kateremu so svojčas hodili po vodo skoraj vsi krajan in tudi živino so vodili napajati k njemu. Ob studencu je rasel velik hrast, ki so ga podrli, saj je bil star okoli 200 let. Za dolinsko zanimivost se zanima tudi soboški pokrajinski muzej. J. Ž.



Varna kolesarska in pešpot na Pušči

V krajevni skupnosti Pušča so v zadnjem času s pomočjo Mestne občine Murska Sobota veliko pridobili na komunalnem področju. Tako so pred dnevi asfaltirali še okoli 2 kilometra kolesarske in peš steze skozi naselje in ob vrtcu. Krajan Pušče so s projektom ureditve nove steze nadvse zadovoljni, predvsem pa malčki iz vrtca in njihovi svojci, saj se lahko posledaj mirno sprehajajo po asfaltnem traku. J. Ž.

Matej Babič med Grabami in širnim svetom

Po poti izzivov

Že na začetku nas je Matej opozoril, da obstaja veliko mladeničev v naši okolici z enakim imenom in priimkom, kot je njegov, vendar si z njimi ni v sorodu. Je pa on tisti Matej Babič, ki je v devetindvajsetih letih njegovega življenja doživel veliko sprememb in je vedno pripravljen na nove izzive.

Odraščal je v Grabah blizu Križevcih pri Ljutomeru, se po osnovni šoli vpisal na srednjo elektro šolo v Mariboru in potem še diplomiral iz študija elektrotehnike. Iz otroštva se spomni, da je bil zelo sramežljiv, ves čas je imel manjvrednostni kompleks. Čir na dvanajsterniku je pomenil velik preobrat, saj mu je pomagal preboleti to sramežljivost. To je doživel pri sedemnajstih, ko so se nakopili problemi v šoli in se je podzavestno »sekiral«. To je bila njegova največja prelomnica v življenju. In hvaležen je, da se mu je to zgodilo, saj je začel drugače razmišljati o življenju.

»V življenju se ne spleča sekirati za vse stvari. Takrat so obstajale družbe, ki so zelo ocenjevale tvojo zunanost in osebnost. Danes mi je za te stvari skoraj vseeno, oziroma si ne vzamem toliko k srcu, kar rečejo sose-

dje ... Danes sem človek, ki je željan novih izzivov, človek, ki ne stagnira.« Želja po novih izzivih ga je pripeljala tako daleč, da je sprejel službo v Nemčiji, kjer je med tednom, ob koncu tedna pa se snide s prijatelji v Sloveniji. Če ostane v Nemčiji, pa se poda na raziskovanje mesta München. V prostem času rad bere tudi knjige.

Matej in folklor, študentski klub, gasilci in še kaj

V sedmem razredu osnovne šole se je navdušil za folklorno skupino. V srednji šoli je ta aktivnost malo zamrla, nadaljeval pa jo je na fakulteti, kjer je plesal z AFS Študent, po enem letu služenja vojaškega roka v pa je začel plesati v Ivanjkovcih, kjer pleše njegova »mrzla« sestrčna. Tam ga je zelo navdušila mlada ekipa.

Zelo aktiven je bil v Prleškem študentskem klubu, kjer je z veseljem opravljal stvari v prid domačega kraja. Tako je imel možnost tudi za spoznavanje novih ljudi. Čez čas so mu zaupali funkcijo podpredsednika, na koncu pa še predsednika PŠK-ja.

Je tudi član PGD Grabe, in to že od konca



Matej Babič je pripravljen na nove izzive.

ne osnovne šole. Od navadnega gasilca preko izobraževalnih programov prisel na naziva poveljnika.

V zadnjih letih je postal njegov velik hobi jadrnanje. »Jadrnanje ti daje milino, ko si samo morje in veter. S prijatelji, s katerimi gremo večkrat letno jadrat, se udeležujemo tudi regat. Moram nas pohvaliti, da smo bili drugi na Mariborčanki in peti na Midle Adria Cup v svojem razredu.«

Matej popotnik

Lansko leto je obiskal Škotsko. Na ta dvig je najbolj ponosen, saj se je prvič podvil z letalom na pot, doživel velika letalska prestopanja, zaplete z jezikom in na koncu pomočjo zemljevida sam našel prijatelja. Kakšne spomine ima Škotsko? »Tam moram tradicionalno iti najprej na viski in pivo. Ko pa se tiče žensk, moram reči, da so nase škotske punce vrhunsko lepe – tam eno od njih ni ni lepih punc, imajo pa veliko manj kot v Sloveniji. Imajo pa v Glasgowu veliko slabši asfalt kot pri nas.«

Dober razlog za naslednja potovanja je njegovo sorodstvo, ki je zelo raztreseno po svetu. Z obiskom ima možnost spoznavati nove dežele in kulture. Drugače pa je na krajših in daljših izletih obiskal že vsa večja evropska mesta ...

Katja Kodba

Zgradili prizidek, obnovili pročelje, kupili vozilo



Na Kapci ima gasilstvo bogato in dolgo tradicijo. Tamkajšnje gasilsko društvo je doslej izpeljalo vrsto uspešnih akcij. V zadnjem času so dali urediti novo sliko sv. Florjana ter obnovili pročelje gasilskega doma in novega prizidka z garažo za avto in orodjarno. Gre za rabljeno orodno vozilo z rezervoarjem za 2000 litrov vode, agregatom, vitlom idr., kar je za društvo velika pridobitev. Akcijo so izpeljali s pomočjo vaščanov Kapce z nabiralno akcijo, 700 tisoč tolarjev jim je primaknila Občina Lendava, na pomoč pa jim je priskočilo tudi občinsko gasilsko poveljstvo lendavske občine. Do slovesnosti načrtujejo še ureditev sanitarij. J. Ž.

Na kratko

Črenšovci

Pri župnijski cerkvi v Črenšovcih se počasi bliža h koncu gradnja zakristije, poteka pa tudi obnova same cerkve. Gre za velik finančni zalogaj, zato se župnija obrača na vernike, da po svojih močeh pomagajo s finančnimi sredstvi. J. Ž.

Beltinci

V soboto, 18. novembra, od 14. do 17. ure in v nedeljo, 19. novembra, od 7.30 do 18. ure bo v prostorih gradu v Beltincih zanimiva razstava sobnih ptic, ki jo pripravlja Društvo za varstvo in vzgojo ptic Slavček Beltinci. Na ogled bodo številni primerki papig, kanarčkov, eksotov in drugih ptic. M. J.



Spomin na Balekov mlin

Iz zbranega in na dokaj zanimiv način zapisanega gradiva v zborniku Mlini, ki so ga v letu 2000 pripravili člani župnijskega društva Gornja Radgona, je moč razbrati, da je bil v bližnji preteklosti na območju upravne enote Gornja Radgona kar 101 mlin. Od tega jih je bilo na območju občin Apače in Gornja Radgona 65, Radenci 7 in Sveti Jurij ob Ščavnici 29. Večina teh mlinov, ki so opisani v omenjenem zborniku, je na cel zab, za mnoge pa se niti ne ve, kje so delovali. Eden izmed njih, na katerega pa se ne bo tako hitro pozabilo, je tako imenovani Balekov mlin. Biserjanah v občini Sveti Jurij ob Ščavnici. Na potoku, ki ga domačini imenujejo Gošica, mlin je nekoč pogosto vodila iz tega potoka, je namreč v letu 1991 jurjevske turistično društvo postavilo manjše mlinsko kolo. Toda takrat leti ni več odigralo svoje vloge. Zato je nedavno tega starosta Feliks Kocuvan iz Biserjan ob pomoči svojega maketa mlinkega kolesa obnovil. Sicer pa iz zapisa o Balekovem mlinu že pokojnega Jakoba Krefta, ki je bil v letu 1866 postala prva lastnika Balekovega mlina Ana in Anton Cvetko. Mlin je v letu 1880 zgorel. Lastništvo teklosti pogosto menjavalo, mlinsko kolo pa se je vrtilo do konca sedemdesetih let preteklega stoletja. F. M.

Na Kogu v Vinogradništvu Čurin - Prapotnik pridelujejo najboljša vina na svetu

Z ledenim vinom šipon do šampiona in prvaka

Za svoja vina so doslej prejeli čez 900 odličij, med njimi je 28 mednarodnih šampionov, blizu 200 velikih zlatih in 450 zlatih medalj



V Vinogradništvu Čurin - Prapotnik se s pridelavo grozdja in vina ukvarjajo že tri generacije. Za Stankom Čurinom, ki je oral ledino pri pridelavi najzlahtnejših vin, tradicijo nadaljuje zet Slavko, za ta poklic pa se je odločil tudi njegov sin Borut.

Bilo je v tednu pred martijem, vreme, ki je bilo več kot idealno za ta letni čas, pa je kar samo od sebe vabilo na vinske griče. Pesem trgačev je odzvanjala, le tu in tam je še bilo odslisati kakšen osamljen klopotec, ki je preganjal nepovabljenе goste iz gor, v katerih se dozoreva grozdje za posebne trgateve. Razmere zanje so bile idealne, pravijo poznavalci, ki so prepričani, da bodo s kakovostjo teh predikatov zadovoljni tudi najzahtevnejši inški sladkusi.

Tokrat nas je zabilo v Ljutomeru - Ormoške gorice, cilj našega obiska pa je bilo Vinogradništvo Čurin - Prapotnik na Kogu.

gradnikov v tistih krajih, doma pa se z vinogradništvom niso posebej ukvarjali. Ob manjšem vinogradu za lastne potrebe so imeli nekaj hektarjev sadovnjakov in s sadjarstvom se je družina tudi preživljala. Stanko se je pri očetu veliko naučil, saj se je že kot otrok uvažal v trsnicarstvo in drevesničarstvo, pozneje pa je kot uslužbenec opravljal različna dela.

Pogoji za vinogradništvo so tu boljši kot za sadjarstvo, zato je Stanko leta 1963 pustil službo v Drogi, začel je kupovati zemljo in se preusmerjati v vinogradništvo. Ko je začel z vinogradništvom, je bilo ob hiši 39 arov vinograda, ki ga je podedoval, vse je bilo razrušeno in začeti je bilo potrebno tako

Najvišja odličja so prejeli na vseh vinskih ocenjevanjih, kamor so pošiljali svoja vina, vseh pa se je v teh letih nabralo toliko, da točnega števila niti ne vedo. Vseh je že čez 900, med njimi je 28 mednarodnih šampionov, blizu 200 velikih zlatih in 450 zlatih medalj ter številna druga odličja.

Do začetka osemdesetih let so pridelovali v glavnem vina normalnih trgatev, po letu 1985 pa so se začeli usmerjati v vina posebnih trgatev in posebnih kakovosti. Pot do kakovosti pa ni bila enostavna, pravi Stanko, ki je skušal iti vselej v korak s svetovno tehnologijo. Prebral je veliko strokovne literature, udeleževal se je številnih simpozijev in spremljal vse novosti, imel

ki nadaljuje družinsko tradicijo Čurinovih, od njega pa jo bo sčasoma prevzel sin, ki že predstavlja pomemben steber v družbi Vinogradništvo Čurin - Prapotnik Kog.

Slavka k Čurinovih niso zvabili vinogradi in žlahtna kapljica, pač pa je za to kriva njihova hčerka, ki je končala kmetijsko šolo in naj bi ostala doma. Srečevala sta se na mladinskih sestankih in plesih, preskočila je iskrica in letos mineva natanko 35 let od takrat, ko se je Slavko pri Čurinovih začel učiti vinogradništva. Moral se je odločiti, in čeprav se je izučil za mizarja, je pustil službo in se posvetil vinogradništvu. Nekaj prakse s tem je že imel, saj so tudi Prapotnikovi imeli doma vinograd, Slavko pa se je pri

tiven v vinogradu in kleti. V kleti skrbi za kakšnih tri tisoč litrov vina, še letos pa je tudi sam obrezoval in negoval dva tisoč trsov sivega pinota. Sam pravi, da je sicer pričakoval nekoliko večji pridelek, vendar so iz grozdja z dva tisoč trsov le iztisnili slabih dva tisoč litrov mošta. Je pa kakovost enkratna, saj je Stanko sam spremljal dozorevanje, sladkorna stopnja je bila visoka in napoveduje, da bo tudi kakovost enkratna. Kot pravi, sla-

kar 280 Eoxlejevih stopenj sladkorja. Za doseganje takšne sladkorne stopnje je bila potrebna iznajdljivost, pravi Stanko, ki je mošt najprej iztisnil, nato pa zlił nazaj na tropine, da se je izmočil še preostali sladkor, in nato ponovno stiskal.

Pridelava kakovostnega vina je umetnost, pravijo v Vinogradništvu Čurin - Prapotnik, da so pri tem zares umetniki, pa jim priznavajo največji strokovnjaki in ljubitelji žlahtne kapljice. Njihovo vino

Pri Čurinovih na Kogu so imeli leta 1985 prvo ledeno trgatev v Sloveniji in lani so po dvajsetih letih na isti parceli z istih trsov pri minus 14 stopinjah Celzija ponovno potrgali grozdje. Pridelali so 160 litrov vina, ki še vedno zori v kleti, in pričakujejo, da bo izredne kakovosti.

Za obisk pri znanih vinogradnikih se nismo odločili po naključju, pač pa iz razloga, saj se je stotim zlahtnih odličij, s katerimi se ponajajo njihova vina, v zadnjem času pridružilo še nekaj najzlahtnejših. Vinogradništvo Čurin - Prapotnik so na letošnjem ocenjevanju vin v okviru Mednarodnega kmetijsko-zivilskega sejma v G. Radgoni razglasili za vinarja leta, še posebej ponosni pa so na šampionski naslov, ki ga je njihovo vino letos prejelo na ocenjevanju v Londonu. Med 6.500 vinskimi vzorci z vsega sveta je prejelo njihovo ledeno vino šipon, letnik 2003, najvišjo oceno in si poleg šampionskega naziva nadelo še naziv prvaka centralne in vzhodne Evrope. Ne pozabimo omeniti tudi šampiona iz leta 2001 za laški rizling, ledeno vino, letnik 1999, z 98 točkami od 100 možnih je bilo med 3.700 vzorci z vsega sveta in najvišje ocenjeno vino na svetu v tej kategoriji.

Ceprav se z vinogradništvom in vinarstvom pri Čurinovih ukvarja tretja generacija, ta dejavnost pri njih beleži manj kot polstoletno tradicijo. Stankov oče je bil sicer priznan agronom, saj je bil delovno v enem največjih vino-

rekoč na novo. Že leta 1971 so Čurinovi obdelovali osem hektarjev vinogradov in takrat so začeli tudi s prvimi polnivitvami in resnejšo pridelavo. Površine trinajst hektarjev vinogradov niso presegli, zdaj pa je vinska trta zasajena na enajstih hektarjih. Stanko pravi, da se je pri tem držal nasveta priznanega francoskega vinogradnika, ki mu je dejal, da pravi unikatni pridelovalec vin ne sme imeti več kot petnajst hektarjev vinogradov. Le na takšnih površinah je mogoče pridelati zares unikatno in iskano žlahtno kapljico.

Stanko Čurin je v tistih časih na področju kakovosti oral ledino v slovenskem vinarstvu. Po letu 1971, ko so napolnili sto tisoč steklenic vina normalne trgateve, so se pri Čurinovih sčasoma preusmerjali v kakovost, ki je od začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja stalnica v njihovih prizadevanjih. Leta 1973 so prvič sodelovali na ljubljanskem vinskem sejmu, kjer so bila njihova vina nagrajena z zlato in srebrno medaljo, do preobrata pa je prišlo leta 1984, ko so na istem sejmu pobrali smetano. V ocenitev so takrat poslali sedem vzorcev vin, zanje pa so prejeli tri velike zlate in štiri zlate medalje.



Na trtah Vinogradništva Čurin - Prapotnik je zdaj še 4.500 neobranih trsov, na katerih zori grozdje za posebne trgateve. Med njimi bo nekaj ledenih vin in suhih jagodnih izborov, že tradicionalni pa je božični izbor renskega rizlinga. Grozdje zanj vsako leto potrgajo dva dni pred božičem, stisnejo ga prav na božični dan, vino iz tega grozdja pa namenijo za posebne polnitve.

pa je tudi veliko prijateljev v tujini, ki so mu prav tako pomagali z izkušnjami in nasveti. Seveda so mu bili v pomoč tudi nasveti domačih strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva, med katerimi najčesteje omenja dr. Šikovčev, dr. Nemanjiča, dr. Terčelja in druge. Največ so mu seveda dale izkušnje in praksa, po njem pa se danes zgledujejo tudi številni drugi slovenski vinarji, tudi Slavko Prapotnik.

Čurinovih izkazal in dokazal že prvo jesen. Vina, ki jih zdaj prodajajo pod blagovno znamko PRA-VINO, so že vina druge generacije, pravi Slavko, ki ob tem ne pozablja na zasluge, ki jih ima za razvoj vinogradništva in vinarstva tast Stanko. Ta je zdaj skrb za nadaljnji razvoj v glavnem že predal naslednikom, vendar povsem brez dela ne more. Ceprav si bo čez tri leta naložil že osmi križ, je še vedno ak-

dkor ni edino merilo za kakovost, vino mora vsebovati še druge vrednote v ustreznem razmerju, biti mora harmonično, in šele vse to v primernejem razmerju zagotavlja vrhunsko kakovost.

V Vinogradništvu Čurin - Prapotnik pa se z doseženim ne zadovoljijo, vedno iščejo nekaj novega, posebnega. Ob številnih predikatnih in arhivskih vinih, ki še zorijo v njihovi kleti, so poskusno, bolj za svojo dušo, pripravili še penino iz ledenega vina. To bo prava posebnost, česa takšnega doslej ni uspelo še nikomur, in moraš biti že pravi strokovnjak, da so tudi rezultati, pravi Stanko Čurin. V kleti hranijo zdaj dva letnika tovrstne penine, letnik 2003 in 2004, pokušali so ga že največji strokovnjaki in ocene so bile laskave.

Čurinovi so bili tudi prvi, ki so se lotili pridelave ledenega vina, pred kakšnimi dvajsetimi leti so prvič pridelali vino iz sušenega grozdja in ga poimenovali Kristusove solze, najrazličnejši jagodni izbori in suhi jagodni izbori so pri njih že stalnica, Stanko pa je še posebej navdušen nad lanskoletnim suhim jagodnim izborom šipona. Potrgali so ga 27. marca letos in z njim dosegli rekord vseh rekordov. S 700 trsov je nateklo le 130 litrov mošta, v njem pa so namerili

pijejo po vsem svetu, saj ga kar 40 odstotkov izvozijo. Med njimi je veliko vin posebnih kakovosti, saj ta predstavljajo petino njihove proizvodnje, v izvozu pa predikatna vina predstavljajo 40-odstotni delež.

Največja nagrada za kakovostno delo je zadovoljstvo potrošnikov, ponosni so, da se njihova vina najdejo na vinskih kartah imenitnih svetovnih hotelov, pijejo pa jih tudi v najeminentnejših okoljih. Poskušali so ga predsedniki srednjeevropskih držav, ki jih je pred leti gostila Slovenija, s šampionom nagrajeno ledeno vino iz Bruslja se je znašlo na španskem in japonskem dvoru, poskusil pa ga je tudi sam rimski papež.

V svoji kleti hranijo arhivska vina od letnika 1975 dalje, med tistimi po letu 1985 pa prevladujejo predikati. Tista pod blagovno znamko PRA-VINO so že vina mlajše generacije, Slavko Prapotnik pa upa, da se bo tradicija družinskega vinogradništva pri njih nadaljevala. Ko se je januarja 2001 rodila prva vnukinja, so ji namenili posebno vino, ki ga hranijo v posebnem arhivu, vino pa so pozneje spravili v podoben arhiv še ob rojstvu druge vnukinje in vnuka.

Ludvik Kovač
Fotografije: Nataša Juhnov



Stanku Čurinu so zapisali, da je ena največjih osebnosti slovenskega vinarstva. Z vrhunskimi in posebnimi vini se je začel ukvarjati pred več kot 30 leti. Kot zasebnik je oral ledino na področju tujenja, modernih pristopov ter tehnologij vinogradništva in vinarstva. Prvi pri nas je pridelal ledena vina in je pravi mojster za pridelavo in nego vin z visokim predikatom.



Za doseganje visoke kakovosti je pomemben tudi čas trgateve. Slavko Prapotnik pravi, da se pri njih držijo nepisanega pravila, da pred 15. oktobrom grozdja praviloma ne trgajo. Grozdje mora biti zrelo in prezrelo, saj le takšno zagotavlja kakovost. Najpoznejšo trgatev so imeli leta 1998, ko so laški rizling trkali 6. aprila. Na ta datum so laški rizling trkali tudi lani in s 600 trsov pridelali 60 litrov najzlahtnejše kapljice suhega jagodnega izbora.

Martinovaje po pomurskih mestih in vaseh

Jesenski pust z vinom in veseljem

Bi se sveti Martin udeležil martinovanja?

To soboto se je spet potrdilo, da je martinovanje eden najbolj priljubljenih tradicionalnih praznikov tudi v Pomurju, saj so ga z vinom in veseljem zaznamovali v mnogih vaseh in mestih, še posebno tam, kjer je doma večje število vinogradnikov in vinarjev.

Martinovanje, ki je 11. novembra, je namreč simbolično vedno pomenilo čas, ko se končuje jesensko delo na poljih in travnikih, v tem času pa se tudi mošt spremeni v vino, kar je gotovo dober razlog za veselje in praznovanje. Vendar pa je vprašanje, ali je primerno, da so tako praznovanje povezali prav s svetim Martinom in ali bi se on takih praznovanj sploh udeležil. Sveti Martin, ki je bil rojen v madžarskem Sombotelu, je bil namreč znan in priljubljen zaradi svoje pobožnosti, skromnosti in strogega življenja. V odskih predstavah na prireditvah ob martinovanju pa ima lik svetega Martina osrednjo vlogo, ko z blagoslovom

spremeni mošt v vino. Sveti Martin je sicer na slikah v naših cerkvah predstavljen kot usmiljeni vojščak, ki z mečem reže svoj plašč, da bi ga dal golemu revežu.

Prireditve, ki so bile tudi letos najbolj množično obiskane in najboljše organizirane na območju naših največjih gor, so potrdile, da so bile šege in navade v preteklosti, povezane z martinovanjem, razlog, da so martinovanje imenovali tudi jesenski pust. Že pred krščanstvom na našem območju so poganski predniki, ki so tu živeli, obhajali praznik zahvale za letino sredi novembra. In mnogo tega je na simbolični ravni ohranjeno tudi danes, čeprav se tega vse manj zavedamo.

Mošt se je spremenil v vino

Na Glavnem trgu v Ljutomeru so s tradicionalno prireditvijo, ki so jo letos organizirali že trinajstič, začeli že v petek s ponudbo vin, mošta in domačih jedi ter nastopi kulturnih in glasbenih skupin. Nadaljevali so tudi v soboto, ko je sv. Martin krstil mošt, pripravili pa so tudi prikaze vinograd-



Krst mošta na prireditvi na Glavnem trgu v Ljutomeru



Iz Lendave je sveti Martin vodil pohod po Lendavskih Goricah.



Ljubitelji vina in veselja, v ozadju pa glasba, takšna in drugačna



Nastop folkloristov na martinovanju pri Radgonski kleti v Gornji Radgoni

ništva, pri čemer je sodelovala tudi vinska kraljica. V Lendavi so z martinovanjem začeli v soboto dopoldne z martinovim pohodom po Lendavskih in Dolgovaških Goricah, ki jih je vodil sveti Martin, katerega se je udeležilo osemdeset pohodnikov iz Pomurja in od drugod. Na prireditvenem prostoru pa so se predstavili ponudniki z domačimi dobrotami, vinogradniki s svojim vinom, ponujali pa so tudi ljudske izdelke ob folklornih in glasbenih nastopih.

V Gornji Radgoni se je začelo dvanajsto martinovanje pred kletjo Radgonskih gor s kulturnim programom in že klasično martinovo ponudbo domače hrane in pijače, krstom mošta in zabavnim programom. V nedeljo dopoldne pa so se udeleženci gornjeradgonske zabave lahko osvežili na pohodu po Radgonskih goricah. Podobne prireditve so potekale še v drugih krajih, kjer imajo gorice ali živi več vinogradnikov, ki se združujejo v vinogradniških društvih. Tako so pripravili martinovaje s krstom mošta tudi v Turnišču, v Dobrovniku so se po blagoslovitvi martinove povorke odpravili v ampelografski vrt, v Gradišču so se odpravili na Martinov pohod, enako pa tudi v Nemčavcih in Puconcih. Krst mošta in martinovaje so med drugim pripravili še na Turistični kmetiji Smodiš v Otovcih, v Žitkovcih, Strehovcih in drugih krajih.

Jože Gabor



Čez dan so se zabavali tudi mali Martini.



Na vseh prireditvah so bile ob domačem vinu na voljo tudi domače jedi.



Na prireditvenih prostorih so ponujali tudi izdelke ljudske obrti.

V športni dvorani pri osnovni šoli III v Murski Soboti

Radio Murski val 94,6 MHz 105,7

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

v petek **17. 11. 2006**
ob 16.30 in ob 20.00

Predprodaja vstopnic
v Kompas, knjigarni
Dobra knjiga v
Murski Soboti in
PUBU GEZA Beltinci

VODITELJ
GEZA FARKAS

•TURBO ANGELS
•BOŠTJAN KONEČNIK
•FRANC GORZA
•KATRCA
•HALGATO

•BRENDI
•KORADO
•PTUJSKIH 5
•WERNER
•BRIGITA ŠULER

NASTOPILO
BODO

VINKO
COCE

•DUŠKO LOKIN
•SKUTER
•MARJAN ZGONC
•NATALJA VERBOTEN
•LEPI DASA

•ANITA KRALJ
•SAŠA LENDERO
•HALICANUM
•EMICA BOŽIČ
•D'KWASCHEN RETASHY

NAGRADE ZA
OBISKOVALCE

Potovanja v
Bolgarijo, Nizozemsko,
Španijo, Hrvaško
podarja RELAX M. Soboti

agroservis
podarja rabljen
avtomobil

Druge nagrade: Božični Dunaj, varilna aparata, sodi

GLAVNI POKROVITELJI:



Kako policisti iščejo ljudi, ki so prijavljeni kot izginuli

Brez sledu: pogrešane osebe (II.)

Pozornost hlinjenim motivom, ko posamezniki zaradi svoje vpletenosti v pogrešanje težijo k temu, da ustvarijo lažne okoliščine za izginotje

Po podatkih Policijske uprave Murska Sobota so letos kot pogrešane obravnavali 20 oseb. Nekatere so našli, večina pa se jih je sama vrnila domov. Lani so obravnavali 29 takih oseb, predlani 20, 24 leta 2003 in 15 leta 2002. Dalj časa pogrešajo 12 ljudi, od tega šest, ki so pogrešani v obdobju pred 25 leti. Šest je pogrešanih od leta 1989 naprej, med njimi sta dva tujca, našli pa so tudi dve naplavljeni trupli ob reki Muri, katerih identiteto še vedno ugotavljajo.

Na vprašanja, koga je mogoče razglasiti za pogrešano osebo, kaj narediti v takšnem primeru in kako policija išče ljudi, ki so prijavljeni kot pogrešani, je odgovarjal Anton Rozman, vodja oddelka za splošno kriminaliteto v sektorju kriminalistične policije pri soboški policijski upravi.

»Pogrešana oseba je tista, ki je odsotna iz določenega okolja iz neznanih ali znanih vzrokov in je o tem obveščena policija, ki pa lahko to sama odkrije in za njeno izsleditev izvede določene ukrepe. Glavni element pogrešanosti je nenadna in nepričakovana odsotnost s kraja, kjer je ta oseba bivala, in tudi nejasnosti glede njene usode.«

Kako ukrepati, ko koga pogrešite

»Sorodniki ali prijatelji naj izginotje prijavijo policiji. Ko prejemo naznanilo ovaditelja, smo pozorni na podatke, ki jih lahko dobimo. Poskušamo izvedeti, ali je pogrešana oseba vzela s seboj denar, potni list in predmete, ali se je pred odhodom preoblekla v boljše obleko, pustila kakšno sporočilo in ali je že prej pokazala namen, da bo odšla. Če motiv odhoda ni znan, poizvemo, kaj je oseba prej delala in s kom se je družila. Tako ugo-

tovimo okoliščine pred izginotjem,« pojasnjuje Rozman. Preiskovalci med postopkom poiščejo dejstva in opredelijo vzrok pogrešanosti: kaznivo dejanje, nesreča, samomor, duševna bolezen itd. »Pri preiskovanju pogrešanosti gre za pomembno kriminalistično oceno, ali so razlogi za sum, da je pogrešana oseba žrtev kazniviga dejanja, ali pa gre za nenaden odhod in pobeg osebe iz okolja, v katerem je živel zaradi drugih problemov z globljimi vzroki. Ne glede na spol in starost se policiji ob pogrešanih osebah zastavlja vprašanja, kaj sploh pomeni pogrešanost in kdaj postane izginotje osebe glede na okolje in osebnost ter glede na njeno starost in zdravstveno stanje sumljivo. Pri izginotju lahko po zbranih podatkih sklepamo, ali gre za družinske konflikte, šolske probleme, zlorabo prepovedanih drog, nesrečo, samomor, ugrabitev, umor in druga nasilna dejanja. Glavni namen preiskovanja pogrešanih oseb je iskanje pogrešanih in iskanje znakov, ki kažejo na kaznivo dejanje.«

Praksa

Včasih po zbranih podatkih organizirajo takojšnje iskanje, torej pregled terena, predvsem takrat, če pogrešanemu grozi nevarnost – vremen-

Policijski preiskovalci skušajo ugotoviti motiv izginotja: razlikujejo motiv pri mladoletni pogrešani osebi in pogrešani odrasli osebi. Izginotje odraslih oseb, ki so navadno zaposlene, poročene, imajo ustaljeno življenjsko pot, izkušnje in so navajene na okolje, v katerem živijo, ima običajno globlje vzroke in povode kot izginotje mladoletnikov, ki največkrat bežijo od doma.

ske razmere – in če je pogrešani prej napisal pismo, da bo storil samomor. Takojšnje je ukrepanje tudi, ko so pogrešani otroci in starejši ljudje, ko so pogrešane osebe duševno bolne in ko so pogrešani nevarni za okolico ali so žrtve kaznivih dejanj. V iskanje pogrešanih ljudi so ponavadi poleg policistov vključeni tudi drugi: lovci, gozdarji, gasilci in potapljači. Vsako leto uspešno najdejo osebe, ki so se zaradi starostnih sprememb izgubile v okolici, kjer stanujejo; več iskanj je bilo v gozdovih za izgubljenimi gobarji in za osebami, ki so odšle iz zdravstvenih ustanov in zavodov. »Omenil bi primer iz lanskega leta, ko je starejši moški odšel iz bolnice in smo ga našli naslednji dan. Pred kratkim pa smo organizirali akcijo iskanja varovanca iz varstvenega doma, ki je bil še isti dan najden ob reki Muri. V nekaterih primerih so bile pogrešane osebe najdene mrtve, kot recimo moški iz Murske Sobotice, ki smo ga lani po dveh tednih iskanja našli mrtvega na Goričkem,« razlaga Anton Rozman.

Policisti izgubljenega človeka ponavadi iščejo tako dolgo, da ga najdejo. Pogrešanega zbrisejo s seznama, ko ga najdejo, ali če dobijo obvestilo, da je razglašen za mrtvega. Postopek razglasitve se začne na pobudo zainteresirane osebe – svojcev – in je v celoti v pristojnosti sodišč.

Andrej Bedek



Anton Rozman: »Posebej moramo biti pozorni na tako imenovane fingirane ali hlinjene motive, kadar osebe zaradi svoje lastne vpletenosti v pogrešanje težijo k temu, da ustvarjajo lažne okoliščine za izginotje, kar nam dokazuje primer obravnavanega kaznivega dejanja umora pred leti na Ljutomerškem območju (Gibina, op. p.), ko je storilec bratu in očetu prikrival kaznivo dejanje z izgovorom, da je mati oziroma žena na zdravljenju, dejansko pa je mater po storitvi kaznivega dejanja zakopal na dvorišču.«

Minister Šturm pri imenovanju notarja v Murski Soboti še naprej ravna po svoje

Eno govori, drugo dela

Sodišče je moralo pozvati pravosodno ministrstvo, naj spoštuje zakonodajo

Potem ko je minister za pravosodje dr. Lovro Šturm po več kot letu dni trajajočem postopku izbral Alenka Ratnik za notarko v Murski Soboti, le-ta še ne opravlja svojega dela. Zdaj se je na odločitev ministra prijavila njena protikandidatka Marija Ternar. Vse skupaj pa ne bi bilo zanimivo, če se primer – podobno kot med tožbo Ratnikove – ne bi spet zapletel.

Spomnimo: da bi postali notarki v Murski Soboti, sta se lanskega julija prijavili na razpis notarska kandidatka Alenka Ratnik in sodnica Marija Ternar. Med postopkom je notarska zbornica dala prednost prvi, minister Šturm pa je izbral drugo: Ternarjevo naj bi bila zaradi dolžine delovne dobe primernejša. Ratnikova se je na odločitev pritožila: na koncu postopka je vrhovno sodišče zapisalo, da je Šturm v svoji prvi odločitvi kršil ustavno načela. Minister je kasneje – z obema kandidatkama so na ministrstvu opravili razgovor in še enkrat preverili njuno strokovnost – za mesto notarko izbral Ratnikovo, ki je v svoji tožbi med drugim dokazovala, da o imenovanju notarja v Murski Soboti ni odločala strokovnost, temveč prej politika: mož Marije Ternar – Jožef Nerad – je po kandidatih viden član stranke NSi, katere član je tudi minister. Sicer je minister Šturm izjavil, da ni vedel, da je mož sodnice Ternarjeve član NSi. Dodajmo: ministrstvo je moralo kriti stroške postopka, v katerem je vrhovno sodišče razsodilo, da je Šturm ravnal nepravilno. Napaka je ministra (tj. davkoplačevalce) stala 250 tisoč tolarjev.

Skopla obrazložitev prinesla novo tožbo

Pravosodni minister je letos septembra končno odločbo o imenovanju Ratnikove. Imenovanje je obrazložil zelo skopo: skliceval se je na to, da je vrhovnega sodišča. Tu pa je spet prišlo do tožbe. Marija Ternar se je namreč pritožila prav zaradi skoposti obrazložitve. »Naslednji dan po prejemu tožbe je mariborsko upravno sodišče pozva-



Mag. Alenka Ratnik: »To, kar počneta minister in ministrstvo za pravosodje, je preprosto zavlačevanje postopka in kršenje mojih z ustavo določenih pravic do učinkovitega sodnega varstva.«

lo ministrstvo za pravosodje, naj jim v 8 dneh pošlje odgovor na tožbo in celoten spis primera. Ker ministrstvo po preteku roka ni poslalo zaprosene, jih je sodišče ponovno zaprosilo,« je razložila Alenka Ratnik. Pošta z ministrstva pa je najprej romala na ljubljansko upravno sodišče, šele nato na mariborsko. Ko je prejšnji torek gradivo naposled prispelo v Maribor, je sodnica ugotovila, da odgovor ministrstva na tožbo Ternarjeve ni podpisan in da v spisu ni vsega, kar so zahtevali. Postopek se je tako zavlekel za več kot mesec dni, čeprav bi v tem času mariborsko sodišče že mora-

lo razsoditi (zakaj je do zamude ministrstva sploh prišlo, kako se je lahko zgodilo, da odgovor na tožbo ni bil podpisan, in od kod nerodnosti z datumi, piarovka v odgovorih, ki sledijo v nadaljevanju, ni natančno pojasnila, op. p.). Primer imenovanja notarja pa ima še eno dimenzijo: pred časom je minister Šturm dejal, da se je v Murski Soboti želel izogniti temu, da bi pisarna ostala v družinskem krogu. A dejstva govorijo drugače. Ko je minister prvič imenoval Ternarjevo za notarko in zavrnil Ratnikovo, je isti dan v Ljubljani za notarja imenoval notarjevega sina. Podobni primeri imenovanja – notarske pisarne so ostale v družinskem krogu – so se zgodili najmanj še v Mariboru, Celju in Slovenskih Konjicah. Vsi so imeli za protikandidate med drugim tudi sodnike. Na vprašanje, ali je zavlačevanje ministra morda povezano s tem, da je bil njen oče Jože Ratnik nekaj časa v vodstvu notarske zbornice prav takrat, ko je z ministrstva prišla ideja o znižanju notarskih tarif, s katero se notarji niso strinjali, pa Ratnikova odgovarja: »Ko je lani odstopila Erika Braniselj z mesta predsednice zbornice, njenega mesta nihče ni želel prevzeti. Na septembrski izredni skupščini je mesto podpredsednika za čas do svoje upokojitve 30. novembra nato prevzel oče. Mislim, da je dal v medijih le dve izjavi na temo zniževanja tarif. Prepričana sem, da to ni ozadje ministrovega zavlačevanja, temveč je ozadje prej politično.«

Za komentar postopka izbiranja notarja v Murski Soboti smo povprašali tudi Marijo Ternar. »Nič nimam dodati temu, kar je bilo že povedano,« je bila kratka podpredsednica lendavskega okrajnega sodišča. Pritrdila je, da se je poleg tožbe na ministrstvo odločitev o izbiri Alenke Ratnik za drugo prosto notarsko mesto prijavila na razpis za tretje prosto notarsko mesto v Murski Soboti, je pa tudi kandidatka za predsednico okrajnega sodišča v Lendavi. Teoretično bi bila lahko torej Ternarjeva hkrati izbrana za notarko in predsednico sodišča.

Andrej Bedek

Naša vprašanja, njihovi odgovori

Na službo za odnose z javnostmi pravosodnega ministra smo naslovili naslednja vprašanja. Odgovarjala je Mojca Hardi, tiskovna predstavnica ministrstva.

- Zakaj je moralo upravno mariborsko sodišče vaše ministrstvo kar dvakrat zaprositi, da pošljete vse gradivo o primeru imenovanja notarja v Murski Soboti? Gradivo ste vmes celo poslali na ljubljansko upravno sodišče.

Spis je bil 27. oktobra pomotoma poslan na Upravno sodišče RS v Ljubljani, ki bi v skladu z zakonskimi določili kot nepristojno sodišče moralo zadevo takoj odstopiti Oddelku v Mariboru. Potem ko smo ugotovili napako, je bil spis ponovno posredovan z odgovorom na tožbo (enako kot prvič) na Upravno sodišče RS, Oddelku v Mariboru. Sodišče naj bi o zadevi odločilo ta teden.

- Zdi se, da zamuda ministrstva ni v skladu s politiko pravosodnega ministra, ki se trudi odpraviti sodne zaostanke, poleg tega iz vašega odgovora na tožbo Marije Ternar sledi, da ste odgovor izdali v nedeljo, 15. oktobra, in da ga minister sploh ni podpisal.

Pri zgoraj navedenem je šlo za napako. Če pa mislite na to, zakaj si je minister vzel 60 dni za sprejem odločitve, pa naslednje: Minister si je vzel čas za razmislek. Pri izbiri za imenovanje na notarsko mesto ima minister zakonsko določeno dolžnost, da izbere kandidata, ki v največji meri izpolnjuje zakonske pogoje, kar včasih zahteva malce več časa. Sicer pa je navedeni rok instruktorski, zato za kršitev tega roka niso določene sankcije.

- Minister dr. Lovro Šturm je 28. oktobra v Večeru na trditve, da so v notarstvu močne družine in da se starši notarji trudijo, da pisarne ostanejo otrokom, pojasnil, da so šli v smer, se temu izogniti, vendar je po odločitvi sodišča v Murski Soboti pisarna ostala v družinskem krogu. Zato me zanima, zakaj minister potem, ko mu je po tožbi Alenke Ratnik sodišče naložilo novo odločanje, ni vztrajal pri imenovanju Marije Ternar, kakor se je prvič odločil? Tako bi preprečil, da bi pisarna ostala v družinskem krogu.

Minister je pri svoji drugi odločitvi spoštoval odločitev Vrhovnega sodišča.

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Prosenjakovci – V četrtek, 16. novembra, ob 11. uri bo v Dvojezični osnovni šoli Prosenjakovci predstavitev Vodne učne poti Prosenjakovci s kulturnim programom. Ob 12. uri bo pohod po Vodni učni poti do Šolskega vodnjaka, kjer bo ob 12.30 otvoritev Šolskega vodnjaka Prosenjakovci s pogostitvijo.

Lendava – V soboto, 18. novembra, ob 10. uri se bo začel pred kulturnim domom pohod z naslovom S pohodom proti zasvojenosti, ki bo potekal po Lendavskih in Dolgovaških Goricah s ciljem na dvorišču Dvojezične OŠ 1 Lendava.

Bučecovci – V nedeljo, 19. novembra, ob 14. uri bo v vaško-gasilskem domu tradicionalna prireditev Drogi sosid – dober den.

Vučja Gomila – V soboto, 18. novembra, ob 18. uri bo v prostorih vaško-gasilskega doma prireditev Lujpanje bučnega semena. Ob domačem KUD-u Avgusta Gašpariča Vučja Gomila bodo sodelovali še KTD Lipa Vadarci, KTD Dolina, OŠ Fokovci in Pevci iz Sela.

Lendava – V soboto in nedeljo, 18. in 19. novembra, bo mini turistična borza v sklopu projekta Lendava vabi, ki jo pripravlja podjetje Turizem Lendava. Borza s predstavitvijo ponudbe bo v soboto ob 16. uri v hotelu Elizabeta, v nedeljo pa bodo organizirali še ogled zanimivosti turističnega območja Lendave.

Moravske Toplice – V petek, 17. novembra, ob 9. uri bo v sejni sobi občine Moravske Toplice otvoritvena konferenca projekta Carpe diem – s kolesom skozi dve dolini, ki ga sofinancira Evropska unija. Sledila bo študijska ekskurzija za sodelujoče v projektu z ogledom dobrih praks v okolici Moravskih Toplic.

Negova – V ponedeljek, 20. novembra, ob 18.30 hodo v prostorih OŠ dr. Antona Trstenjaka nadaljevali z izvajanjem projekta za krepitev zdravja Živimo zdravo. Nadaljnja predavanja in druge aktivnosti bodo ob ponedeljskih zvečer.

Martinovo srečanje na bregu Sv. Martina

Sveti Martin je prijezdil na konju

Na bregu Sv. Martina pri Kobilju je v soboto potekala prireditev Martinovo srečanje, na katerem so pripravili tudi gledališko uprizoritev legende o sv. Martinu.

Prireditve so skupaj pripravili Turistično društvo Kobilje, Občina Kobilje in Župnija Kobilje, začelo pa se je s sveto mašo in kulturnim programom, v katerem so pripravili tudi uprizoritev Martinove legende s sv. Martinom na konju in v srednjeveških oblačilih.

Predsednik Turističnega društva Kobilje Avgust Gjerek je povedal, da je v Sloveniji 42 cerkva, posvečenih sv. Martinu, brega, ki se imenujeta po sv. Martinu, pa sta le dva, ob Kobiljskem še en na Primorskem. Zanimivost uprizoritve legende o sv. Martinu pa je, da je igralcu, ki zaigra sv. Martina,



tudi dejansko ime Martin. Uprizoritev so letos pripravili tretje leto in jo vsako leto nadgrajujejo, tako da se iz prizora odraža svetnikova dobrot.

Na bregu Sv. Martina sta po zgodovinskih podatkih, ki so jih dobili iz Sombotelskih arhivov, že leta 1271 stala samostan in cerkev, ki je bila posvečena sv. Martinu. Skozi kraj pa teče tudi mednarodna Martinova pot, ki vodi po krajih Slovenije in Madžarske.

Za letošnjo prireditev so povabilo poslali v mnoge kraje v Sloveniji, kjer imajo za zavetnika cerkve sv. Martina, prireditve pa se je udeležilo tudi precej ljudi z druge strani Mure. Za goste so domače dobrote pripravile kobiljske gospodinje, vinogradniki pa so ponujali mošt. Po prireditvi na bregu so organizirali pohod v vas Kobilje v spremstvu sv. Martina na konju, mimo panonske cimperane hiške, ki so jo postavili ob vznožju Martinovega brega, prireditve pa so sklenili v gasilskem domu z družabnim srečanjem.

J. Ga.

Predstavitve Medjimurja v Lendavi

Hrvaško kulturno društvo Pomurje je organiziralo v hotelu Lipa v Lendavi prvi Hrvatski bal na temo Medjimurje. Predstavili so medjimursko kulinariko, jedi pa je pripravil skupaj s kuharji lendavskega hotela kuhar Stanislav Trstenjak iz Žabnika. Izvirne medjimurske popevke sta zapele Regina Vozar in Terezija Stojko, za predstavitev Medjimurja tudi na humorističen način pa je poskrbel Mirko Švenda - Žiga. V programu so sodelovali tudi člani Hrvaškega kulturnega društva Pomurje, ki ga vodi Danino Kutnjak. Tako sta nastopili z recitacijami in petjem Slavica Brkić in Ivan Kos, na prireditvi pa so ob Hrvatih iz Lendave in Medjimurja sodelovali še člani društva iz Murske Sobotice, Gornje Radgone, Radenec in Ljutomer. - J. Ga.



TZS nagradila Tadeja Gornjeca iz Martjanec

Nagrada za zanimiv akvarij tropskega morja

Med letošnjimi nagrajenci Turistične zveze Slovenije v okviru projekta Moja dežela – lepa in gostoljubna je tudi Tadej Gornjec iz Martjanec, ki je dobil prvo nagrado v kategoriji akvarij in vrtni ribniki, in sicer za morski akvarij.

Tadej se je začel z morsko akvaristiko resneje ukvarjati leta 1999 na pobudo znanca Matjaža Grilca iz Murske Sobotice, ki se z morsko akvaristiko ukvarja že vrsto let. Pravi, da je morska akvaristika precej zahteven in tudi drag hobi, pri katerem je treba imeti tudi precej znanja. Na začetku je naredil kar nekaj napak in nekatere elemente akvarija, kot so skale, vetrnice in ribe, prinesel iz Jadranskega morja. Kmalu je ugotovil, da sestavin iz Jadranskega morja ne more kombinirati z ribami in organizmi iz tropskih morij, kar je tudi zapisano v strokovni literaturi.

Njegov akvarij je predstavljen tudi na internetnih straneh slovenske akvaristike, med drugim tudi na strani slooreef.com, kjer je bil njegov akvarij prav tako razglašen za akvarij meseca julija 2005: »To je 200-litrski akvarij, dimenzij 100 x 50 x 40 cm, in ker je bil akvarij dejansko na-



Nagrajen morski akvarij s podobo življenja v tropskem morju

menjen za sladkovodne ribe, je bilo potrebnih precej predelav in dodatkov, tudi dodatnih filtrov. V njem pa so: okrog petin- trideset kilogramov živih skal in več vrst mehkih in trdih koral, alge ter sedem tropskih rib. Med ribami sta dva klovna, modri kirurg, pisanka, čistilec in dve pižamici. V domači hiši v Martjanecih ga imam postavljenega v jedilnici ob kaminu. Prizor iz tropskih morij je gotovo čudovit za vsako človeško oko. To so vrste, ki živijo v sožitju in jih najdemo na območju Indonezije, Balija in v okolici. S koralami je precej

dela in moraš poznati njihovo življenje v naravi. Spremembe v okolju hitro škodijo življenju v tem akvariju, zato je treba skrbeti, da je konstantna temperatura okrog 27 stopinj Celzija, valovanje, treba pa je tudi kontrolirati kemikalije v vodi in drugo.

Morje in morski prebivalci so ga že dolgo zelo zanimali. Še posebno čista tropska morja z lepo kombinacijo barv, veseli pa ga tudi potapljanje. Z drugimi akvaristi v Sloveniji tudi izmenjujejo izkušnje in znanje, še posebno koristen je pri tem internet.

J. Ga.



Tadej Gornjec (prvi z desne) ob podelitvi nagrade v projektu Moja dežela – lepa in gostoljubna v Novi Gorici

Še nekaj mest!

Novoletno potepanje po »bivši Jugi«

Tri dežele – tisočera doživetja

Južna Dalmacija-BiH-Črna gora

29.12., 5-dnevni program samo 59.990 SITos.

28.12., 6-dnevni program samo 69.990 SITos.



Program, ki je »zadetek v črno« v vseh letnih časih!

Split-Mostar-Medjugorje-Dubrovnik-Ston-Končula (pri daljšem programu tudi najlepši biseri Črne gore). S polpenzioniranim silvestrovanjem v Neumu (vključeno v ceno)! Odhodi avtobusov: Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Otočec.

SONČEK
080 19 69
www.soncek.com

SONČEK

TUI potovalni center

Slovenska 52
02 521 4192
MURSKA SOBOTA



ZAVOD ZA KULTURO IN PROMOCUJO
18. novembra ob 18. uri v Gledališki in koncertni dvorani Lendava Srečanje strpnih 2006, Glasbeno-litofani večer
21. novembra ob 19. uri v Gledališki in koncertni dvorani Lendava Tennessee Williams: Mačka na vroči pločevinasti strehi, drama, Narodno gledališče iz Gyora
Vstopnina je 2.300 tolarjev (madžarski abonma in izven)

GALERIJA IN MUZEJ LENDAVA
Do konca novembra v Gradu Lendava Razstava 11. mladinske likovne kolonije Lindart 2006

STALNE RAZSTAVE
KULTURA HETIŠKEGA TEKSTILA – stalna etnološka razstava
Grad na preži – razstava srednjeveškega orožja in topov
Razstava OLORIS, najdbe iz bronaste dobe

ETNOLOŠKA ZBIRKA
Spominska soba ak. kiparja Gyorgya Zale: pohištvo iz časa meščanstva in stara lekarna
1000 let kovanja denarja na Madžarskem
Odprto vsak dan med 8. in 16. uri, v soboto, nedeljo in praznikih med 10. in 14. uri



JSKD
Do 20. novembra v Sinagogi Lendava Razstava umetniških del 3. mednarodne likovne kolonije VINO-ART, Dobrovnik 2006

18. novembra ob 18. uri v Sinagogi Lendava Banfiyevi dnevi – koncert 110. obletnici rojstva opernega pevalca Kalmana Patakyja
24. novembra ob 19. uri v Sinagogi Lendava 70 let akademskega kiparja Ferenc Kralyja, otvoritev retrospektivne razstave



ŠPORTNA ZVEZA LENDAVA
Pohodništvo
18. novembra ob 10. uri pred Kulturnim domom v Lendavi
Pohod proti zasvojenosti
Pohod bo potekal po Lendavskih in Dolgovaških Goricah s končnim ciljem na dvorišču DOŠ 1 Lendava. Prijavnina 10.000 SIT, pohod bo ob vsakem vremenu.

DRUGE PRIREDITVE
Novembra v Knjižnici Lendava ob 16.30 ure pravljico za predšolske otroke
Vsak drugi torek v mesecu v Kulturnem domu v Lendavi
17. novembra ob 10. uri v Poslovno-industrijski coni Lendava (nasproti podjetja Varstroj Lendava, d. d.) otvoritev – odkritje spominskega obeležja prenovljene Infrastrukture v Poslovno-industrijski coni Lendava
17. novembra ob 11. uri v Hotelu Elizabeta Lendava konferenca – delavnice na temo Predstavitev vlagateljskih možnosti in krepitev potencialov Poslovno-industrijske cone Lendava
Na konferenci pričakujejo ministarstvo za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ivana Zagorja. Konferenca je namenjena otrokom, ki poslujejo v coni, novim vlagateljem, ki se zanimajo za poslovne možnosti v tem prostoru. Podrobnejše informacije prejme po telefonu, številka je 02 521 4192.

19. strokovni posvet športnih pedagogov Slovenije v Murski Soboti

»Šport, ti si darilo bogov, čudodelni napoj!«



Enajst prejemnikov plaket

Pod zgornjim geslom je potekal v hotelu Diana v Murski Soboti konec tedna tridnevni 19. strokovni posvet športnih pedagogov Slovenije, ki se ga je udeležilo okrog 180 predstavnikov iz vse države. »Se posebej vesel sem, da smo se zbrali v tako velikem številu v mestu, v katerem so se začeli naši posveti pred 19 leti na pobudo domačina Toneta Pračka. Če se ozremo na preteklo enoletno obdobje, lahko rečem, da smo športni pedagogi lahko ponosni na svoje delo. Prepričan sem, da se zavedamo pomena gibanja, športne vzgoje in ure športne vzgoje vsak dan, veliko bolj kot tisti, ki krojijo politiko in se s to problematiko ne srečujejo vsak dan. Tudi v prihodnje bomo dali poudarek temu, da se bomo zavzemali za to, da obdržimo in še izboljšamo možnosti za delo pri športu in športni vzgoji mladih, da se število ur, namenjenih športni vzgoji poveča, da skrbimo za izboljšanje na področju športnih objektov in da delujemo strokovno ter profesionalno,« je dejal na slovesni otvoritvi predsednik športnih pedagogov Slovenije prof. Marjan Plavčak.

Namen strokovnega posveta je bil predvsem izmenjava izkušenj iz prakse, prikaz novosti in praktičnih rezultatov, kar bo prispevalo k njihovem uspešnejšemu delu. Želijo, da bi mladi pri športni vzgoji o športu oblikovali pravičen odnos, s čimer ne bi bilo bojazni, da jim v zrelejših letih športno udejstvovanje ne bi postala navada, del njihovega vsakdanjega

življenja. Tako so prvi dan posveta spregovorili o sodelovanju športnega pedagoga in staršev, med aktualnimi temami pa so predstavili nacionalne preizkuse znanja pri športni vzgoji. Hkrati so počastili spomin na 100-letnico rojstva Draga Ulage, znanega pobudnika športne rekreacije, in opravili redni letni občni zbor Zveze društev športnih pedagogov Slovenije.

Drugi dan posveta so med drugim predstavili plakate in organizacijo aktivnosti v naravi, nekatere dileme glede športnih dni, vlogo športnega pedagoga v sodobni družbi in praktični prikaz nekaterih športov. Zadnji dan so slovenski športni pedagogi predstavili svojo prakso in proste teme, ob koncu pa so sprejeli sklepe za nadaljnje delovanje.

Ob tej priložnosti so podelili tudi 11 priznanj zaslužnim športnim pedagogom za dolgoletno uspešno delo. Dobili so jih: Vesna Berce (OŠ Koper), Vida Bukvič (OŠ II Murska Sobotica), Marija Cankar (1. gimnazija Celje), Danilo Slavko Emberšič (Ljubljana Šiška), Milen Furlan (Ljubljana), Brega Kogal Bornšek (OŠ Kamnica), Zlatka Kadilnik (Gimnazija Center Celje), Tjaša Klanjšček Bohinec (Maribor), Majda Križe (Novo mesto), Štefan Peršak (OŠ Prevalje) in Marjan Recek (OŠ Kuzma).

Republiški priznanji Vidi Bukvič in Marjanu Recku

Med dobitniki sta torej tudi dva iz Pomurja.

Vida Bukvič, učiteljica športne vzgoje na OŠ II v Murski Soboti, je dobila priznanje za pedagoško, strokovno in organizacijsko delo z mladimi na področju športa. »V svoji bogati pedagoški karieri je dosegala nadpovprečne rezultate v šolski športni vzgoji. Bila je dolgoletna mentorica šolskega športnega društva na OŠ II. Kot vodja plavalnih tečajev je več kot 25 let odpravljala plavalno nepismenost v Pomurju. Kot mentorica interesnih dejavnosti pa je svoje učence spremljala na šolskih olimpijskih igrah za mlade na Madžarskem in v Grčiji. V obšolskih dejavnostih deluje tudi kot plesna koreografka. Prek Zavoda za šolstvo RS je sodelovala v več projektih. Bila je tudi predsednica športnih pedagogov Pomurja,« so zapisali v obrazložitvi.

Marjan Recek je učitelj športne vzgoje na OŠ Kuzma. »Zaznamoval je šport v občini Kuzma, saj ga imajo za ambasadorja športa. Njegovo delo športnega pedagoga temelji na visoki kakovostni ravni, zato njegovi varovanci dosegajo dobre rezultate na regijski, državi in mednarodni ravni, zlasti v odbojki, karateju, nogometu, košarki itd. Znan pa je tudi kot organizator raznih športno-rekreativnih prireditev v lokalni skupnosti in širše. Za svoje predano pedagoško delo v športu je prejel že številna priznanja in pohvale.«

Milan Jerše, foto: M. J.



Dobitnika priznanj Vida Bukvič in Marjan Recek

Oporekanje legitimnosti izrednega sestanka ŠD Ledava

Je posredi pritisk na malonogometno zvezo?

Občinski romski svetnik Darko Rudaš je sklical v imenu športnega društva Ledava izredni sestanek, na katerem naj bi razpravljali o sklepu MZKMN Murska Sobotica o izključitvi romskega ŠD Ledava iz tekmovanja pomurske malonogometne lige. Kot je znano, je prišlo na tekmi v Gederovcih 21. oktobra letos do neljubih dogodkov.



Darko Rudaš



Karel Žekš

»Namen sestanka je, da se seznanimo s situacijo, ki je nesprejemljiva za ŠD Ledava. Brez njihovega vednosti je bil sprejet enostranski sklep o njihovi izključitvi iz tekmovanja pomurske lige klubov malega nogometa. Pri tem se niso zavedali, da se ta športni klub financira iz občinskega proračuna, iz davkoplačevalskega denarja, kar velja tudi za organizatorja tega tekmovanja. Kot občinski romski svetnik imam pristojnost za sklic izrednega sestanka. Odločili so se po ambruško, kar mi daje misliti, ali v Pomurju obstaja tako sožitje, kot se hvalimo. Upam, da bo ponovno sklican sestanek komisije, kajti dobil sem informacijo, da so se zaradi enostranskega sklepa razšli in se skoraj pretepli med sabo. To pomeni, da nekaj ne »štima« v organizaciji, ki vodi to tekmovanje.«

Na te obtožbe se je nemudoma odzval predsednik Medobčinske zveze klubov malega nogometa Murska Sobotica Karel Žekš. Dejal je: »Tokrat govorim brez kakršnihkoli pooblastil tega organa, ki šteje 46 klubov malega nogometa. Vsi so včlanjeni prostovoljno, pri čemer se morajo zavedati, da spoštujejo pravilnike in vse organe zveze. Žalostno je, da se ne zavedate, da je treba zadevo najprej razčistiti doma in potem delati pritisk na druge stvari. Zveza ima enak kriterij za vse klube, zato ne more biti noben izvzet iz kakršnekoli procedure. Tekmovalno-disciplinska komisija je legitimno razsodila, na njene sklepe pa se imate pravico pritožiti in bo v tem primeru ponovno razsojala. Trenutno pa še niste dobili nobenega sklepa o izključitvi, ampak je bila sprejeta le sankcija začasnega suspenza. Verjetno imamo v Sloveniji dve kategoriji državljanov: eni so zaščiteni, drugi pa ne. In ravno vi izvajate pritisk. Ne govoriti tistega, česar ne veste. Za to so argumenti in zapisnik, ki smo ga poslali tudi na Ministrstvo za šolstvo in šport. Poleg tega ŠD Ledava še vedno ni plačalo kazni iz preteklosti, čeprav je rok že zdavnaj minil. Kot svetnik pa nimate zakonske osnove za sklic izrednega sestanka, izvajanje pritiskov in pritiskanje na sodnika kratke tekme. Ko dobite vse sklepe, se imate nanje pravico uradno pritožiti.«

Besedni dvoboj se je razvnel in Darko Rudaš mu je repliciral. »Prekršek, ki ga vi ocenjujete, sploh ne drži. Pri vašem vodenju stvari smrdijo. Dokler boš ti predsednik, akterji dogodkov ne bodo prisostvovali sestanku. Ste nastrojili proti drugačnim. Karel Žekš pa: »Gospod Rudaš, to je enostransko dejanje, vi se ukvarjate s politikom. Prehitete stvari, saj predsedstvo zveze še ni sprejelo sklepa, zato je očitno, da na nas izvajate pritisk. Ko bo prisoten celoten upravni organ, bo sodnik podal izjavo. Sodnik bi moral tekmo zaradi izgredov prekiniti, naredil pa je napako, saj je vaša celotna ekipa zapustila igrišče in se šla pretepat z gledalci. Zato so domačini morali poklicati policijo.«

Milan Jerše, foto: M. J.

Odbojarski razgledi

Oslabljeni Sobočani vknjižili ves izkupiček

V prvi tekmi osmine finala poletala Slovenije so imeli odbojkarji Galex Mira iz Murske Sobotice dobiti lahko delo v Portorožu. Zmagali so s prepričljivim rezultatom 3 : 0 (18, 13, 16). Drugi izidi: Asen Triglav – Fužinar Metal 3 : 1, Kerkoprema Žužemberg – Marjan Prvačina 1 : 3, Logatec – Calcit Kmanik 3 : 1, Krka – Partizan Fram – 3 : 1, Olimpija – Autotimermerce 1 : 3. V četrtfinale sta neposredno uvrščena že Prevent in IGM in Salonit Anhovo.

V 7. krogu 1. DOL za moške pa je Galex Mir v Murski Soboti s 3 : 0 (21, 19, 14) premagal ekipo Asen Triglav. Galex Mir: Fujs

12, Vračarić 7, Pupić 14, Kovačec 1, Čeh 7, Panker, A. Grut 10, Horvat (libero). Astec Triglav: Ambrožič, Bojinovič 2, Zupanc 2, Močnik 1, Jakič, Rop 5, Belovič 1, Verbič 14, Vidič 1, Centa, Ivartnik (libero).

Oslabljeni Sobočani, ki so tokrat nastopili s povsem spremenjeno postavo, v kateri so manjkali prvi organizator igre Novotović (vizum), Bogdan Marič (bolezen) in Boris Grut, ki je medtem zapustil klub, so potrebovali le dobro uro, da so ugnali Kranjčane. V vlogi organizatorja se je preizkusil mladi Kovačec, ki je dobro izkoristil svojo priložnost.

Sicer pa so Sobočani začeli tekmo odlično in po priigrani prednosti 6 : 1 razliko le še povečevali in brez posebnih težav dobili uvodni niz. Največji odpor gostov je bil v drugem nizu, saj je bilo izenačeno vse do desete točke, nato pa ni šlo več. Podobno kot končnica drugega je bil tudi zadnji niz zgolj formalnost. Najučinkovitejša sta bila Pupić pri domačinih in Verbič pri gostih, ki sta dosegla po 14 točk. V naslednjem krogu igrajo Sobočani doma z Logatcem.

Drugi izidi: Calcit Kamnik – Krka 1 : 3, Logatec – Fužinar Metal Ravne 3 : 0, Salonit Anhovo –

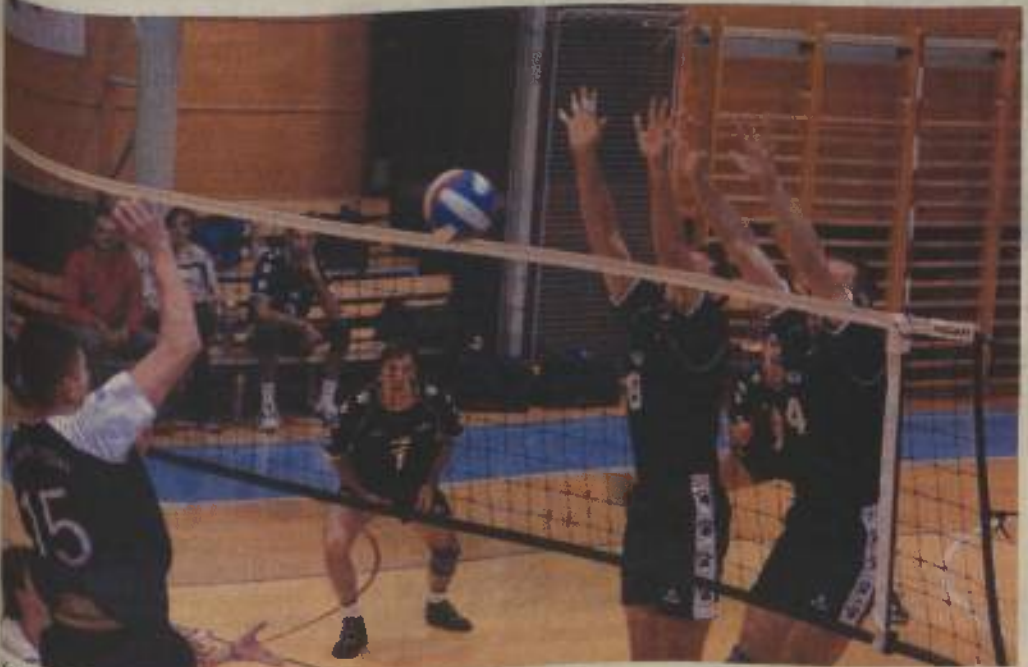
Marchiol Prvačina 3 : 2.

Izid 5. kroga 2. DOL za moške: Beltinci – Prigo Brezovica 3 : 1 (-21, 26, 21, 18). Beltinčani so tokrat v lepo obiskani domači dvorani pričakovano vknjižili prvo drugoligaško zmago. Gostje so presenetili v prvem nizu in bili nato nadvse žilav nasprotnik tudi v drugem, ki so ga v razburljivi končnici dobili Beltinčani. Izkazalo se je, da je bil to ključni niz. Ko so beltinski odbojkarji popravili tudi igro v napadu, se je tehnika povsem nagnila v njihovo korist. Na lestvici vodi ljubljanska Olimpija (14) pred Žirovnico in Framom (oba po 12), Beltinci (4) so osmi. V 6. krogu bodo Beltinčani gostovali v Framu.

6. krog 3. DOL vzhod (ženske): Dravograd – DŠR Murska Sobotica 2 : 3 (15, -28, -23, 15, -14), Sonimex Radenci – ŽOK Puconci 2 : 3 (-14, 18, 25, -16, -4). Vodi Črna (15) pred Valšpedom in DŠR Murska Sobotica (po 14), 4. Puconci (10), 10. Radenci (5). V 7. krogu bo derbi med DŠR Murska Sobotica in Sonimexom Radenci (sobotna ob 19. uri v OŠ III), Pucončanke pa se bodo dve uri prej doma pomerile s Slovenj Gradcem.

Milan Jerše

Salonit	7	7	0	20
Krka	7	5	2	15
Prvačina	7	4	3	13
Galex Mir	7	4	3	13
Triglav	7	3	4	8
Kamnik	7	3	4	7
Fužinar	7	1	6	4
Logatec	7	1	6	3



Kranjčani so bili preslab tekmeč za Sobočane (za mrežo). Foto: N. J.

Ekstremno plavanje

Gomzi in Brus solidna



Tekači TS Radenska se radi udeležujejo ekstremnih športov. Tako sta se dva tekača poizkusila na plavalnem terenu, in sicer na drugem 24-urnem plavalnem maratonu v Bad Radkersburgu. Med sto plavalci sta dosegla soliden rezultat. Slavko Gomzi je bil absolutno 15. in je preplaval 32,9 km, Bojan Brus pa absolutno 17. in je preplaval 28,5 km. Kot zanimivost: prvi tekmovalac je v 24 urah preplaval 60,3 km.

M. J.

Hokej

Znani nasprotniki Plive

Slovenski prvak Pliva iz Lipovec je po žrebanju na sedežu EFF v Bruslju zvedel za nasprotnike na turnirju državnih prvakov v hokeju na travi, ki bo od 24. do 27. maja prihodnje leto v Pragi. V skupini B evropskega klubskega hokeja bodo nastopili skupaj z naslednjimi ekipami: SC Stroitel Brest (Belorusija), Dinamo Kazan (Rusija) in Pembroke Wanders HC (Irska).

Igralci Plive se zdaj pripravljajo za dvoransko državno prvenstvo. Jesenske sezone v inter ligi niso najbolje izkoristili, kar pa v klubu opravičujejo s poškodbami ključnih igralcev in problemom treniranja študentov, ki se iz Ljubljane in Maribora vračajo le ob koncu tedna.

T. G.

Strelstvo

Prvi Ljutomerčan Feuš

Potem ko je na 1. turnirju regijske pionirske lige v streljanju z zračno puško v Turnišču ekipno zmagalo SD Mesto Ljutomer s 513 krogi pred OŠ Črenšovci, 512, in Ormožem, 505, posamično pa Ormožan Jan Šumak pred Davidom Feušem (Ljutomer), oba po 177, tretji je bil Tomaž Franc (OŠ Črenšovci), 172 (pri pionirkah: 1. Laura Gabor, 2. Špela Mihalič /obe po 171/ iz OŠ Tišina, 3. Tjaša Draškovič iz Turnišča, 168), je bil na 2. turnirju v Ljutomeru vrstni red drugačen. Ekipno je zmagalo SD Ormož s 528 krogi pred OŠ Tišino (518) in OŠ Črenšovci (514). Posamezno pionirji: 1. David Feuš (Mesto Ljutomer), 179, 2. Grega Polajko (Ormož), 178, 3. Patrick Kutnjak (OŠ Črenšovci), 175; pionirke: 1. Melanie Habjanič (Ormož), 179, 2. Špela Mihalič (OŠ Tišina), 178, 3. Tadeja Habjanič (Ormož), 176. Naslednji turnir bo 2. decembra organiziralo SD Središče ob Dravi.

M. J.

Šah

Solidni Prekmurci

V Celju je potekala 1. liga vzhod (moški). Izidi Prekmurcev – 1. kolo: Rokada Lendava – Radenska Pomgrad II 3 : 3 (Plesec – Gomboc, Pukl – Coklin, Ivanec – D. Hari, Gerenčer – M. Kovač, Vidič – Buzeti, Vida – B. Hari (vsi remi); 2. kolo: Radenska Pomgrad – Sevnica 2 : 4 (zmaga Buzetija, remi M. Kovač, Radosavljevič), Kovinar MB – Rokada 5 : 1 (remi Gerenčer, Vida); 3. kolo: Rokada – Fužinar 5 : 1 (zmaga Horvatha, Ivanca, Gerenčerja, Vidiča in Vide), Radenska Pomgrad prosta; 4. kolo: Žalec – Radenska Pomgrad 3 : 3 (remiji Coklina, Gomboca, M. Kovača, Buzetija, Radosavljeviča in Gaborja), Rokada – Sevnica 2 : 4 (zmaga Ivanca, remi Gerenčer, Vida); 5. kolo: Radenska Pomgrad – Šentjur 1 : 5 (remija Radosavljeviča in Gaborja), Rokada prosta; 6. kolo: Radenska Pomgrad II – Poljčane 3 : 3 (remizirali so Gomboc, Coklin, M. Kovač, Buzeti, Režonja, Gabor), Rokada – Žalec 1,5 : 4,5 (remizirali so Horvath, Plesec, Gerenčer); 7. kolo: Šentjur – Rokada 3,5 : 2,5 (zmaga Horvatha in Plesca, remi Gerenčer), Celje – Radenska Pomgrad II 4 : 2 (zmaga Režonje, remizirala Buzeti in Gabor); 8. kolo: Fužinar – Radenska Pomgrad II 2 : 4 (zmagali so D. Hari, M. Kovač in Režonja, remizirala Coklin in Buzeti), Rokada – Poljčane 3 : 3 (remizirali so Horvath, Plesec, Ivanec, Gerenčer, Vidič in Vida), Radenska Pomgrad II – Kovinar MB 3 : 3 (remizirali so Gomboc, Coklin, D. Hari, M. Kovač, Buzeti in Režonja). Vrstni red: 1. Sevnica, 30,5, 2. Kovinar MB, 29,5, 3. Šentjur, 28, 7. Radenska Pomgrad, 8. Rokada Lendava (oba po 21).

Martinov turnir Zupetu

V organizaciji Društva vinogradnikov Goričko je potekal v prostorih Vinogradniškega centra v Ivanovcih že 9. Martinov šahovski turnir. Igrali so devet kol po švicarskem sistemu (10 minut za igralca), sodelovalo pa je 27 šahistov. Zmagal je mednarodni mojster Miran Zupe pred Darkom Supančičem (oba Branik MB), ki sta zbrala po 7,5 točke, tretji pa je bil Boris Kovač (Radenska Pomgrad), 6. Sledijo Lazslo Bekefi (Madžarska), 6, Fjodor Žugaj (Kovinar MB), Štefan Cigan (Radenska Pomgrad) in Vladimir Hevir (Sl. Bistrica), vsi po 5,5 točke.

Milan Jerše

Namizni tenis

Žibrat drugi, Sukič tretji

Kar 432 igralcev in igralk iz 80 klubov petih držav je nastopilo na 36. odprtem kadetskem prvenstvu Varaždina, med njimi tudi 13 Pomurcev. Ti so se izkazali z zelo dobrimi igrami in v izredno močni konkurenci dosegli nekaj odmevnih uvrstitev. V ekipni konkurenci je ekipa Sobote (Žibrat, Vovk, Kokol) zasedla tretje mesto po porazu v polfinalu z Vitezom (2 : 3). Ekipa Keme (Horvat, Pelcar) je zasedla peto, dekleta Keme (Vukan, Matis) pa šesto mesto. V ekipnem delu Žibrat ni

izgubil nobene partije.

Pri mlajših kadetih je ekipa Keme (Železen, Sukič) zasedla peto mesto po porazu z zmagovalcem Lovčenom z 0 : 3 v četrtfinalu. V posamezni konkurenci kadetov je bil izvrsten Žibrat, ki je zasedel drugo mesto. V finalu je izgubil s hrvaškim kadetskim reprezentantom Kojićem (osmi igralec evropske kadetske jakostne lestvice) z 1 : 3. Med najboljših 16 sta se uvrstila Vovk in Horvat ter pri dekletih Vukanova. Pri mlajših kadetih se je med osmerico uvr-

Tenis

Prehodni pokal TŠ Jakopina

Ob prazniku vina Martinu so v TC Radenci odigrali ekipni turnir izžrebanih dvojic. Z največ sreče pri žrebu in seveda z dobro igro je prvo mesto pripadlo ekipi TŠ Ja-

kopina iz Murske Sobote (Jernej Jakopina, Damjan in Igor Tkalec, Matej Gruškovnjak), drugi so bili Radenci izkušeni, tretji Radenci mladi in četrti mešana ekipa Ve-

stil Železen. Svoj največji uspeh je dosegel v kategoriji najmlajših kadetov Sukič, ki je zasedel odlično tretje mesto, Dolamič (Cven) pa se je uvrstil med najboljših 16.

M. U.

Start puconskih rekreativcev

V 1. krogu rekreativne lige ŠZ Puconci so igrali: Zenkovci – Sebeborci 10 : 0, Jelenov hram – RŠD Start Polana 10 : 0, Animus Markišavci – Kema veterani 4 : 6, Finki bar Brezovci – Meho Bakovci I 9 : 1. Tekmi Rekreativci – Meho Bakovci II in Diana – Čobi bar Beltinci bodo odigrali pozneje.

M. J.

Košarka

Tretja zaporedna zmaga

V 5. krogu 1. slovenske B-lige so košarkarji Radenske Creativa Sobote zabeležili novo zmago. Na domačem igrišču so z 89 : 71 (24 :

12, 24 : 13, 17 : 23, 24 : 23) premagali Hrastnik. Strelci za Sobočane: Šuran, 25, Spešič, 21, Dominko, 18, Pok, 8, Novak, 7, Majc, 6, Bilič

ličastni (igralci iz Radenec, Murske Sobote in Maribora). Zmagovalna ekipa je prejela prehodni pokal in praktične nagrade.

M. J.

in Juteršnik, po 2. Na lestvici vodi Nova Gorica s petimi zmagami, Radenska Creativ Sobota pa je s tremi zmagami in dvema porazoma na 6. mestu. V naslednjem krogu bodo igrali že v petek ob 18.30 doma s Hopsi Polzela, ki so na 3. mestu s štirimi zmagami in porazom.

M. J.



Pod košem gostov. Foto: N. J.

Jadranje

Milošević skupno četrti



Miloš Milošević v akciji

Jadralca na deski Miloš Milošević se je udeležil mednarodne regate O'Neill Windsurfing Championship na Irskem, v kraju Bellmuletu. V disciplini Freestyle (prosti slog) mu v prvi eliminaciji veter ni bil naklonjen. V drugi eliminaciji pa je v polfinalu premagal irskega šampiona Oisina van Gelderena, nato pa v finalu še Britanca Marka Hosegooda in zašlužno zmagal. Tako si je skupno priboril 4. mesto. Prvič se je poskušal tudi v disciplini wave (valovi), kjer ga je premagal poznejši zmagovalac Britanec Mark Hosegood. Rezultati Freestyle: 1. Oisin van Gelderen (Irska), 2. Mark Hosegood (Vel. Britanija), 3. Finn Gormley (Irska), 4. Miloš Milošević (Slovenija); rezultati Wave: 1. Mark Hosegood (Vel. Britanija), 2. Oisin van Gelderen (Irska), 3. Mark Killeen (Irska), 9. Miloš Milošević (Slovenija).

M. J.

Šah – Sobočanke v sredini

Na Otočcu je potekala državna ženska liga, v kateri je nastopilo deset najboljših slovenskih ekip, med njimi tudi Radenska Pomgrad. Rezultati: 1. kolo Radenska Pomgrad – LŠK Metalka 1,5 : 1,5 (Maja Vučko – Novak remi, Maja Hočevar – Lea Števanec 0 : 1, Sara Vombek 1 : 0 b. b. 2. kolo Radenska Pomgrad – Nova Gorica 2 : 1 (Vučko – Srebrnič 0 : 1, Hočevar – Grosar 1 : 0, Vombek – Vodopi-

vec 1 : 0); 3. kolo: Radenska Pomgrad – Komenda (Vučko – V. Nadvešnik remi, Hočevar – M. Nadvešnik remi, Vombek – Kozarski remi); 4. kolo: Radenska Pomgrad – Triglav Krško 0 : 3 (Vučko – Muzychuk 0 : 1, Hočevar – Mar 0 : 1, Vombek – Ahmatovič 0 : 1); 5. kolo: Radenska Pomgrad – AET Tolmin 0 : 3 (Vučko – M. Uršič 0 : 1, Hočevar – S. Uršič 0 : 1, Vombek – M. Uršič 0 : 1); 6. kolo: Radenska Pom-

grad – Lancor MB 2 : 1 (Vučko – Ankerst 1 : 0, Tompa – Mihevc – Mohr 0 : 1, Vombek – Vošpermik 1 : 0); 7. kolo: dr. Milan Vidmar – Radenska Pomgrad 0,5 : 2,5 (Zupanc – Vučko 0 : 1, Bemik – Tompa 0 : 1, Saradjen – Vombek remi); 8. krog: Radenska Pomgrad – Tomo Zupan Kranj 1,5 : 1,5 (Vučko – Rožič 0 : 1, Tompa – Orel remi, Vombek – Debeljak 1 : 0); 9. kolo: Krka Novo mesto – Radenska Pomgrad 2 : 1 (Babataeva – Vučko 1 : 0, Bilbija – Tompa 1 : 0, Urbanc – Vombek 0 : 1). Končni vrstni red: 1. Triglav Krško,

Kegljanje

Remi Radenske v gosteh

V 7. krogu 1. slovenske B-lige (moški) je Radenska na gostovanju v Slovenj Gradcu iztržila neodločen rezultat 4 : 4 (3315 : 3316). Zmagali so Borovič (541), Šebjanič (577), Emeršič (557) in Kovačič (596). Vodi Korotan (12), Radenska (9) je tretja. V 8. krogu gostijo Ljubelj.

5. krog 2. slovenske lige vzhod (ženske): Šoštanj – Radenska 3 : 5 (3055 : 3098), Fužinar – Nafta 6 : 2 (2982 : 2909). Za Radensko so zmagale Divjak (533), Štiberč (555) in Tibaut (522), za Nafto pa Sapač (505) in Utroša (468). Vodi Radenska (7), Nafta (3) je pri dnu lestvice. Še izid 7. kroga 3. slovenske lige vzhod (moški): Radenska II – Nafta 7 : 1 (3281 : 3108). Zmagali so Rožanc (542), Gjergyeč (557), Pirč (521), Lesjak (586) in Pohornikar (533), edino zmago za Lendavčane pa je dosegel Radaković (581).

M. J.

Strelstvo

Bakovci in Kreft

Rezultati 2. kola regijske lige s zračno puško: Cankova – Strellec Andrejci 1057 : 1071, Domajinci – Sebeborci 1070 : 1071, Janko Jurkovič – Veterani Murske Sobote 1068 : 1011, Ali Kardoš – Radgona 1022 : 1054, Sebeborci II – Gančani 960 : 988, Jezero – Gederovci 887 : 1075, Dobrovnik – Bakovci 1057 : 1085. Skupni vrstni red: 1. Bakovci (2177), 2. Sebeborci (2156), 3. Gederovci (2155), 4. Janko Jurkovič (2155), 5. Strellec Andrejci (2114); vsi po 6 točk. Posamično: 1. Milan Kreft (Gederovci), 741, 2. Goran Milučec (Bakovci), 741, 3. Jože Tomplan (Andrejci), 737, 4. Anja Kocbek (J. Jurkovič), 730, 5. Borštjan Grof (Sebeborci), 725.

M. J.

Karate

Štiri bronaste medalje

Na Vrhnikih je bilo državno člansko prvenstvo, na katerem je sodelovalo skoraj sto tekmovalcev in tekmovalk iz 35 klubov. Izkazali so se tudi nekateri pomurski predstavniki. Pri ženskih do 65 kg je Žurman (Radenci) zasedel tretje mesto, kar je uspelo tudi Marini (Partizan Ljutomer), nad 80 kg, Partizan (Partizan Ljutomer) v ulošni konkurenci in Radgonačanec M. J. katah ekipno.

23,5, 2. Lancor Maribor, 18,5, Metalka Trgovina, 17, 4. Krka Novo mesto, 14, 5. AET Tolmin, 13, 6. Radenska Pomgrad, 7. Nova Gorica (obe po 12), 8. Komenda, 11, 9. Tomo Zupan Kranj, 10,5, 10. dr. Milan Vidmar Ljubljana, 3,5. Omeniti velja odlično igro Leje Števanec iz Radeke, ki je nastopala za LSK Metalka. Dosegla je namreč najboljši točkovni rezultat na turnirju, saj je oddala le en remi, v preostalih osmih partijah pa je zmagala.

Milan Jerše

Mladinski nogomet

Skupno vodstvo Mure 05

14. krog U-14 vzhod: Ljutomer – Radgona 1 : 1 (Milinarič; Mulec), Mura 05 – Drava 4 : 2 (Dugonjič 2, Vukosavljević, Pavel), Nafta – Dravograd 1 : 3 (Černela). Vodi Pušnik (32), 3. Mura 05 (27), 8. Radgona (21), 11. Ljutomer (13), 13. Nafta (7).

14. krog 2. SML vzhod: Nafta – Krško 2 : 2, Pover Šampion – Ljutomer 3 : 0, Bistrica – Mura 05 2 : 3.

14. krog 2. SKL vzhod: Nafta – Krško 6 : 0, Pover Šampion – Ljutomer 3 : 2, Bistrica – Mura 05 2 : 3.

Skupna lestvica: 1. Mura 05 (72), 2. Nafta (67), 10. Ljutomer (31).

Mali nogomet

Lucova in Pozdrec

12. kolo MZ KMN Goričko: Šulinci – Adrijanci Hajduk 2 : 11, Budinci – Stanjevič 6 : 8, Dolenci – Isyp – Petrovci 3 : 2, G. Petrovci – Carioke Markovci 4 : 8, Domanjševci – Trnava 7 : 3, Pizzeria Kučan Krizevci – Dolci 2 : 2, Lucova – Srebrni breg Martinec 6 : 0, Nerađnovci – Čepinci 9 : 1. Vrstni red po jesenskem delu: 1. Lucova, 33, 2. Dolci, 32, 3. Domanjševci, 27, 4. Adrijanci Hajduk, 24, 5. Nerađnovci, 22, 6. Isyp Šalovci, 19, 7. Budinci, 17, 8. Dolenci, 16, 9. Srebrni breg Martinec, 10, Čepinci (oba po 15), 11. Trnava, 13, 12. Carioke Markovci, 12, 13. Stanjevič, 14, Pizzeria Kučan Krizevci (oba po 10), 15. Šulinci, 16, 16. G. Petrovci, 7. Najbolji strellec je Štefan Pozdrec (Lucova) z 29 zadetki.

13. krog veteranske lige: Nemčanci – Noršinci 9 : 4, Cankova – Borkovci 9 : 5, Rakičan – Čemelavci 7 : 6, Dukičevci – Čarda 3 : 1, Mladost Pettoča – Sebeborci 4 : 7, tekme Tešanovci – Rogoševci je bila prekinjena, Bakovci – Old Boys pa odlojena. Vrstni red: Bakovci, 30, Old Boys, 27, Nemčanci, 26, Rogoševci, Cankova in Rakičan, po 24.

11. (zadnje jesensko) kolo mednarodne veteranske lige: Stanjevič – G. Slaveči 2 : 7, Grad – Maličevci 2 : 2, All Stars Monoster – Čepinci 3 : 0, Tromejnik Oldys – Slovenska ves 3 : 3, G. Senik – Poznanovci 4 : 5, Srebrni breg – Nerađnovci 4 : 3. Končna lestvica: 1. Poznanovci, 25, 2. Slovenska ves, 24, 3. Tromejnik Oldys, 22, 4. G. Slaveči, 21, 5. All Stars Monoster, 19, 6. Grad, 18, 7. G. Senik, 17, 8. Srebrni breg, 13, 9. Matjaževci, 11, 10. Stanjevič, 10, 11. Čepinci, 7, 12. Nerađnovci, 0.

Mali nogomet

Bioterme prese-netile Nazarje

5. krog 2. SFL vzhod: Nazarje – Bioterme Mala Nedelja 2 : 3 (Slovenec, Kolbl), Marinci Veščica – Slovenske gorice 6 : 3 (K. in A. Marinci, 2, Mihalič, Golob), Tomaž – Bioterme Mala Nedelja 6 : 3, Cerkevnik G. Ankerl – Miklavž TBS Team 2 : 2, prosto Martinšiče Codex.

Vrstni red: Tomaž, 13, Nazarje, 12, Bioterme M. Nedelja, 9, Slovenske gorice, 8, Marinci Veščica, po 7, Cerkevnik G. Ankerl, 6, Miklavž TBS Team, 2, prosto Martinšiče Codex.

14. krog: Bioterme Mala Nedelja – Miklavž TBS Team 2 : 2, prosto Martinšiče Codex – Nazarje, 12, Miklavž – Marinci Veščica, Benkovič – Cerkevnik, proste Slovenske gorice.

Nogomet

Prva Murina zmaga doma

Mestni stadion v Fazaneriji v M. Soboti, 700 gledalcev, sodnik Gregor Gostenčnik (MB), strelca: 1 : 0 Slavic (5), 2 : 0 Lebar (93).

Mura 05: Kamnik, Žilavec, Bingo, V. Horvat, Smolkovič (Pojbič, 43), Janža, Fajdiga, Slavic, Šnajder, Fajfar (Lebar, 63), Sreš (Zlata, 78).

Bofinika: Milič, Fantinič (Tomljanovič, 56), Grassi, Begič, Rajčević, Pepelko (Al. Lizalovič, 46), Radujko, Rastoder, Volaš, Šestič (Peroša, 74), Šmon.

Rumeni kartoni: V. Horvat, Fajdiga, Slavic, Šnajder, Grassi, Šestič.

Čeprav je v začetni postavi Mure 05 zaradi kartonov in poškodb manjkalo kar pet standardnih igralcev (Balažic, Puhar, Prettner, Kerec in Bencik), so črno-beli tekmo začeli nadvse borbena. Nogometaše vodilnega moštva druge lige Bonifike so potisnili na njegovo polovico in odločno napadali. To se jim je že v peti minuti obrestovalo. Janža je prodrl po levi strani, v kazenskem prostoru gostov je Šnajder zgrešil žogo, v bližini pa je bil Sreš, ki je nesebično podal do Slavica. Ta je s približno 16 metrov tik ob desni vratnici zadel mrežo. »Muraši« so nadaljevali z ofenzivno igro in v deveti minuti je agilni Žilavec z leve strani v kazenskem prostoru



Prodor Fajfarja (levo) med obrambnimi igralci Bonifike

zadel Miličevo vratnico. V 24. minuti so gostje prvič resneje zagrozili, vendar je Kamnik strel najboljšega drugoligaškega napadalca Volaša ubranil. Minuto kasneje je Šestič neprevidno startal na domačega vratarja, k sreči brez hujših posledic. V 33. minuti so maloštevilni gledalci, ki so bučno



Evforija po prvem zadetku črno-belih

navijali za domačo enajsterico, videli lep prodor Janže po levi strani in podajo do Žilavca, ki pa je streljal tik ob desni vratnici. Po kotu z leve strani se minuto kasneje Volaš ni proslavil, saj je šla po strelu z glavo žoga mimo vrat. V 40. minuti je Smolkovič rešil kočljiv položaj pred domačimi vrati. V naletu je bil Šestič. Dve

minuti kasneje je znova zagrozil Slavic, vendar je Milič uspel ukrotiti njegov strel od daleč.

Drugi polčas so odločneje začeli gostje. Tako v 48. minuti Radujku ni uspelo zadeti v polno iz bližine, deset minut kasneje pa se je osmešil Alen Lizalovič, ki po prodoru Šmona po desni strani

ni uspel s kakih petih metrov premagati Kamnika (žoga je zletela mimo desne vratnice). V 66. minuti je po lepem predlošku Žilavca Lebar z žogo zadel le nasprotnega igralca. Bilo je še nekaj nasprotnih jalovih napadov gostov, ki so dobili zadetek v sodnikovem podaljšku. Takrat se je pred Miličem znašel sam Lebar, ki mu ni bilo težko z glavo od blizu zadeti praznih vrat.

Milan Jerše, foto: N. J.

Rezultati 14. (zadnjega jesenskega) kroga 2. SNL: Mura 05 – Bonifika 2 : 0 (1 : 0), Dravinja – Zagorje 2 : 1 (0 : 1), Rudar – Ljvar 3 : 1 (1 : 0), Triglav – Krško 2 : 1 (0 : 0), Aluminij – Tinex Šenčur 3 : 1 (0 : 0).

Bonifika	14	10	2	2	34	15	32
Ljvar	14	8	2	4	23	21	26
Triglav	14	6	3	5	16	15	21
Šenčur	14	6	2	6	23	22	20
Krško	14	5	4	5	17	24	19
Zagorje	14	5	3	6	23	18	18
Dravinja	14	5	1	8	15	16	16
Rudar	14	4	4	6	17	22	16
Mura 05	14	3	5	6	20	26	14
Aluminij	14	3	4	7	13	22	13

Nogomet – Seminar za nove sodnike

Medobčinsko društvo nogometnih sodnikov Murska Sobota, ki šteje 62 članov, organizira seminar za nove sodnice in sodnike, ki bo v nedeljo, 19. novembra, ob 10. uri v TVD Partizanu v Murski Soboti. Zaradi reorganizacije v MNZ Murska Sobota in tekmovanj v več ligah potrebujejo še najmanj 15 sodnikov, da bi lahko imeli na vseh tekmah svoje sodniške trojke. Po besedah predsednika društva Jožeta Žekša se lahko pohvalijo, da izhaja iz njihovih vrst več sodnikov, ki sodelijo v državnem merilu. Četvorka: Andrej Tratnjek, Sašo Habjanič, Zoran Žekš in Jože Gabor sodi tekme v 1. slovenski ligi, občasno tudi Drago Idič, v 3. slovenski ligi pa Štefan Fekonja, Dominik Kavaš, Robert Vukan in Simon Smej. V 1. ženski ligi, mladinskih in kadetskih ligah pa je angažiranih osem sodnikov.

M. J.

Nogomet

Nafta s točko iz Kopra

Stadion na Bonifiki, 300 gledalcev, sodnik Janez Babnik (LJ), strelci: 1 : 0 Jakomin (14), 2 : 0 Jakomin (30), 2 : 1 Repina (65), 2 : 2 Benko (90, 11 m).

Koper: Handanovič, Lazič, Viler, Pahor, Handanagič, Mejač (Radulovič), Lovrečič (Šečić), Božič (Rožič), Božičič, Jakomin, Zahora.

Nafta: Kuzma, Zemljčič, Celcar, Oslaj, Matjašec, Bukovec, Zore (Repina), Ristič (Vinko), Čeh, Benko, Eterović (Kulčar).

Močno oslabljeni Nafti (manjkalo je kar pet igralcev) je uspelo osvojiti pomembno točko v Kopru. Kakih 300 gledalcev je videlo dva različna polčasa. V prvem so bili boljši gostitelji, ki so povedli z 2 : 0. Gostitelji so dosegli prvi zadetek že v 14. minuti. Celcar je predložek preusmeril v kot. Po strelu iz kota je na prvi stativi Jakomin žogo preusmeril v bližnji kot vratarja Kuzme. Isti igralec je bil strelc tudi drugega zadetka v 30. minuti, ko je preigral vratarja Kuzmo in zadel v polno. Prvo priložnost za zadetek so imeli Lendavčani šele v 30. minuti (Eterović).

V drugem delu drugačna podoba. Lendavčani so vse sile usmerili v napad, kar se jim je obrestovalo v 65. minuti. Zadetek je dosegel Repina, ki je v igro vstopil pet minut prej (zamenjal je Zoretca). Benko je potegnil po desni strani in nesebično

no podal do Repine na drugi strani, ki je Handanoviča ugnal z močnim strelom. V nadaljevanju je igra potekala v glavnem med kazenskima prostoroma. Končni izid je postavil Benko iz enajstmetrovke v 90. minuti. Domači vratar je ovi-ral Repino pri poskusu, da bi prišel do žoge. To njegovo potezo je Babnik ocenil kot prekršek za najstrožjo kazen.

Trener Nafta Milko Đurovski: »Med odmorom sem se pogovoril z igralci in nato je šlo veliko bolje. Najbrž je remi še najpravičnejši, saj je vsaki ekipi pripadel po en polčas.«

Trener Kopra Borut Jarc: »Težko je v tej situaciji nekaj reči, če nekdo kroji vaš rezultat. Izkoristil bi priložnost, da stvari ne komentiram, dokler ne pregledam posnetek srečanja.«

Rezultati 18. kroga 1. SNL: Koper – Nafta 2 : 2 (2 : 0), Maribor – Factor 3 : 2 (3 : 0), Hit Gorica – Primorje 3 : 1 (0 : 0), Domžale – Drava 1 : 1 (1 : 0), CMC Publikum – Bela krajina 5 : 0 (1 : 0), Pari 19. kroga: Primorje – Nafta (nedelja ob 14. uri), Koper – Factor, Maribor – Drava, Domžale – Bela krajina, CMC Publikum – Hit Gorica.

Domžale	18	11	7	0	33	15	40
Maribor	18	8	6	4	32	22	30
Primorje	18	8	4	6	25	22	28
Nafta	18	7	6	5	26	25	27
Gorica	18	6	7	5	26	24	25
Drava	18	6	6	6	28	25	24
Publikum	18	4	7	7	25	26	19
Koper	18	2	12	4	22	24	18
B. krajina	18	2	7	9	20	34	13
Factor	18	2	6	10	19	39	12

Feri Horvat M.

Ženski nogomet

Visok poraz Pomurja

Izidi 11. kroga: Krka – Pomurje 5 : 0 (1 : 0), Slovenj Gradec – Slovan 3 : 2 (1 : 1), Senožeti – VODE – Kamen Jerič 1 : 3 (0 : 1), Maribor – Ljudski vrt Ptuj 0 : 0.

Pomurke so dokaj visoko izgubile derbi s Krko za vodilno mesto v slovenskem ženskem nogometu. Tako bo končna odločitev o državnih prvakinh

padla v drugem delu prvenstva, ki se začne 1. aprila.

Pomurje	11	10	0	1	120	7	30
Krka	11	10	0	1	78	6	30
S. Gradec	11	8	0	3	45	26	24
Slovan	11	6	0	5	51	29	18
Kamen J.	11	6	0	5	42	19	18
Senožeti	11	2	0	9	26	41	6
Ptuj	11	1	1	9	7	105	4
Maribor	11	0	1	10	6	142	1

M. J.

Nogomet

Zavrču jesenski naslov

Izidi 14. kroga 3. SNL vzhod: Železnikar MB – Stojinci 2 : 3, Paloma – Tehnostroj Veržej 2 : 1, Pohorje – Odranci 1 : 0, Črenšovci – Koroška Dravograd 2 : 0, Malečnik – Trgovine Š. J. 0 : 0, Tišina – MU Šentjur 3 : 3, Kovinar Štore – Zavrč 0 : 4.

Odločitev v finišu

Igrišče v Sladkem Vrhu, 150 gledalcev, sodnik Miran Bukovec (Lendava), strelci: 1 : 0 Veličko (11), 1 : 1 Kokol (25), 2 : 1 Mori (87).

Veržej: Vugrinec, Kaučič, Osterc, Balcer, Pučko, Vidmar, Rihtarič (Živič, 70), Vogrinčič (L. Ivanič (88), Kokol, Časar, D. Puhar (Hanžekovič, 81), Rumeni kartoni: Sajko, Turk, Podhostnik; Kokol, D. Puhar, Pučko.

Pričakovana zmaga

Igrišče v Črenšovcih, 50 gledalcev, sodnik Sandi Vrbanc (Ptuj), strelca: 1 : 0 B. Kulčar (45), 2 : 0 Marton (59).

Črenšovci: Pečelin, Marton, Gonc, Maučec, B. Kulčar, Virag (Hozjan, 56), M. Ivanič, Kocet, Antolin (T.

Horvat, 23), Forjan (Tomba, 83), Kolarič. Rdeči karton: Fomeci (65). Rumeni kartoni: Kolarič, Hozjan; Rotovnik, Bilic.

Magdič tragični junak

Igrišče v Rušah, 50 gledalcev, sodnik Aleš Oberč (LJ), strelci: 1 : 0 Magdič (33).

Odranci: B. Raduha, Borovič (D. Raduha, 72), D. Zlata, Erjavc, Jerebič, Tkalec, Kociper (Kohok, 64), Zver, Žerdin, Zadravec (Virag, 65), Zelko. Rdeči karton: Magdič (82). Rumeni kartoni: Prekuš, Magdič, Rihtarič, Pepelnik; Zadravec, Raduha, Tkalec.

Toča golov na Tišini

Igrišče na Tišini, 100 gledalcev, sodnik Roman Glažar (Ptuj), strelci: 0 : 1 Džaferović (13), 1 : 1 Serdt (30), 2 : 1 Cotter (53), 2 : 2 Martič (67), 2 : 3 Ulaša (72), 3 : 3 Varga (87).

Tišina: Kerman, Cifer, Šnurer, Kous, Benkič, Serdt, Granfol, Cotter, Varga, Hozjan (Verban, 46), Poredoš (Vogrinčič, 46). Rumeni kartoni: Dolinar, Horjak, Džaferović, Mavrič.

Zavrč	14	10	2	2	39	9	32
Veržej	14	9	1	4	34	21	28
Malečnik	14	7	4	3	25	19	25
Šmarje	14	7	3	4	22	20	24
Odranci	14	7	1	6	27	19	22
Črenšovci	14	6	4	4	20	19	22
Kovinar	14	6	2	6	13	20	20
Paloma	14	5	4	5	29	23	19
Šentjur	14	5	3	6	21	22	18
Pohorje	14	4	3	7	19	22	15
Stojinci	14	4	3	7	13	32	15
Železnikar	14	4	2	8	19	24	14
Koroška	14	4	2	8	13	28	14
Tišina	14	1	4	9	12	28	7

Milan Jerše

Rokomet

Vnovični poraz Arconta

V 7. krogu 2. DRL vzhod je v štajerskem derbiju Drava s Ptujem z minimalno razliko 20 : 19 premagala Arcont Radgona. Ptujčani so si priigrali odločilno prednost že takoj na začetku tekme, ko so povedli s 6 : 1. Radgončani so se nato trudili, a do odmora razlike niso uspeli znižati. Drugi del so bolje začeli domačini in z delnim rezultatom 5 : 1 izid izenačili. Radgončani na čelu z vratarjem Veršem so igrali čvrsto v obrambi, a na drugi strani v napadu tudi iz stoodstotnih priložnosti niso us-

peli premagati rezervnega vratarja gostov Štumbergerja. Tako je bil na semaforju skoraj deset minut rezultat 15 : 16. Potem so gostje razliko spet povečali na tri zadetke, česar Radgončani do konca tekme niso več uspeli nadomestiti. Strelci Arconta: Petraš, 10, Žinkovič, 4, L. Klun, 3, Đukič, Hojs. V naslednjem krogu gosti Arcont Radgona Grč iz Kočevja. Tekma bo v soboto ob 19. uri v Apačah. Vodilno Pomurje pa gostuje v Ljubljani pri ekipi Aleš Praznik.

N. K.

Ženski rokomet

Presenetljiv poraz Milleniuma

V 6. krogu 1. državne B-lige so igralke Milleniuma od Svetega Jurja pri Ščavnici v Radenci presenetljivo drugič izgubile v prvenstvu in zapravile odlično tretje mesto po 5. krogu tekmovanja. Poraz ne bi bil tako boleč, če ne bi bile gostje iz Novega mesta še brez zmage.

Ob polčasu so rokometarke Milleniuma še vodile s 17 : 15, ob koncu pa so z 32 : 30 slavile Novomeščanke. Najboljše strelke: Rajh 12, Šijanec 4, Jaušovec. Kar net in Litrop po 3. Mlajša dekleta Milleniuma so v 1. A-ligi vzhod

izgubila s Celjem z 10 : 16, starejše deklice pa z 18 : 33.

T. G.

Pikado – Najvišja zmaga Goričanke

V pikado ligi Goričko (hkrati slovenski B-ligi) sodeluje 8 ekip. Izidi 1. kroga: Goričanka Radovci – Vrčič Dolci 14 : 2, Friend's team Gornji Slaveči – Dva v enem Kovačevci 13 : 3, Pančor Domajinci – ŠD Grad 10 : 6, Horvat boys Radovci – Bandidos Grad 9 : 7. T. G.

Nogomet – Čarda bo prva »prezivila«

Rezultati 14. kroga pomurske nogometne lige: Čarda – Bistrica 4 : 1, Roma – Grad 2 : 2, Kema Puconci – Tromejnik – Blisk 1 : 3, Rakičan – Tumišče 2 : 2, Petišovci – Aqua Ižakovci 1 : 1, Panonija Gaberje – Hotiza 1 : 4.

Čarda	14	11	1	2	37	14	34
Roma	14	10	2	2	49	29	32

Tromejnik	14	9	1	4	29	15	28
Grad	14	8	3	3	35	21	27
Hotiza	14	7	3	4	21	19	24
Petišovci	14	6	4	4	27	19	22
Ižakovci	14	5	3	6	19	20	18
Rakičan	14	5	2	7	24	31	17
Tumišče	14	4	4	6	19	23	16
Bistrica	14	3	0	11	23	39	9
Kema	14	2	1	11	13	38	7
Panonija	14	2	0	12	19	47	6

ANGLEŠKI JEZIK: BIRD (*berd*)

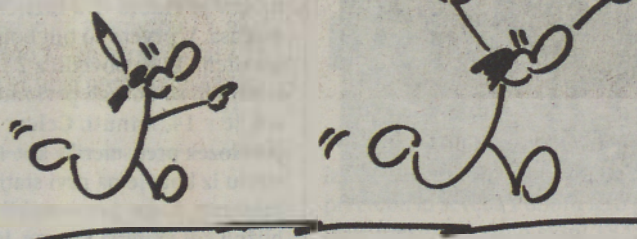
NEMŠKI JEZIK: DER VOGEL (*der fogel*)

MADŽARSKI JEZIK: MADÁR (*madar*)

ŠPANSKI JEZIK: EL PAJARO (*el paharo*)

ITALIJANSKI JEZIK: UCCELLO (*učelo*)

Francoski jezik: L'OISEAU (*loazo*)



Z Gumpiči se učimo jezikov Ptica

Ptiči so drobne pernate živali na dveh nogah, prednja uda pa sta spremenjena v peruti. Podobni so kot gumpiči, le da ti nimajo perja in ne peruti. Ptiči so lahko zelo drobni, kot je kolibri, ali pa veliki kot noji ali emuji (mi jih najpogosteje srečujemo v križankah). Zelo zanimiv je podatek, da so se ptiči, če verjamete ali ne, razvili iz dinosavrov pred 180 milijoni let. Gumpiči pravijo, da si najbolj zaželi, da bi kar s pticami selivkami odpotovali v tople kraje. Ker pa se jim od višine vrti, raje ostanejo doma.

Prevede besed pripravljajo učitelji tujih jezikov iz Ljudske univerze Murska Sobota, gumpiča pa je ilustriral mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Lepa beseda

Lepa beseda vedno lepo mesto najde, pravi stari pregovor.

Če želimo kaj povedati, moramo povedati lepo, saj lepo besedo vsi radi slišijo.

Še posebej starejši radi slišijo, da jih lepo pozdravimo. Kako bi bilo, če bi babico, ki gre iz trgovine, pozdravila *Kako si?* Če pa ji rečem *Dober dan*, me že bolj veselo pogleda in mi odzdravi. Le kaj bi bilo na svetu, če brez besed prosim in hvale ne bi ničesar dobili?! Mislim, da bi polovica ljudi živela v revščini. Lepih besed je v današnjem času premalo. Slišim veliko glasnih, grdihih besed. Lepe besede pa so izrečene prethi, da jih skoraj ni slišati. Besede prosim, hvala, izvoli, dober dan in podobne naj postanejo del naše vsakdanje govorice.

Andreja Ostanek,
4. a/8, OŠ Bakovci



Telebajskov zajtrk

Na marsikateri šoli in vrtcu v zadnjem času veliko pozornost posvečajo zdravi prehrani. O tem, kako skrbijo zanje, so nam pisali tudi z OŠ Fokovci. Svetovni dan prehrane in gibanja je bil letos pri njih prav poseben dan. Kljub hladnemu in vetrovnemu vremenu so se otroci pomerili v različnih športnih dejavnostih in orientacijskem pohodu po okolici šole. Kasneje pa je skupina učenk zeliščarskega krožka s pomočjo mentorice pripravila odlično pogostitev iz različnih dobrot. Učence in učitelje fokovske šole so razveselili s telebajskim zajtrkom, zeliščnim skutnim namazom, čičerikinim namazom, zraven pa so ponudili metin čaj.

Tudi jaz sem bila nekoč otrok ...

Obvisela sem v zraku

Kot hčerka staršev duhovnikov sem, ko sem bila mlajša, vedno bila prav posebej ponosna na to, da imamo na dvorišču nekaj, česar nima vsak – cerkev. In tako sem, ko sem se igrala, to veliko zgradbo vedno vključevala v svoje »podvige«. Vse na cerkveni zgradbi mi je bilo izredno zanimivo. Od oltarja do zakristije ter do zvonika in zvonov v njem ...

Najbolj pa me je privlačila ena stvarca, in sicer vrvi, s katero so pred leti, ko zvonovi še niso bili priključeni na elektriko, zvonili. Vsak dan je nekdo od odraslih vlekel za vrvi in jaz sem vedno navdušeno opazovala ter poslušala, kdaj se bodo oglasili zvonovi.

Uh, kako sem si želela še sama potegniti za vrvi. A kaj, ko sem bila preslabotna!

Nekega lepega poletnega dne pa sem se odločila, da bom poskusila, pa naj stane kar hoče! Oče in en gospod sta stala pri vrvi in oče je med pogovorom zvonil. Skrivoma sem, stoječ mu za hrbtom, čakala najugodnejši trenutek, da primem za vrvi. Oče je vrvi močno potegnil k tlom, jaz pa sem jo hlastno zgrabila ... in sunkoma poletela kakih šest metrov v višino! Hmm, trenutek, katerega sem izbrala, je bila malce zgrešen ... Obvisela sem v zraku in se gugala sem ter tja, jokala in vpila, naj me vendarle kdo spravi dol. Komaj so me rešili, jaz pa sem sklenila, da bom raje plezala v zvonik kot še kdaj zvonila.



Jana Kerčmar ml. je evangeličanska duhovnica, ki vodi cerkveno občino v Lendavi, poleg tega je koordinatorka za mladinsko dejavnost pri EC. Mladi so ji pri njenem delu velik izziv, sama pa se jim tudi s svojo mladostjo z lahkoto približa ter z njimi iskreno in brez predsodkov razpravlja o življenjskih težavah in tabujih, ki se dotikajo mladosti.

In danes, ko bi lahko zvonila, ne da bi visela na vrvi, varno na tleh le pri snem na tipko in prelep zvok zvonov se razleže daleč naokrog ...

Jesen

Ko se poletje poslavlja,
jesen prihod naznanja.
Po goricah spet klopotci zapojejo,
juhej, spet veselo bo.
Živali se spat odpravljajo,
kmetje poljske pridelke spravljajo,
a kmet se jezi, ker pridelka zadosti ni.
Veter zaziba se v krošnje dreves,
listje raznaša po gozdnih poteh.
Stopam po pisani preprogi,
poslušam ptice, ki veselo pojo,
saj se na jug odpravljajo.
Jaz pa polno košaro
kostanjev nabrala bom
in se z njimi posladkala bom

Anissa Strelec
5./9 raz., OŠ Apače



Jaz pa pravim ... Od leve proti desni so stopili skupaj Teja Stajniko, Žiga Šumak, Jožek Rajh in Petra Slavinec.

»Bogi za hrbtom je bolj fajn«

Šole si gotovo ne zapomnimo samo po šolskih klopih in učni snovi, temveč tudi po drobnih nagajivostih, ki so se dogajale. O teh, pa čeprav jih učitelji niso veseli, potem pripovedujemo še leta. Obiskala sem šolo na Cvenu, šolo, ki je »bogu za hrbtom«, kot so jo sami poimenovali, in učence povprašala o življenju na njihovi šoli. Kako je z drobnimi nagajivostmi pri njih, so spregovorili petošolci Petra, Teja in Jožek ter četrtošolec Žiga.

Ko so vas poklicali na intervju, ste mislili, da vas kličejo, ker ste nekaj ušpičili. Pa ste že kdaj kaj? Jožek: »Ponavadi nas pokličejo, ko kaj naredimo.«

Petra: »Jaz mislim, da smo enkrat v prvem razredu vrata vrgli s tečajev. Z dvema sošolkama smo bile v razredu, eni pa so mislili, da se skrivamo. Zato so tiščali notri, me pa ven, pa so vrata kar padla.«

Jožek: »Pri nas se je to tudi zgodilo v drugem razredu. Oni s tretjega so nam hodili trkat.«

Teja: »Tudi mi smo v drugem vrgli vrata dol.«

Žiga: »Mi pa še nismo vrat vrgli dol. Smo se pa v drugem razredu s tretjimi stepli, dokler ni posredovala učiteljica.«

Kako pa si nagajate med seboj?

Jožek: »Včasih si trkam po vratih.«

Petra: »Tako po odmoru, potem pa hitro zbežijo v svoj razred, da jih ne vidijo.«

Žiga: »Ko smo mi hodili še v drugi razred, so nam pisma pošiljali pod vrata.«

Teja: »Nagajamo si tudi tako, da kdo komu kaj grdega reče.«

Jožek: »Bolj smo si nagajali v nižjih razredih.«

Drugače pa ste prijatelji.

Vsi: »Ja. Imamo prijatelje v svojem razredu in v drugih, in to fante in dekleta.«

Je lepo biti na manjši šoli?

Vsi: »Zelo.«

Teja: »Boljše je, ker je manj učencev.«

Žiga: »Manj učencev je, manj si nagajajo.«

Jožek: »Dobro je tudi, da med odmorom ne menjavamo učilnic in smo vedno v eni.«

Petra: »V mali šoli »bogi za hrbtom« je meni boljše pa tudi učitelji se ne menjujejo pa nimamo jedilnice in imamo malo knjižnico, kjer knjigo hitreje najdeš.«

Najstarejši učenci pri vas hodijo v peti razred. So ti glavni na šoli?

Petra: »Pa malo so, ampak ne tako zelo.«

Jožek: »Eni so bolj, drugi manj.«

Kako pa je, ko pridejo prvošolčki?

Teja: »Treba jim je pomagati in jih navaditi na šolo.«

Žiga: »Ponavadi si vsak enega izbere in ga štiti in mu je dober prijatelj.«

Jožek: »Za to smo se učenci sami odločili.«

Petra: »Med malimi se velikokrat zgodi, da se pretepajo, potem pa jih spravljamo narazen.«

A. N. R. R.

P. S.: Pridno nam pošiljate vaše izdelke, zgodbe, pesmi in pristrčne pošiljke, ki so plod vaše domišljije. Zelo smo jih vesel. Še naprej jih pošiljajte po elektronski pošti Nana.RR@inf.si ali na naslov Vestnika za stran Barve otroštva, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Pa še nekaj zelo pomembnega! Tekstov vam ni treba oblikovati, za to bomo poskrbeli mi. Fotografije pa pošljite posebej v dokumentu v obliki .jpg, saj jih bomo le tako lahko objavili.

Skozi otroške oči

V šolah se dandanes resda veliko dogaja, marsikje pa učiteljice in učitelji zmagajo nad graditvijo obvezne vsebine. O tem nam pridno pišejo in nas sproti obveščajo. Ker pa je naša stran namenjena otrokom, si najbolj želimo, da bi o teh projektih zmagali iz otroške perspektive.

Otroci doživljajo drugače in na stvari gledajo s svojimi izkušnjami. Dovedimo jim, da povedo, kako so kaj doživeli, kakšna vprašanja se jim ob tem pojavijo. Odrasli smo prevečkrat omejeni s svojimi okviri, preko katerih pač ne moremo.

Dajmo otrokom možnost, da spregovorijo s svojimi besedami.

Prisluhnite jim, naj pripovedujejo, naj govorijo, naj sprašujejo, potem pa njihove reakcije hitro zapišite na papir in nam pošljite.

Nana

Vaše pesmi

Življenje je kot kapljica

Življenje je kot kapljica,
kapljica solze, ko
prijokamo na svet,
kapljica, ki se v bisere
življenja spremeni.

Vodnjak življenja polni,
kot da ga konca ni.

Kapljica kaj hitro razblijni se,
kot mehurček počl,
pade na zemljo,
kot da življenja ne bi bilo.

Življenje je kot kapljica,
kaj spet začnemo ...

Suzana

Evi ...

Tebi, deklica, ki si za kratek
čas okusila življenje.
Ki si osem mesecev
grela mamino srce
in ji odprla nov svet.
Tebi je namenjen
ta šepet besed.

Cepprav so ti mnogi
nasprotovali,
se je mama borila zate
in s težkim srcem
čakala na tvoj prihod.

A usoda življenja
je hotela drugače.
Iztrgala te je iz
objema ljubezni in te
zavestno ponesla v nebo.

Sedaj ne joči več, deklica.
Le zapri oči,
kaj postala angel si ...

Mateja

Ko je hudo, me pokliči!

telefon
Samaritan
080 1113
Nepredvidljiva naša dan!
Kliji je brezplačna, oziroma ga
telefoniraj

PRIPOROČAMO

Slowind – 16. novembra v PAC-u. Pet solistov orkestra Slovenske filharmonije. Flauta, klarinet, oboja, rog in fagot. Privoščite si malo oddiha od zabavne glasbe in zahtevajte od svojih ušes poslušanje skladb, ki so jih pred kratkim poslušali tudi Kanadčani, Mehikanci in osrednji Američani. Nagrada se vam bo povrnila v zavesti o tem, da ste slišali in videli dober (pač komorni) bend. In če še kdo ne ve: tudi na klasičnih koncertih publika kriči in zabava bis.

V spomin Kalmanu Patakyju – 18. novembra v lendavski Sinagogi. Kalman Pataky je bil vrhunski operni pevec v začetku 20. stoletja. V njegov spomin bodo zapeli in zaigrali umetniki Madžarske državne opere iz Budimpešte. In verjemite: ta v svetu nekaj velja. Pred tem še otvoritev razstave o tenorju, ki se je rodil v Lendavi. Opera ne pozna nacionalnih meja, ta pa bo podrla tudi finančne: prireditelj je brezplačen.

Drogi sosid – dober den – 19. novembra v gasilskem domu v Bučevcih. Prevod za Prekmurce: Drage sousid – dober den. Prevod za Slovence: Dragi sosid – dober dan. Lokalno obarvani žov, ki bo potekal izključno v prejšnjem jeziku. Če ste Prekmur-

Deset let ZIP-a

Debatni maraton po vsej Sloveniji

Začeli so lendavski debaterji

Neizmerna količina informacij, s katero se srečujemo vsak dan, vedno znova in znova narašča. Da bi jih kar najbolj osvojili, naš vsakdan zahteva sposobnosti, kot so znati poiskati pravo informacijo, jo analizirati in kritično ovrednotiti. Veščine torej, ki jih v sodobnem svetu potrebujemo vse življenje, če želimo uspešno in dobro opravljati svoje delo, saj podatki, teorije, prakse zastarajo s tako hitrostjo, da je redno vsakodnevno preverjanje informacij nujnost.

Da bi svoje učence kar se da dobro pripravili na prihodnost in še večjo količino informacij, na mnogih šolah delujejo debatni klubi, ki skrbijo za razvijanje debaterskih veščin mladih. V Sloveniji je bila ustanovljena tudi nevladna organizacija Za In

Proti (ZIP), zavod za kulturo dialoga, ki koordinira debatne aktivnosti v Sloveniji in letos praznuje deset let. Ravno zaradi tega je potekal 14., 15. in 16. novembra po vsej Sloveniji tako imenovani debatni maraton, ki so ga začeli debaterji iz Lendave s svojo debato v formatu Karl Poper in razpravljali na temo Zahteve po predstavniku mladih v evropskem parlamentu so upravičene.

ZIP predvsem pomaga pri ustanavljanju klubov na šolah, koordinira in podaja informacije o vseh debatnih dogajanjih, pripravlja trditve, o katerih debaterji in debaterke debatirajo, in spremno gradivo, ki ga debaterji in debaterke potrebujejo za priprave na debate. Organizira številne seminarje o debatnih oblikah, retoriki in uporabi debatnih tehnik pri pouku tako za



učiteljice in učitelje kot tudi za šolajočo se mladino na vseh stopnjah. Pripravlja pa tudi medšolska in medfakultetna debatna srečanja in tabore na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni, javne debate in okrogle mize. Združuje nad trideset srednješolskih, osnovnošolskih in

študentskih debatnih klubov po vsej Sloveniji, v katere je vsako leto vključenih okoli petsto mladih ljudi.

Sicer pa so elementi debate prisotni v našem vsakodnevem življenju. Prav vsi v vseh družbah se vsak dan trudimo, da bi z različnimi prepričevalnimi teh-

nikami vplivali na odločitve drugih.

Mi sami vsak dan podajamo in sprejemamo različne argumente, stalno se moramo odločati, kaj bomo sprejeli in kaj zavrnili oziroma kako bomo prepričali druge, da je naša zamisel najboljša in najsprejemljivejša. Prava debata se lahko razvije že iz pogovora o tem, kakšen film bomo gledali v kinu ali kaj naj mama skuha za kosilo.

Veščine, ki jih debater in debaterka pridobita z ukvarjanjem z izobraževalno debato, pogosto olajšajo položaj, ko moramo javno spregovoriti o tem, za kar menimo, da je prav ali narobe, kadar moramo skupino ljudi prepričati, da podprejo naš načrt, kadar moramo braniti svoje stališče, hkrati pa je to tudi orodje, ki pripomore k temu, da se zavedamo svojih predsodkov.

Vanja Poljanec

Mladi za napredek Pomurja

Gospodarstvo in izobraževanje z roko v roki

V začetku decembra se bo v Murski Soboti zgodil festival Mladi za napredek Pomurja, osmi po vrsti. Iz dnevov odprtih vrat Zveze za tehnično kulturo je prerasel v festival ustvarjalnosti in znanstveno raziskovalnega ter kreativnega delovanja mladih in za mlade v Pomurju.

Napovedujejo nekaj novosti, predvsem pa si želijo letos povezati gospodarstvo in mlade, ki bi se bolj odločali za tehniško naravoslovno izobraževanje. Festival in prizadevanja sta predstavila predsednik RC ZOTK-e doc. dr. Mitja Slavinec in vodja regionalnega

centra ZOTK-e Ludvik Filo. V okviru znanstvene konference in dejavnosti Pomurske akademije znanosti in umetnosti bodo novi pomurski doktorji znanosti predstavili svoje delo. Hkrati pa jim polagajo na dušo, da tudi regija, od koder izvirajo, računa nanje ter da naj se po svojih možnostih povežejo z lokalnim gospodarstvom. Na začetku festivala bodo podelili tudi štipendije, ki jih je letos skupaj preko sto. Še posebno se bodo v prihodnje ukvarjali s povečanjem štipendijske sheme, v katero želijo pridobiti tudi državna sredstva.

Trende želimo obrniti v drugo smer

Nasploh bo drugi del letošnjega festivala posvečen poklicnemu

izobraževanju. Dejstvo je, da podjetja težko dobijo naravoslovne tehnične kadre. »Vpis v poklicne tehniške šole je že dlje časa negativen, zato je nujno, da nekaj naredimo in trende spremenimo. Zlastno je, da se mladi, čeprav vedo, da jim končna gimnazija in ekonomska šola ne prinašata zaposlitve, vpisujejo v te šole. Ni motivacije, da bi se mladi odločali za poklicno izobraževanje,« je uvodoma povedal Slavinec.

Prav zato so letos povabili soboško in lendavsko poklicno šolo ter zainteresirane gospodarstvenike, ki imajo zahteve po določenih tehniških kadrih, da povedo mnenja in skupaj poiščejo rešitve. Pri tem jim bo pomagala pomurska izobraževalna fundacija, ki bo omogočila štipendije tistim dijakom, ki se bodo odločali za teh-

niške in deficitarne poklice. »Torej, če obstajajo potrebe v gospodarstvu po določenih kadrih, če je interes gospodarstva, da prispeva za štipendije, bo gotovo zanimanje tudi med mladimi,« je poudaril Slavinec. V okviru festivala se bodo predstavile fakultete, višje in visoke šole. In če je bilo pred leti medlo zanimanje fakultet za predstavitev svojih programov v Murski Soboti, je v zadnjem času zanimanje izredno veliko. Še posebno tistih, ki imajo deficitarne programe, to pa so fakultete, ki izobražujejo za naravoslovno tehniške poklice.

Slavinec je na koncu poudaril, da želijo s tem festivalom, ki ga bodo spremljale mnoge dejavnosti, mladim ponuditi nadstandardno izobraževanje, vsak pa lahko iz široke palete aktivnosti najde po-

dročje, ki ga zanima, da si pridobi določeno znanje in da bo lahko v svojem poklicu boljši. Na razstavi ustvarjalnosti bodo delo prikazali modelarji, raziskovalci in inovatorji po šolah, spoznali bomo lahko delo z roboti, v okviru festivala pa bodo predstavili tudi raziskovalno dejavnost na pomurskih šolah.

Orači v Pomurju

Ludvik Filo pa je predstavil svetovno prvenstvo oračev, ki ga bodo leta 2009 pripravili v Pomurju in kjer pričakujejo udeležbo 40 reprezentanc z vsega sveta. To je najvišja kategorija prvenstva, ki ga bodo organizirali pri nas. Nanj se bodo morali dobro pripraviti in narediti vse za resnično promocijo naše pokrajine.

A. Nana Rituper Rodež

Mateja Denša se predstavlja

Mateja Denša, ki jih šteje 22, je doma iz Gomilice. Končala je srednjo zdravstveno šolo v Rakičanu, vendar tega poklica ne opravlja, kajti v trgovini njene mame se ji je ponudila služba trgovke. Za to je morala opraviti diferencialne izpite. Povedala je, da rada dela z ljudmi in ji delo trgovke ne dela problemov. Fotografski objektivi jo je ujel za blagajno. Kot je dejala, vseeno pogreša poklic medicinske sestre, za kar se je tudi izobraževala.

Dvaindvajsetletnica poleg službe skrbi za svoje rože na vrtu in v stanovanju, kar je njen najljubši konjiček.

Kakšno glasbo poslušas?
»Nora sem na hrvaške skladbe.«

Kaj bi naredila, če bi dobila goro denarja?
»Šla bi na potovanje.«

Kje si preživela to poletje?
»Na morju.«

Morje je veliko in plaže so dolge. Torej?
»Na Krku.«

Katero tvoje potovanje se ti je utisnilo v spomin?



»Hah, lani na Češkem, ko smo šli v Prago navijati za slovenskega orača.«

Te zanima tudi kmetijstvo?

»Kaj pa vem. Mi smo šli navijati, ker poznam strica, ki je oral. Ker pa je močno deževalo, smo si ogledali še Prago. Zdi se mi najlepše mesto, kar sem jih kdaj videla.«

Še eno umestno vprašanje na neumestnem kraju (trgovina). Imaš fanta?

»Jaaa.«

Res? Kdo pa je?

»Damijan. Doma iz Male Polane.«

Ampak ta vas se deli na Bukovje in Mačkovce. Od kod je potem on?

(Smeh, da naju vsi v trgovini pogledajo.) Bukovja.

Ti si medicinska sestra in hkrati trgovka. Kaj je potem on, medicinski brat ali trgovski potnik?

»Nič od tega. Policist je.«

Torej, če posplošimo, policisti imajo radi medicinske sestre in tudi trgovke.

Bec

Tomo Koles



Svetuje
Srečko Đurov
univ. dipl. pravnik



pravo informacije pomoč

Brezplačna pravna pomoč

Najem stanovanja

Pred pol leta sem z družino (ženo in dvema otrokoma) najel stanovanje v prvem nadstropju hiše. Z najemodajalcem sem sklenil najemno pogodbo, v kateri sva se dogovorila o višini najemnine in o trajanju najemnega razmerja, ki se izteče konec leta 2008. Najemnino in stroške redno plačujem, prav tako za najeto stanovanje lepo skrbim. Prejšnji mesec je najemodajalec zahteval višjo najemnino, kar sem zavrnil in plačal samo toliko, kot je bilo prvotno dogovorjeno. Včeraj pa me je najemodajalec obvestil, da sem lahko v stanovanju samo še do konca tega meseca, potem pa se moram izseliti. Z ženo sva zgrožena, saj sva komaj opremila stanovanje, prav tako je v 14 dneh težko najti stanovanje za štiričlansko družino. V najemni pogodbi odpovedni rok ni določen. Kaj naj storim?

Najemno razmerje na splošno ureja Obligacijski zakonik (v nadaljevanju OZ), podrobneje pa Stanovanjski zakon (v nadaljevanju SZ-1). Najemno razmerje se sklene s podpisom najemne pogodbe, zanjo pa je seveda potrebno soglasje obeh pogodbenih strank. V najemni pogodbi je zato priporočljivo čim natančneje opredeliti medsebojne pravice in obveznosti. Če to ni storjeno, obveljajo določbe Stanovanjskega zakona.

Glede na to, da ste v pogodbi določili najemnino, se njena višina lahko spremeni samo s soglasjem obeh pogodbenih strank, torej s sklenitvijo aneksa k obstoječi pogodbi. Ker se vi ne strinjate z zvišanjem najemnine, najemodajalec od vas ne more zahtevati, da mu plačujete višjo najemnino, kot je bila dogovorjena.

Najemna pogodba se lahko sklene za določen ali nedoločen čas. Glede na to, da je vaša najemna pogodba sklenjena za določen čas, skladno s 614. čl. OZ preneha po preteku časa, za katerega je bila sklenjena. Najemodajalec bi vam najemno pogodbo pred potekom tega časa, skladno s 103. členom SZ-1, lahko odpovedal samo iz krivdnih razlogov (če bi mu v stanovanju povzročali škodo, če ne bi plačevali najemnine, če ne bi vzdrževali stanovanja ...), iz nekrivdnih pa samo, v kolikor bi vam priskrbel drugo primerno stanovanje (106. čl. SZ-1), seveda če z najemno pogodbo ni določeno drugače. V kolikor torej redno plačujete najemnino in na splošno v najemnem stanovanju bivate skladno z določili zakona in pogodbe ter v kolikor z najemno pogodbo drugi odpovedni razlogi niso bili določeni, vam najemodajalec lahko odpove najemno pogodbo samo, v kolikor vam priskrbi drugo primerno stanovanje.

Če potrebujete brezplačni pravni nasvet, nam pošljite vprašanje na naslov Zavoda PIP, Zvezna ulica 10, Murska Sobota, s pripisom "Za Vestnik" ali nas obiščite v Zavodu PIP ob ponedeljkih in sredo od 9. do 18. ure in ob petkih od 9. do 15. ure. Lahko nas pokličete po telefonu, številka je 02 535 27 60.

Zavod PIP daje brezplačno pravno pomoč s soglasjem Ministrstva za pravosodje.

Skrito globoko v duši

S prehrano proti raku na prsih

Hrana, dodatki in zdravila, ki vam lahko rešijo življenje, avtorja dr. Boba Arnota, je epidemiološka študija za primarno preventivo v boju proti raku na dojki. Knjiga je bila uspešnica v Ameriki in je namenjena predvsem ženskam, lahko pa jo prebere vsak. Avtor je izsledke svojih večletnih znanstvenih proučevanj o pomenu hrane v našem življenju strnil v prehranjevalni sistem, dieto, s katero želi pomagati ženskam pri zniževanju tveganja za nastanek raka na prsih ali preprečiti ponovitve ženskam, ki še niso zbolele ali so že prebolele raka na prsih.

Hrana je nujen sestavni del našega življenja in ni ga človeka, ki ne bi rad dobro in obilno jedel. Seveda so se naše prehrabene navade z leti spreminjale. Še danes mi diši po maminih krofih, novoletnih »kremšnitihi« ali velikonočni orehovi potici. Nekoč smo namesto olivnega olja jedli s svinjsko mastjo močno zaželjene enolončnice, domača rebrca in sočne zrezke mojega prasička Jurčka, ki je končal pod nožem soseda mesarja. Zajčki in

golobi v smetanovi omaki so se pogosto znašli na naših krožnikih in tekle so solze. Mesa nismo jedli vsak dan. Bili so to časi revščine, pomanjkanja in skromnega življenja. Na domačem vrtu je zrasla vsa zelenjava in popoldansko malico ali večerjo sta zamenjala polna skleda solate z bučnim oljem in kos kruha. Domača sliva mi je ponujala svoje sladke sadove kar v sobo. S sladkarijami nas je razveseljeval le dedek Mrz ali smo jih dobili za rojstni dan. Vse odvečne kalorije so pobrali trdo delo, otroška razposajenost, veselje in radost nad življenjem in ljubezen do sočloveka. Tedaj še nisem vedela za antioksidante in proste radikale, niti sanjalo se mi ni, kaj so olja omega 3 ali 6, o vitaminih in mineralih nisimo govorili, saj od hrane iz maminog lonca v naši družini še ni nihče umrl ali težje zbolel, spominam pa se, da je brata in mamovo vedno napenjalo in zvijalo v želodcu, ko sta se najedla domačega fižola, seveda na veselo življenje mojega očeta in mene. O zdravi prehrani in zdravih rastlinah me je poučila mama bivšega moža. Za pripravo okusnih

zelenjavih jedi z domačega vrta je porabila vso posodo, ki jo je premogla njena kuhinja. Kot odrasla in samostojna oseba sem znala poskrbeti za zdravo prehrano in naš jedilnik je bil vedno bogat s sadjem in zelenjavo. Če bi našo družino sestavljal tudi mož in ne tri simpatična dekleta in dve muc, na srečo vse ženskega spola, bi verjetno na naših krožnikih ne bilo toliko rib in ptujskih piščancev. Za veliko noč seveda domača šunka. Pred lepo zapčenimi čevapčiči in ražnjiči nisem majala z glavo, češ ne, hvala. In zdaj se verjetno sprašujete, kako sem potem sploh lahko zbolela? Preveč stresov in globoko ranjena duša. Vse smo počeli nekako v naglici. V zrelem jabolku s sosedovega drevesa nismo začutili božjega daru in zahvale, da lahko zaužijemo ta okusni sadež.

Knjiga je bila prevedena v slovenščino v letu mojega zdravljenja. Po »naključju« sem jo zagledala v knjigarni Konzorcija v Ljubljani. Dobro jo je imeti na svoji polici.

Jasenska Hrebak



Napredovanje vseh in danih
Kila je svetovna, omogoča ga
Samaritanian

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080 1113

080

VESTNIK

EVRO kotiček

Pozor, prihaja evro: še 45 dni

Bankomati z bankovci za 10 in 20 evrov

Prvi januar in menjava plačilnega sredstva v Sloveniji se prav hitro približujeta. Že veliko smo jih in prav vse so na koncu postale naše. Tako tudi z evrom. Da pa bo vse skupaj potekalo lažje, smo v Vestniku pripravili posebno rubriko, v kateri bomo skušali odgovoriti na nekaj vprašanj. Če vas karkoli v povezavi z evrom zanima, prosim, vaše vprašanje posredujte po elektronski pošti vanja.poljanec@p-inf.si ali na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 1000 Murska Sobota, s pripisom za evro kotiček.

Kaj se bo zgodilo 1. januarja 2007?

Na prvi dan novega leta bo evro postal naš nacionalni denar. Naslednjih štirinajst dni (do 14. januarja 2007) bo obdobje dvojnega toka. To pomeni, da bomo povsod lahko plačevali tako s tolarскими kot evrskimi bankovci. Ob plačevanju s tolarско gotovino v trgovinah na drobno bodo v obdobju dvojnega toka blagajniki razliko med vrednostjo, zaračunano za storitev ali blago, in izročeni zneskom tolarске gotovine vračali v evrih.

Katere države so že uvedle evro?

Evro kot knjižni denar od leta 1999 uporabljajo Avstrija, Nemčija, Italija, Francija, Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Irska, Finska, Španija, Portugalska in od leta 2001 tudi Grčija. Te države članice so evro za svojo nacionalno denarno enoto razglasile v začetku leta 2002. Velika Britanija in Danska pa sta se odločili, da ohranita lastno valuto. Evra pa še zmeraj nimajo Švedska, Ciper, Češka, Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska in Slovaška. Slovenija bo trinajsta po vrsti od petindvajsetih članic Evropske unije, ki bo prevzela evro.

Kaj se bo 1. januarja 2007 zgodilo z našim denarjem na bančnih računih?

Tolarska stanja na računih se bodo s 1. januarjem 2007 samodejno pretvorila v evrska stanja po tečaju zamenjave (1 evro = 239,64 sit), ne glede na to, na kateri banki imate odprt transakcijski račun.

Kje si bomo od 1. januarja 2007 naprej lahko priskrbeli evre?

V poslovnih bankah in hranilnicah, pri bankomatih in v Banki Slovenije.

Slovinci ogromno gotovine dvigujemo pri bankomatih. Kako bo po prvem januarju?

Do sedaj so bili v bankomat vloženi bankovci za 100 (4,17 evra) in 5000 (20,86 evra) tolarjev. Po novem letu pa bomo pri bankomatu lahko dvignili bankovce za 10 (2396,40 SIT) in 20 (4792,80 SIT) evrov.

Z našega stedišča

Janja Gjerjek, vodja kuhinje hotela Radin

Pašteta s šampinjoni

250 g šampinjonov, 100 g čebule, 50 g masla ali margarine, 2 stroka česna, 1 žlica kisle smetane, 1 žlica paradižnikove mezge, 40 g majoneze, sol, poper, peteršilj. Šampinjone operemo, očistimo in jih na drobno sesekljamo. Na segretem maslu popražimo čebulo, dodamo sesekljani česen in gobe. Vse skupaj nekoliko popražimo, da izhlapi tekočina, nato pa maso ohladimo. K ohlajeni gobam dodamo paradižnikovo mezgo, ki jo premešamo in po potrebi solimo in poperjamo. Pašteto postavimo v hladilnik, da se dobro ohladi. Dodamo jo s črnim kruhom ali toastom, kislimi kurkumami, redkvico, čebulo ali paradižnikom.

Krompirjeva juha z lososom

300 g krompirja, 1 srednje velik korenček,

Moje rože

Balkonsko cvetje, ki nas je v tem poletju očaralo

Zasajena korita z različnim cvetjem na oknih in balkonih so pospravljena, vendar v mislih še imamo nekatere rastline, ki smo jih spoznali v tem poletju. Vemo, da so bršljanke neuničljive, da so trpežne, bogato cvetoče, vendar imamo željo po tistem, kar smo videli – nekaj drugačnega.

Sedaj je še pravi čas, da se seznanimo z rastlinami, ki so nam bile všeč, kajti na spomlad bo-



Trava bodalica



Sladki krompir

mo, posegli po novem, po drugačnem. Veliko povpraševanja je bilo po naslednjih rastlinah, ki ji nekoliko podrobneje opisujemo.

Gnezdница (Muehlenbeckia complexa) – že od prej jo poznamo kot sobno rastlino, za polsenco in hladno verando. Letos smo jo videvali skupaj s koralno begonijo, v zelo skromni mali posodi. Ima vitka, upognjena stebela, z drobno nanizanimi zanimivimi zelenimi lističi.

Kapucinčki (Tropaeolum) – križanci, ki so v različnih ognjenih barvah, rdeči, rumeni in oranžni. Zrastejo tudi do 2 metra. Primerne so za viseče košare, korita, ali kot pokrovne rastline, za gredice.

Sladki krompir (Ipomea batatas) – videvali smo dve sorti.

Bodalica (Stipa tenuissima pnyntalis) – trava, ki je zelo nežna, predstavlja med ostalim rastlinjem, kot razprostrte lase. Njena uporabnost je široka: za zasaditev v poletna korita, primerna tudi za gredico, saj dobri poznavalci pravijo, da prezimi, če je le v zavetni legi. Posadili pa smo jo tudi v jeseni na oken-ska korita med mačehe in reso.

Ipomea batates z temnim listjem (»Blacky«) – ima visečo ali plazajočo rast in se odlično kombinira s surfinijo, bršljanko, verbeno v svetlih, oziroma roza barvah. Je zelo bujne rasti. Tudi cvetove pokaže, ki so podobni okrasnemu slaku, v svetlo lila barvi, vendar v malem številu.

Ipomea batates (»Margueri-

te«) – je strukturna rastlina z limonasto zelenimi listi. Je idealna za dopolnitev za mešane zasaditve, nekateri so jo imeli samostojno ali v kombinaciji z rdečelistno perjenko. Je zelo bujne rasti, gomolji pa predstavljajo okusno zelenjavo s škrobom, ogljikovimi hidrati in vitamini B in C. Uporabnost gomolja traja le nekaj dni po izkopavanju.

Olga Varga



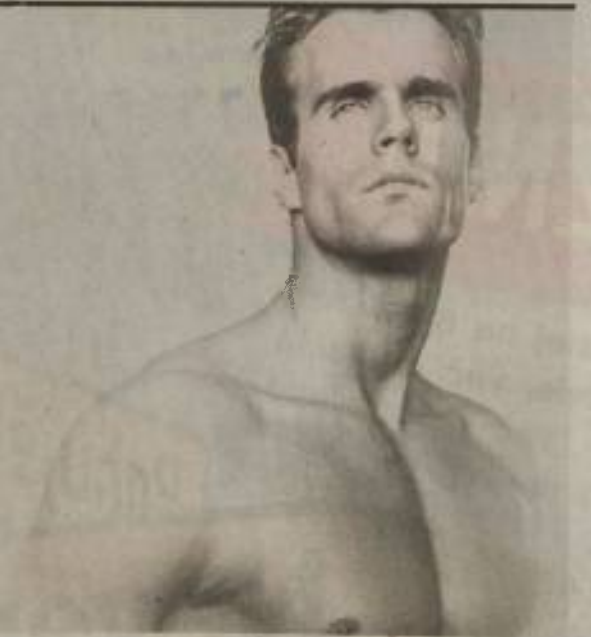
Kapucinčki



Gnezdница

Za lepši videz moških

Pravijo, da so moške gubice odraz zrelosti in šarma. Vendar se sodobni moški s tem ne strinjajo več. Večina jih kupuje kozmetične izdelke, na katerih piše hidratantna krema ali proti gubam. »Današnji moški dobro vedo, kaj vse lahko naredijo za boljši videz kože,« pravi John Gallo iz kozmetične hiše Anthony Logistics. V moški negovalnih izdelkih najdemo podobne sestavine kot v ženskih (antioksidante in retinol), le količina teh snovi je prilagojena moški koži. Prihodnost? Morda ličila za moške, ki jih že več kot dve leti izdelujejo pri Gaultierju.



besede mode

Nova identiteta

Nosečnost je vedno prepletena z mnogimi občutki. Za veselimi lahko pridejo manj veseli in pride dan, ko si tudi nosečnica zaželi svojih prejšnjih oblačil. Džins je ponavadi prvi, ki postane premajhen za dva; in je pogosto prvi, ki je najbolj pogrešan. Ponudniki to dobro vedo, zato je v specializiranih trgovinah kar zajetna ponudba oblačil iz džinsa.

Elastični triki

Vse hlače za nosečnice imajo bolj ali manj neko regulacijsko rešitev. Včasih gre za majhen pašček, ki se zapenja na različne gumbke, a dostikrat je prav elastika tista, ki rešuje naraščajoče centimetre. Ujeta je v različne dele pasu, včasih zadaj, včasih samo spredaj ali kar po celem. Zanimiva rešitev je tudi ob strani, od začetka žepov nazaj. Če so tudi žepi drugačne barve, celoten videz deluje bolj zanimivo in mladostno.



Naborki, plise in še kaj romantičnega

V oblačilnih elementih, kot so krilo, bluza in navsezadnje tudi plašč, lahko zasledimo posebne kroje. Res je, da je vsaka nosečnica lahko popolnoma drugačna od druge nosečnice v istem mesecu ali tednih. Čeprav tehtnica obema kaže enako, dostikrat dodana vrednost ni na enakih mestih. V tem je tudi čar vsake posameznice, a to tudi pomeni, da kupovanje na pamet ne prinaša dobrih rezultatov. Slednji so vseeno najvidnejši kar v kabini trgovine.



Dodatki

Čeprav se zdi november eden od temnejših mesecev, poskrbimo, da ne bo tako. Majhni dodatki so lahko zmeraj individualna pika na i. Nosečnost prinaša vsak dan nove spremembe, torej lahko tudi mi sami spreminimo določen videz. Dodajmo zaponko, šal ali rutico. Tudi šal je lahko zavezan na več različnih načinov. Ne pustimo ga kar vise-ti, domiselno ga oblikujemo kot dvojno kačo okrog vratu, ki se plazi vedno na drugačen način.



Tatjana Kalamar Morales

Radič s fižolom in hrenovo omako

300 g rdečega radiča, 500 g kuhanega fižola v zrnu, 1 žlica naribanega hrena, 6 žlic olivnega olja, 1 žlica kisa, sol, poper.

Radič očistimo, ga operemo ter odcedimo. Fižol odcedimo in ga primešamo k radiču. V drugi skledi v kisu raztopimo sol, primešamo poper in naribani hren ter med stepanjem z metlico postopoma prilivamo olje. Solato prelujemo s prelivom, po okusu dosolimo in jo razporedimo po posameznih skledicah.

Mandljeva rezina

200 g mletih mandljev, 200 g sladkorja, 4 rumenjaki, 100 g masla, naribana lupina ene pomaranče, 0,3 dl ruma, 4 beljaki, 600 g listnatega testa, 50 g sladkorja v prahu.

Mandlje in sladkor zmešamo, dodamo rumenjake in maslo, rum ter naribano pomarančno lupino. Vmešamo stepene beljake in mešamo, dokler ne nastane »mazljiva« krema. Listnato testo razvaljamo, izrežemo čim več plasti v velikosti pekača ali modela. Vsako plast razen zgornje namažemo z mandljevo kremo. Pečemo približno 30 minut pri 180°C. Malo pred koncem pečenja rezino potresemo s sladkorjem in jo pečemo naprej, da sladkor na vrhu karamelizira. Pečeno rezino ohladimo in jo razrežemo.

100 g gomoljne zelenje, 1 mali kos pora, 20 g masla, 3 žlice kisle smetane, sol, poper, naribani muškatni orešček, 100 g prekajenega fileja lososa, vejice kopra za dekoracijo ter 8 dl jušne osnove.

Krompir operemo, olupimo in ga narežemo na večje kocke. Korenček, por, prav tako operemo in ga narežemo na kocke oz. kolobarčke. Zeleno olupimo in jo narežemo na manjše koščke. Čebulo olupimo in jo na drobno sesekljamo. V loncu segrejemo maslo in na njem dušimo čebulo, korenček, zeleno, por. Nato dodamo še narezan krompir, prilijemo juho in vse skupaj kuhamo do mehkega. Juho pretlačimo s paličnim mešalnikom in jo po potrebi razredčimo z vodo. Nato jo med mešanjem še enkrat na hitro segrejemo in vanjo umešamo kisló smetano. Juho po okusu začini-mo s soljo, poprom in muškatnim oreškom. Prekajeni losos narežemo na trakove. Juho nalijemo v ogrete krožnike ali skodelice, dekoriramo s trakovi lososa in vejicami kopra.

Nadevani čolniki iz jajčevcev

4 srednje velike jajčevce, 600 g govejega in svinjskega mletega mesa, strok česna, 2 žlici drobtin, 4 cl vinjaka, 3 rumenjake, 4 žlice kisle smetane, 4 žlice nastrganega sira, sol, poper.

Jajčevce operemo in jih obrišemo s suho krpo,

prerežemo jih na pol in položimo s prerezano stranjo navzgor na pekač. Pokapamo jih s polovico olja in jih pečemo v pečici približno 20 minut pri temperaturi 180°C. Nato maso jajčevcev previdno izdoblamo, pazimo, da lupina ostane cela. Izdobljeno meso sesekljamo ter dobro zmešamo z mletim mesom, soljo, drobtinami, sesekljanim česnom, vinjakom, kisló smetano in rumenjaki. Z gotovo mešanico napolnimo prazne lupine jajčevcev in jih potresemo s sirom.

Pekač namažemo s preostalim oljem. Vložimo napolnjene čolnike in jih pečemo v pečici približno 15 minut. K pečenim čolnikom ponudimo zdrobove žličnike s skuto.

Zdrobovi žličniki s skuto

100 g pšeničnega zdroba, 2 dl kisle smetane, 400 g pretlačene skute, 2 žlici moke, 100 g masla, 3 jajca, sol, muškatni orešček, peteršilj, drobtine.

Maslo in rumenjake penasto umešamo, dodamo skuto, kisló smetano, zdrob, moko, sesekljani peteršilj, muškatni orešek in dobro premešamo. Na koncu vmešamo trd sneg iz beljakov. Gotovo maso damo v hladilnik, kjer naj počiva 20 minut. Nato z žlico oblikujemo žličnike in jih zakuhamo v vreli slani krop. Zmerno naj vre 15 minut, nato jih z lopatico pobere-mo iz vode in jih zabelimo s prepraženimi drobtinami.

Zamenjajte dom za SVOJ dom.



Z ugodnim stanovanjskim kreditom lahko prej odidete na svoje.

V Deželni banki Slovenije d. d. vas pričakujemo z najugodnejšim stanovanjskim kreditom - tudi za vas! Še posebej ugodno ponudbo smo pripravili za mlade družine. Prednosti kredita so nizke obrestne mere in daljša doba odplačevanja, ki jo lahko prilagodite svojim zmožnostim in jo raztegnete celo do 30 let. Kredit vam nudimo v vseh 88 enotah banke po Sloveniji.



DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

vedno blizu

PE Pomurje

Poslovalnice: Murska Sobota • Ljutomer • Gornja Radgona

Blagajniška mesta: Lendava • Cankova • Ljutomer • Križevci • Apače
• Sveti Jurij ob Ščavnici.

DBS FON

((080 17 55))



DBSNET www.dbs.si

Več toplote za enako ceno.



Naj k boljši kakovosti življenja prispeva tudi izboljšano kurilno olje. Novo aditivirano kurilno olje OMV futurPlus stane prav toliko kot običajno ekstra lahko kurilno olje, vendar zagotavlja več toplote. Inovativne rešitve skupine OMV odslej tudi v vašem domu. Za naročilo pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 2332.

Več kot gibanje. **OMV**

Prireditev v mesecu NOVEMBRU

Mercator Center
Murska Sobota
Plese 1, Murska Sobota

SOBOTA, 18. november 2006, ob 9.30 uri

LOVILEC SANJ
ustvarjalna delavnica

Imate kdaj slabe sanje?
Težava rešena. Izdelali bomo
lovilec slabih sanj. **Kako?**
Pridite in izvedeli boste
skrivnost. Slabe sanje ne
morejo več do nas, ker jih prej
ulovi lovilec slabih sanj.
Kako lepo!

Mercator najboljši svet



POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun
02496 - 0092393969

Ko je hudo, me
pokličite!

telefon
Samaritan
080 1113



Namudujeta nas in dani!
Kdo je brezpričen, omogoča ga
Iskrenost

OBSEŽNO!

Slovenske novice odslej na 8 straneh
več! Več dnevnih novic, več domačih
zgodb, več kriminala, več TV sporeda
in več zabave ter glamurja!

Pohujšljivo 5

Neverjetno 1,5

4,5

Čudež

slovenske
NOVICE

Kjer se zmeraj kaj dogaja.

nuja iud oauizet

HOROSKOP

HOROSKOP

2. 11. 2006

- iztrebanci boste prejeli
potrdila oziroma nagrade po postavi

Naslov:

Tak občina se znajdi
pa pejnaze si najdi,
či se zdržiš naprej,
se te moment ne vej.

ONA: Bodite pošteni in priznajte svoje napake, drugače boste izgubili doseganje prijatelje. Ne izvajate svoje srece, ki je bila do sedaj več kot radodarna z vami. Nekdo vam bo pomagal, zato ga upoštevajte. **ON:** Teden bo sicer naporen in poln presenečenj, vendar pa boste s svojo veliko energijo vsekar uspešni razrešiti vsako še tako zapleteno situacijo. Za vikend si boste privoščili malce ponočevanja, kar vam ne bo prav nič škodilo.

ONA: Kritičen pogled nase vam gotovo ne bo škodoval. Ali se vam ne zdi, da ste začeli vse preveč zanemarjati svoje prijatelje? Poskusite znova navezati stike, ki ste jih nekoč že imeli. To vam bo vsekakor koristilo. **ONA:** Ko boste opazili prijateljsko naklonjenost, bo vse skupaj že prepozno. Ali pa tudi ne, vendar se boste morali tokrat potruditi predvsem vi sami. Najbolje bo, da se prenehate slepiti in končno pogledate resnici v oči.

QNA: Čeprav se vam bo od začetka doze-
valo, da ste zašli v popolnoma slepo ulico,
pa se bo kmalu pokazalo, da ni tako. Gle-
de poslovne strategije, za katero ste se odločili, pa
še ne bo kakšnih večjih rezultatov. **QN:** V ljubezni
boste zelo srečni, zato boste nekoliko pozabili na
težave, v katero ste zašli izključno zaradi svoje neum-
nosti. Partnerka vam bo predlagala nekaj, kar ne
boste pričakovali, a vam bo vseeno zelo všeč.

Motorna vozila

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI - Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska)! F-AVTOCENTER, Pli-narniška 1, Maribor, tel.: 228 30 00. m000418

ŠKODO FAVORIT, I. 1992, reg. do 24. 12. 2006, prodam. Tel.: 557 14 28. m000932

GOLF 3, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 031 384 525. m000953

DVA KARAMBOLIRANA AVTOMOBILA - Ford Fiesta in Fiat Tipo 1.6 SX - ugodno prodam. Tel.: 579 11 02. m000968

NISSAN MICRA, 1,0 16 V, 5 vrat, možnost tudi za invalide, letnik 1996, 68.000 km, kovinsko bordo rdeče barve, 1. lastnik, prodam. Tel.: 041 330 814. m000984

JUGO, ZASTAVO in druga vozila kupim. Možen odvoz. Tel.: 041 532 054, Šnjajc. m001005

Peugeot 307 XS 1.6.16V, I. 11/2001, 87500 km, barva modra metal, 1. lastnik, potrjena servisna knjiga, ABS, 6x airbag, radio CD z obvolanskimi komandami, dalj. cent. zaklepanje, elek. okna, elek. in ogrevana ogledala, naslon za roke ... prodam. Tel.: 041 520 710 mts

Živali

PUJSKE prodam. Tel.: 031 429 165. m000952

TELICO, brejo 9 mesecev, od dobre molznice, prodajo. Tel.: 041 820 889. m000955

Posesti

V NAJEM DAM OPREMLJENO GARSONJERO V CENTRU MURSKÉ SOBOTE. Tel.: 041 942 224. m000901

GRADBENO PARCELO na lepi in mirni legi v Gančanih prodam. Tel.: 041 921 247. m000943

17-ARSKO NJIVO Z LEPIM RAZGLEDOM prodajo. Tel.: 041 954 034. m000951

ODDAM ENOSOBNO STANOVANJE v centru Murske Sobote, obnovljeno. Opremljena kuhinja, dvigalo, rampa, centralna kurjava. Tel.: 030 917 440. m000957

STANOVANJE v okolici M. Toplice damo v najem. Tel.: 031 258 474, 031 511 167. m000962

POSLOVNE PROSTORE, 100 do 1400 m², v M. Soboti, primerne za skladišče, proizvodnjo, pisarne, servis in drugo, dam v najem. Tel.: 041 643 170. m000965

HIŠO v centru Črenšovec z velikim sadovnjakom prodamo. Tel.: 041 987 466. m000982

KMETIJO NA GORIČKEM prodamo. Na 1 ha zemljišča stojita dve hiši z gospodarskim poslopjem. Pokrito z opeko v dobrem stanju. Samo resni kupci naj kličejo po tel.: 031 232 275. m000995

2-STANOVANJSKO HIŠO v centru Tišine (11 a) prodamo. Možna menjava za stanovanje v M. S. z doplačilom. Tel.: 041 290 633. m000997

Kmetijska mehanizacija

KUPIMO TRAKTOR, CISTERNO IN TROSLNIK. Tel.: 040 676 557. m000913

ĐROBILNIK ZA ZRNJE z enofaznim elektromotorjem prodam. Tel.: 531 10 49. m000928

TRAKTOR ZETOR 63 40 in plug, dvo-brazdni, obračalni, znamke Regent, prodam. Tel.: 041 795 507. m000929

SADILNIK KROMPIRJA, ŽAGO na električni pogon in silokombajn SK 80 prodam. Tel.: 031 634 509. m000942

3+1 BRAZDNI PLUG Regent, visoki klijrens, in predsetvenik, 3 m š., prodam. Tel.: 041 543 684. m000972

TRAKTOR TORPEDO, 60 KM, zadnji pogon, prvi lastnik, prodam. Tel.: 041 661 576. m000983

JEČMEN, ŽITO, PIRO, DOMAČE, IN ORIGINALNI VARNOSTNI LOK ZA DEUTZA prodam. Tel.: 051 682 633. STEYR 190

in MASSEY FERGUSON z bočno koso in priključki prodam. Tel.: 051 682 633. m000994

NEW HOLLAND, 100 KS ali LANDINI 88 KS, oba letnik 1999 in pogon 4 x 4, prodajo. Tel.: 031 778 396. m000985

CISTERNO, 4000 l, pocinkano, znamke Bauer, prodam. Tel.: 041 282 110. m000989

DVOBRAZDNI HIDRAVLICNO-OBRAČALNI PLUG Landsberg, servo II, prodam. Tel.: 546 15 47. m000992

TRAKTOR JOHN DERE, 4 x 4, 105 KM, letnik 1989, prodam. Tel.: 790 72 21 ali 041 809 823. m000998

DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG Regent, 14, 16 col, prodam. Tel.: 041 501 619. m000999

TRAKTOR STEYR 80 80, CISTERNO za gnojevko, žitno sejalnico in mlin za zrnje prodam. Tel.: 558 82 79. m001001

BUČNO OLJE IN SEME, betonske cevi za silos, slamo in rdeče vino prodajo. Tel.: 031 308 780. m001002

Kmetijski pridelki

VEČJO KOLIČINO BELE REPE prodam, kupim pa oves. Tel.: 051 271 744. m000986

Razno

KREDITI do 7 let: obrok za 1 mio že od 14.900 sit na plačo, pokojnino - tudi 09! Možnost za dohodke pod 78.000 SIT. Obremenitev do 50 %. Odplačilo starih kreditov. Avtomobili P.R. d.o.o., Industrijska 9, Mb, tel.: 02 228 30 20. m000397

HRASTOVE in smrekove plohe (fosline), prodam. Tel.: 52 68 217 m000931

TRI HRASTOVE SODE, 400, 330 l, prodam. tel.: 557 14 28. m000933

ODKUPUJEJO LES (stoječa drevesa) - hrast, češnja in akacija. Tel.: 031 375 560. m000960

KUPIM STOJEČA DRVA za posek. Tel.: 051 211 826. m000961

Podpisani Antolin Štefan iz Bratonec 14 obveščam vse, da ne bom poravnaval dolgov, ki bi jih naredila moja žena Cvetka Antolin iz Bratonec 14. m001006

Delo

IŠČEMO OSEBO Z IZKUŠNJAMI V DIREKTNI PRODAJI. DELO DOPOLDAN VIKENDI PROSTI. Medical line d.o.o., Maistrova ulica 16, Kamnik, tel.: 041 643 220 m000359

ZAPOSILIMO VODJO KLICNEGA CENTRA V MURSKI SOBOTI. Prednost imajo kandidati z izkušnjami v prodaji. Pisne prošnje pošljite na naslov podjetja: Prešernova družba d.d., Opekarska 4a, Ljubljana. m001002

Srečanja

SMO PRIJAZNA IN USPEŠNA POSREDOVALNICA - Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNJAMI IN VELIKIM ŠTEVILOM ČLANOV. Posredujemo partnerja za občasna srečanja ali resno zvezo, izključno za nevezane resne člane iz vse Slovenije. Posredovalnica v »Zdravilnem dotiku«, Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14, Čermelavci, M.S. Tel.: 521 14 28, 041 285 615. m000963

Storitve

POTREBUJETE DENAR PA NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? IMA MO REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE, VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA 9, MB, tel.: 228 30 20 m000406

POLAGAMO VSE VRSTE KERAMIKE, POHORSKI KAMEN, ŠKRILAVEC IN OBNAVLJANJE STAREJŠIH OBJEKTOV. CENE UGODNE. VSE DODATNE INFORMACIJE 031 296 497 ali 549 12 91. Leon Peček s.p., Bodonci 81, p. Bodonci. m000701

BIOENERGIJA - 2 x mesečno. »Zdravilni dotik«, Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14 Čermelavci, M. S. Tel.: 521 14 28, 041 285 615. m000964

STORITVE

EKOLOŠKO KURILNO OLJE	POSREDNIŠTVO KURILKO Tel.: 54 59 280 POREDOŠ, s. p., Brezovci 69a, 9201 Puconci
--	--

KURILNO OLJE, PREM OG UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200 KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistrica 51	www.vestnik.si  Podatke za informiranje: Ul. am. Neveka 13, Murska Sobota
---	--

Popolna razprodaja okrog 3000 izdelkov

izdelki iz stekla, porcelana, pohištvo, svetila, kuhinjska posoda **že od 120 tolarjev (50 centov).**

11. in 12. novembra ter 18. in 19. novembra od 9.00 do 13.00.
Werkasse 2, 8380 Jennersdorf, Avstrija

Podrobnejše informacije: www.aitwarenhandel.com

ZASEBNA AMBULANTA ZVONIMIR CESAREC

2. oktobra je začela v Veržaju obratovati zasebna ambulanta medicine dela, prometa in športa.

- Opravljajo preventivne zdravniške preglede delavcev, voznikov vseh kategorij vsak delavnik dopoldan, voznikov kategorij A, B, F in H tudi ob sredah popoldan.

- Preglede opravljajo hitro, kakovostno in po konkurenčnih cenah.

- Pokličite 584 44 60.

Zasebna ambulanta Zvonimir Cesarec, Maistrova 7, Veržaj

Kolesarska 10, Tropovci, Tišina
041 72 30 80, 040 16 15 81

EUROWELDING

Montaža kuhinj, dnevnih sob, spalnic, jedilnic, pisarniškega pohištva, polaganje laminatov in stopnišč po ugodnih cenah

Vstopite v svet neskončne mobilnosti!

Satelitni L30-134: Intel® Celeron™ procesor 410 - 1.46 GHz, prednameščen Microsoft® Windows® XP Home, ATI Radeon® Xpress 200M (256MB), 512 MB DDR2 RAM (do 2048 MB), 60 GB 5.400 obratov SATA trdi disk, dvoplastna Super Multi drive optična enota, 15.4" WXGA TFT barvni zaslon 1280 x 800, WiFi brezžični LAN 802.11 b/g, HD audio podpora, 12 mesecev MEDNARODNA GARANCIJA

Akcijska cena: 156.000 SIT brez DDV (187.200 SIT z DDV, 781,00 EUR)

Prodaja: IPO Corporation Murska Sobota, tel: 02 537 16 60, www.ipc.si

Pokličite: 01/513 81 26, 513 81 15, 513 81 39

INEA d.o.o., Stegne 11, 1000 Ljubljana

TOSHIBA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA



Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

 KOMUNALA Javno podjetje, d. o. o., Kopališka ul. 2, Murska Sobota	D. F. POGREBNIŠTVO telefon: 02 521 37 00
 KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA 24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443	UREDITEV DOKUMENTOV OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH UREJANJE ZELENIC PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI



POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJANJE ZELENIC

MILORAD JURIČ, s. p.

Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA, 9231 BELTINCI

Tel.: 02/542 22 40, GSM 041/641 148

V NUJNIH PRIMERIH OB VSAKEM ČASU PO TEL.: 02/523 17 01



KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti

Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a

Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

Šele ko nekoga dokončno pozabimo, je mrtev.

Werner Mitsch

Prezgodaj,
brez slovesa
je odšel naš dragi vujči

Janez Sever

Zahvaljujemo se vam,
da ste nam bili ob vsakem koraku pripravljeni
pomagati tako z nasveti kot dejanji.
Vedno boste v naših srcih.

Nečaki: Tomaž, Danl in Anica z družino



*Kako je prazen dom, dvorišče,
oko zaman povsod te išče,
nikjer ni tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

V SPOMIN

18. novembra bo minilo eno leto žalosti od takrat,
ko je za vedno zaspala draga žena, mama, babica in tašča

Zdenka Kapun

iz Stročje vasi 16 a

Hvala vsem, ki se je radi spominjate v molitvi,
prižigate sveče in ji prinašate rože.

**Žalujoči: mož Branko
ter hčerki Branka in Klavdija z družino**



Z žalostjo sporočamo,
da je v 79. letu preminil

Anton Grčar

S51GR (ex. YU3THJ, YU3GR)
1927-2006

Tonček je bil eden od najzaslužnejših članov
in pionirjev murskosoboškega radiokluba. Njegov prispevek
k popularizaciji radioamaterske dejavnosti in širjenju tehnične
kulture v Pomurju ter Sloveniji je neprecenljiv.

Njegov spomin, dejanja in znanje
bodo za vedno ostali z nami!

RTV klub Murska Sobota
S59DBC/S53M

*Vse življenje boriti si se znal,
tudi težki bolezni in trpljenju
»se dolgo nisi vdal.
Utrujen in izmučen v
jesenskem času
za vedno si zaspal.*

ZAHVALA

V 78. letu nas je nepričakovano zapustil
naš dragi mož, oče, ajtek, brat, tast in stric

Anton Zorjan

iz Domajinec 4

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, sodelavkam in sodelavcem žalujočih otrok.
Hvala vam vsem, spoštovani gasilski prijatelji, in drugim društvom
ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu
župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in
ki ste darovali sveče, cvetje in v dobrodelne namene.

Žalujoči njegovi najdražji!

AJTEKU!

**Hvala, da si nas imel tako rad -
Špela, Sandi, Damir, Luka, Urška**

Čista toplotina.



Našim kupcem plina in kurilnega olja za ogrevanje doma ponujamo različne ugodne načine obročnega plačevanja. Z Magno lahko stroške ogrevanja razporedite tudi na 12 obrokov, odločite pa se lahko tudi za Bankredit Petrol. Dodatne informacije na brezplačni številki 080 22 66 in na www.petrol.si.

080 22 66

dostava plina za plinohram in kakovostnega kurilnega olja

PETROL

Preskočite finančne ovire!

S kreditom Probanke

- zavarovanje tudi s hipoteko in vrednostnimi papirji
- ugodni pogoji za komitente in nekomitente
- prilagodljivost in nasvet osebnega bančnika

www.probanka.si

FINANČNA SKUPINA PROBANKE

Ker si zaslužite biti prvi

Na podlagi 31. in 34. člena Statuta javnega zdravstvenega zavoda ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA

svet zavoda razpisuje dela in naloge glavne medicinske sestre oziroma tehnika zavoda.

Kandidat mora poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še:

- da ima višjo zdravstveno izobrazbo in
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Mandat traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Zdravstveni dom Murska Sobota, Grajska ulica 24, 9000 Murska Sobota.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najpozneje v 30 dneh po odločitvi sveta zavoda.

Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj, Škrabčev trg 9 a, 1310 Ribnica, na podlagi razpisa Okrajnega sodišča v Lendavi

objavlja ODREDBO o tretji ustni dražbi nepremičnine

in sicer s parc. št. 550, vpisano v vl. št. 1192 k. o. Lakoš - v naravi travnik s površino 920 m², dvorišče s površino 800 m², stanovanjska stavba s površino 203 m², garaža s površino 91 m² in gospodarsko poslopje s površino 21 m².

Javna dražba bo v prostorih Okrajnega sodišča v Lendavi, Glavna ulica 9, 9220 LENDAVA, dne 24. 11. 2006 ob 10.40 v sobi št. 10.

Dodatna pojasnila o nepremičnini in druge informacije lahko dobijo interesi na Okrajnem sodišču v Lendavi ali na Javnem skladu Republike Slovenije za regionalni razvoj, tel. št. (01) 83 61 953.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na računu pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Projekt »PRVI KORAK«

Pomurje spada med regije z najvišjo stopnjo brezposelnosti v državi, kar je posledica več dejavnikov, izstopata pa slaba ekonomska situacija in nizka stopnja izobrazbe prebivalstva.

V Pomurju je turizem ena od najbolj perspektivnih panog. Na to kažejo podatki števila hotelov, zdravilišč in drugih turističnih ustanov v Pomurju ter njihova širitev in bogatitev storitev, ki jih ponujajo, zato je na trgu dela povpraševanje po kadrih, ki so usposobljeni za delo v turizmu.

Temu smo v Razvojni agenciji SINERGIJA Moravske Toplice posvetili posebno pozornost pri pripravi prijave projekta PRVI KORAK na razpis Donacijske shema čezmejnega sodelovanja med Slovenijo in Madžarsko »Maksimizacija potencialov človeških virov v obmejni regiji« (2003/004-381-01).

V projekt »Prvi korak« smo vključili

45 brezposelnih oseb v tri različne ciljne skupine:

- mladi, iskalci prve zaposlitve,
- brezposelne ženske z največ IV. stopnjo izobrazbe,
- brezposelne osebe s srednjo zdravstveno šolo.

Vsako od teh ciljnih skupin smo vključili v programe usposabljanja z namenom, da udeležence čim bolj pripravimo na nastop dela pri delodajalcih ter da si pridobijo znanja in veščine, ki jih bodo nato uporabljali v svojem poklicnem življenju.

Za ciljno skupino »mladi, iskalci prve zaposlitve« smo pripravili širok program teoretičnega in praktičnega usposabljanja, ki jim je omogočil pridobitev veliko konkretnih in v praksi uporabnih znanj. Pridobili so certifikat ECDL, v delavnici spoznali projektno delo, se spoprijeli z veščinami javnega nastopanja in se poglabili v podjetniške vode.

Za ciljno skupino »ženske z največ IV. stopnjo izobrazbe« smo izvedli program usposabljanja za sobarico. Udeleženke projekta so bile vključene v teoretično in praktično usposabljanje v prenočitvenih obratih. Poleg tega smo udeleženkam predstavili tudi sodobne načine iskanja zaposlitve, ki se v zadnjem času uporabljajo, in jih ob tem usposobili za delo z računalnikom.

Brezposelne osebe s končano srednjo zdravstveno šolo so se usposabljale za maserja, teoretično usposabljanje so udeleženci nadgradili s praktičnim delom v organizacijah, ki se ukvarjajo s turizmom. Vsi udeleženci so pridobili ob koncu usposabljanja nacionalno poklicno kvalifikacijo maser/maserka. Tudi za to ciljno skupino smo izvedli delavnico, poimenovano sodobni načini iskanja zaposlitve, in nadgradili njihovo znanje za delo z računalnikom.

S projektom smo:

- povečali zaposljivost mladih in brezposelnih žensk v obmejni regiji,
- povečali konkurenčnost teh ciljnih skupin na trgu delovne sile,
- reintegrirali brezposelne na trg delovne sile,
- zagotovili kakovosten kader za pomurski turizem.

V projektu smo sodelovali s partnerji:

- Celodin Zalai Alapitvány,
- Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, OS M. Sobota,
- Ljudska univerza M. Sobota,
- Občina Moravske Toplice,
- Občina Beltinci,
- Občina Puconci,
- Podjetje Počitek - užitek, d. o. o., Moravske Toplice,
- Podjetje Naravni park Terme 3000, d. d., Moravske Toplice,
- Podjetje Zvezda-Diana, d. o. o., M. Sobota,
- Podjetje Inoks, d. o. o., Čemelavci,
- Podjetje Terme Lendava, d. d.

Ob koncu projekta lahko omenimo naslednje dosežene rezultate:

- 15 udeleženk je končalo Usposabljanje za sobarico,
- 15 udeležencev je pridobilo NPK maser/maserka,
- 11 udeležencev je pridobilo ECDL start,
- od 45 vključenih udeležencev se je zaposlilo 25 udeležencev ali 55,55 odstotka,
- vzpostavili smo nova partnerstva in okrepili dosedanja.

www.vestnik.si

Podjetje za intermedijarje (d. o. o.) Murska Sobota

Marlesov dan odprtih vrat
18. novembra 2006 med 10. in 16. uro
v Puconcih (v bližini Davidovega hrama)

www.marles-hise.si

Marles hiša - moja hiša!



Priložnost, da si ogledate
hišo Asteria v gradnji

Predstavitev
Marlesovega
načina gradnje
in posebnih
Marlesovih
ponudb.

Marles hiše Maribor d.o.o., Limbuška c. 2, 2341 Limbuš, tel: 02/429 46 03, komericiala@marles-hise.si

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 17. november - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro! - 08.30 Simona, Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Marjan - 08.15 Petkova tema - 09.00 Poročila - 09.10 TV Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - Od petka do petka - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevka Emri) - 19.00 Poročila - 19.05 Mladi val - 20.00 Zaigramo in zapojmo po domače, prenos koncerta iz dvorane 3. osemletke (Geza Farkaš z gosti) - 24.00 SNOP

SOBOTA, 18. november - 05.00 Dobro jutro! - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, ponovitev - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Evropski magazin - 12.45 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Rezidenti in dohodnina (Vida Toš) - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju in nato najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Slovenija, od kdaj lepote tvoje, poslušalci, glasba, gost (Bojan Rajk) - 24.00 SNOP

NEDELJA, 19. november - 05.00 Dobro jutro! 07.00 Dobra jutranja kronika! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Peter Ternovec, Borštnikov prstan (Vida Toš) - 12.30 Poročila - 13.05 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, šport - 17.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Samo za vas (Samo Budna) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 20. november - 05.00 Vedro v dobro jutro! Boštjan, Irma - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Šušter - 08.15 Porodnišnica, šport ... - 09.15 Ponedeljkovo



LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Kot dva golobčka - Modrijani
2. Ne vračaj se - Navihanke
3. Prevzetna Neža - Unikat
4. Moje srce še ne spi - Ans. Toneta Rusa
5. Reci da boš moja - Spev

PREDLOGA

- Najin tango - Gašperji
- Pobarvala sva liste - Ans. Tonija Verderberja

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Stria violina - Langa
2. Korošica pa Prlek - Ansambel Štrk
3. Comprnice - Franc Gorza
4. Pesem materi - Daniel
5. Mini-maxi - Prekmurska godba Bakovci & Nada Ivanič

PREDLOGA

- Mura - Moira
- Moja Sobota - Dorina

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Marija Irgolič, Filovci 180, Bogojina.

Prejemanje kuponov pošljite do ponedeljka, 20. novembra 2006, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 46- glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

Priloge in priloge

Priloge in priloge

va tema in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Srečujemo se v Evropi (Dejan Fujs) - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufo! - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Brez okvirjev (Tomaž Cör, Perpetuum Jazzile) in Vida Toš - 24.00 SNOP

TOREK, 21. november - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.30 Besede, besede - 09.00 Poročila - 09.15 Med dvema ognjema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Specialiteta tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavi glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kolosa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Jukeboks - 24.00 SNOP

SREDA, 22. november - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izvizi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Občina Lendava, župan Anton Balažek - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 NST-SNMV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 23. november - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 06.45 Zadnjih 24 - 07.40 Zagrebško pismo, Iva Lukačič - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 10.15 Specialiteta tedna - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 O EU - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio, Eva, Blaž, mali gostje - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Geza se zeza, zabava, glasba, nagrade ... - 24.00 SNOP

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 16. novembra: ob 18.00 ameriška komedija Jaz, ti in nadloga Dupree (Matt Dillon, Owen Wilson, r.: Roger Donaldson), ob 20.00 francoska drama Pekel (Emmanuelle Beart, Karin Viard, r.: Denis Tanasović)

Petek, 17. novembra: ob 18.00 ameriška drama World Trade Center (Nicolas Cage, Michael Pena, r.: Oliver Stone); ob 20.15 ameriška grozljivka Prekletstvo družine Bell (Donald Sutherland, Sissy Spacek, r.: Courtney Solomon)

Sobota, 18. novembra: ob 18.00 Jaz, ti in nadloga Dupree, ob 20.00 World Trade Center

Nedelja, 19. novembra: ob 18.00 Jaz, ti in nadloga Dupree, ob 20.00 World Trade Center

Ljutomer

Sobota, 18. novembra: ob 19.30 ameriška romantična komedija Moja super bivša (Luke Wilson, Uma Thurman, r.: Ivan Reitman)

Nedelja, 19. novembra: ob 17.30 ameriška animirana pustolovska komedija Sezona lova (r.: Roger Allers, Jill Culter, Anthony Stacchi), ob 19.30 Moja super bivša

Gornja Radgona

Filme bodo vrteli le občasno!

Napoved prireditev

LENDAVA

17. november: ob 11.00 Diaxinpad, Billy Wilder: Nekateri so za vroče, odkupljena predstava

18. november: ob 16.00 Srečanje strpnih 2006. Glasbeno-literarni večer. Vstop prost.

OTVORITEV

LJUTOMER

V petek, 17. novembra, ob 17.30 bo v Galeriji Anteja Trstenjaka otvoritev razstave del 4. Bienala slik malega formata Ljutomer 2006. Hkrati bo tudi podelitev nagrad udeležencem. V glasbenem programu bo nastopil komorni zbor Orfej iz Ljutomera. Razstava del bo na ogled do 12. decembra.

MURSKA SOBOTA

V petek, 17. novembra, ob 19. uri bo v Galeriji PAC otvoritev razstave akademskega slikarja Dušana Kirbiša.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 16. novembra, ob 19.30 bo v Galeriji PAC koncert pihalnega kvinteta Slowind, ki ga sestavljajo solisti orkestra Slovenske filharmonije.

V petek, 17. novembra, ob 22. uri bo v MIKK-u Mali veliki MIKK-ov oder, kjer bodo nastopile štiri skupine.

V soboto, 18. novembra, ob 21. uri bo v MIKK-u Rock projekt 2006 na temo Železobetona, pred tem pa bo predstavitev kitarske delavnice, ki jo vodi Tadej Ropoša.

LJUTOMER

V petek, 17. novembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu celovečerni koncert (z gosti) Jesenski večer, ki ga pripravlja KD Manka Golarja iz Ljutomera.

GORNJA RADGONA

V soboto, 18. novembra, ob 19.30 bo v dvorani kulturnega doma koncert zbora Perpetuum Jazzile.

ORMOŽ

V četrtek, 16. novembra, ob 18. uri bo v Zeleni dvorani glasbene šole koncert učencev Glasbene šole Ormož.

DOGODEK

BAD RADKERSBURG, GORNJA RADGONA, MURSKA SOBOTA

V petek, 17., in v soboto, 18. novembra, bo potekal štajersko-slovenski muzejski dan. Začetek prireditve je v petek ob 9. uri na osnovni šoli Bad Radkersburg. Sprejem v Gornji Radgoni je ob 18. uri, ogled Pokrajinskega muzeja Murska Sobota pa v soboto ob 15.45.

MURSKA SOBOTA

V petek, 17. novembra, ob 16.30 in 20. uri bo v dvorani OŠ III tradicionalna prireditev Zaigramo in zapojmo po domače, ki jo vodi Geza, ki se rad zeza.

V petek, 17. novembra, ob 20. uri bo gostoval v salonu Murske republike v hotelu Dobray v okviru Petkovih večerov dr. Igor Emri, soboški rojak, član SAZU, redni profesor na Univerzi v Ljubljani, gostujoči redni profesor na univerzi Cal-Tech v Kaliforniji in ambasador Republike Slovenije v znanosti.

V soboto, 18. novembra, ob 9.30 bo v centru Mercator ustvarjalna delavnica Lovilec sanj.

BUČEČOVCI

V nedeljo, 19. novembra, ob 14. uri bo v vaško-gasilskem domu prireditev v prleščini Drogi sosid - dober den.

ORMOŽ

V petek, 17. novembra, ob 16. uri bo v knjižnici Franca Ksavra Meška pravljčna ura za otroke. V ponedeljek, 20. novembra, bo v knjižnici dan odprtih vrat.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje: Informirani, Ulica arhitekta Novaka 13, Murska Sobota

Napoved prireditev

GLEDALIŠČE

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

V petek, 17. novembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu gledališka komedija Ženska že ve avtorja Marja Kurata v izvedbi domače gledališke skupine.

RAZKRIŽJE

V soboto, 18. novembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu gledališka komedija Ženska že ve avtorja Marja Kurata v izvedbi gledališnikov iz Križevca.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 20. novembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava Krtek Zlatko avtorjev Holzwartha in Rajbove v režiji Irene Rajh in izvedbi Lutkovnega gledališča Fru-Fru iz Ljubljane. Igrata: Irena Rajh in Vito Rožej.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 16. novembra, ob 17. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici predstavitev knjige Donna Vida avtorja Marjana Šrmpfa.

V petek, 17., in v soboto, 18. novembra, bo enajsto srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede 2006. Začetek srečanja bo v petek ob 10. uri v restavraciji hotela Diana, ob 11. uri bodo pisatelji obiskali šole, ob 15. uri bo v konferenčni dvorani hotela Diana simpozij na temo Mladinska književnost v šolskih berilih, ob 17. uri predstavitev razstave mladinskih literarnih del, ob 19. uri pa v kavarni podelitev jubilejne desete večernice, ki jo bo prejel Dušan Dim. V soboto ob 9.30 bo v PIŠK-u okrogla miza o avtorskih pravicah, ob 11. uri pa odprtje razstave šolskih beril, ki jo je pripravil Marjan Marinšek.

V petek, 17. novembra, ob 17. uri bo v dvorani PIŠK-a predstavitev knjige Zdravstvena nega infekcijskega bolnika avtorice Irene Šumak.

PREDAVANJE

PUCONCI

V četrtek, 16. novembra, ob 16. uri bo v osnovni šoli 4. kviz gasilske mladine GZ Pucunci, ki šteje kot regijski kviz.

BELTINCI, ODRANCI

V soboto, 18. novembra, ob 10. uri bo v župniji Beltinci predavanje o sveti Ceciliji in delavnici o pritrkovanju in zborovodstvu. Predavanja bodo vodili priznani slovenski skladatelji in predavatelji mag. Ivan Florjanc, Damjan Močnik in Jože Mehle. Ob 15.30 bo v župnijski cerkvi v Odrancih srečanje zborov dekanije Lendave. Pripravlja Cecilijino društvo.

RAZKRIŽJE

V soboto, 18. novembra, ob 15. uri bo v kulturnem domu predavanje O naravni medicini avtorja dr. Draga Smiljančiča.

IVANOVCI

V nedeljo, 19. novembra, ob polnoči bo na Magašovon brejgi javno opazovanje meteorskega roja Leonidi. Opazovanje se bo začelo s predavanjem Leonidi, ki ga bo vodil Ernest Hari. Vrhunec meteorskega roja bo v nedeljo zjutraj ob 5.48.

ORMOŽ

V soboto, 18. novembra, ob 8.30 bo v jedilnici doma za starejše muzejska delavnica za otroke.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Pokrajinski in študijski knjižnici je na ogled 2. mednarodna likovna razstava upokojevcem iz Madžarske, Hrvaške, Ptuj, Novega mesta, Gornje Radgone, Radencev in Murske Sobot.

V Galeriji je do 6. decembra na ogled razstava Umik v zasebno - Erotična dela Draga Tršarja.

V predprostoru grajske dvorane je likovna razstava Harmonija različnosti, kjer so na ogled dela akademskih kiparjev Željka Zime iz Hrvaške in Konstantina Kostova iz Bolgarije (rojen na Hrvaškem) ter slikarke Simonette Harry iz Avstrije (hči prekmurskih staršev).

V Galeriji PAC je do 17. novembra na ogled razstava del XI. in XII. slikarske kolonije Primoža Trubarja Moravске Toplice 2005 in 2006.

V lokalni Art Caffé je na ogled fotografska razstava Deana Dubokoviča z naslovom Pod njeno kožo.

V razstavišču Pokrajinskega muzeja je na ogled fotografska razstava Podobe vojne v okviru vseslovenskega projekta Enotni v zmagi - Osamosvojitve Slovenije.

V Pokrajinskem muzeju je na ogled Stalna muzejska razstava.

V MIKK-u je na ogled fotografska razstava Abstrakcija.

MORAVSKE TOPLICE

V hotelu Vivat je na ogled razstava slik z naslovom Barvitost pokrajine avtorja univ. doc. dr. Stevena Kadduja iz Ugande (živi v Gradcu).

SZOMBATHELY/SOMBOTEL

V Galeriji je do 19. novembra na ogled razstava Zbirka Galerije Murska Sobota.

HAJDUBÖSZÖRMENY

V Kulturnem centru Sillye Gabor (Bocskai ter 4) je do 23. novembra na ogled razstava izbora del Galerije - Muzeja Lendava.

LAUFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši (Pavelhaus) sta do 28. novembra na ogled razstavi The Sun on the Wall in G. R. A. M. »Če Tito umre«.

VESTNIKOV KOLEDAR

16. november, četrtek	JERICA
17. november, petek	GREGOR
18. november, sobota	ROMAN
19. november, nedelja	ELIZABETA
20. november, ponedeljek	SREČKO
21. november, torek	MARIJA
22. november, sredo	CILKA

16. novembra bo sonce vzšlo ob 7. uri in 4 minute, zašlo pa ob 16. uri in 29 minut. Dan bo tako dolg 9 ur in 25 minut. 20. novembra ob 23. uri in 19 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Menjalniški tečaj tolarja v Banki Slovenije 15. novembra 2006

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,8932	239,6120	240,3308
Hrvaška	HRK	191	1	32,6134	32,7115	32,8096
Madž.	HUF	348	1	0,9231	0,9259	0,9287
Švica	CHF	756	1	149,7763	150,2270	150,6777
V. Brit.	GBP	826	1	353,5492	354,6130	355,6768
ZDA	USD	840	1	186,3151	186,8757	187,4363

VANĖKovi VICI

Optimizem

Kateri moški je največji optimist na svetu?

Tisti, ki vsako leto na obletnico poroke pogleda poročni list in preveri, ali mu ni slučajno potekla veljavnost.

Pravi prijatelji

Moža ni bilo domov vso noč in zjutraj pove ženi, da je prespal pri prijatelju.

Ženi ne da miru, vzame telefon in pokliče pet njegovih prijateljev. Trije so potrdili, da je prespal pri njih, dva pa, da je še vedno tam.

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Na kratko

Razkrižje

Leta 1975 so pri razkrižju cerkvi sezidali eno najsodobnejših učilnic za takratne čase.

Po besedah sedanjega župnika Marijana Role pa so v zadnjih letih izpeljali več akcij, s katerimi so poskrbeli za prenovo župnišča, učilnic in cerkve. Lani so denimo obnovili zadnji del strehe nad prezbitarijem, letos pa stranski oltar.

Izdali so tudi pesmarico Predragi. Sedanje župnišče pa je poslej bogatejše za dve nabozni sliki, ki sta posvečeni sv. Janezu in sv. Janezu Nepomuku. J. Ž.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

Ime
in priimek:

Kraj:

Ulica:

številka:

Poštna številka:

pošta:

Davčna številka:

Datum:

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno 15.600,00 sit (65,10 eur)

b) po položnici - polletno 7.800,00 sit (32,55 eur)

c) po položnici - trimesečno 3.900,00 sit (16,27 eur)



Spet krvni davek cest

Triinpetdesetletni Alojz Horvat iz Nedelice je nova žrtev pomurskih prometnic. Nesrečni Horvat je bil včeraj - nekaj po sedmi uri zjutraj - mrtev najden v Gomilici. Kolikor je znano, naj bi

v noči na sredo padel z mopedom, medtem ko se je vracal domov. Posledice nezgode so bile žal tako hude, da je izgubil življenje.

A. B., foto: N. J.



V Kotu Halasov spominski park

V Kotu ob reki Muri so začeli urejati park v spomin na župnika Danijela Halasa, ki so ga 6. marca leta 1945, ko se je vračal

s kolesom iz Lendave, prijeli neznanci, ga surovo pretepli, odvedli do reke Mure pri Hotizi, ustrelili v glavo in njegovo truplo vrgli v reko. Pri Kotu ga je Mura naplavila na površje. Domačini so ga položili na kmečki voz in ga odpeljali v Veliko Polano, kjer so ga 21. marca pokopali. Župnija Lendava se je odločila, da ob pomoči vašča-

nov Kota in Ribiške družine Lendava - Temeljna enota Kot uredi spominski park v bližini mesta, kjer so našli Halasovo truplo. Križ, ki so ga postavili in blagoslovili, je visok blizu šest metrov in tehta okrog 800 kilogramov. Slovesnost je vodil msgr. Franc Režonja, generalni vikar murskosoboške škofije.

J. Ž., foto: T. T.

Igrajte se z Vestnikovo SESTAVLJANKO

Zbirajte sličice, ki bodo objavljene 16., 23., in 30. novembra ter 7. in 14. decembra 2006 (skupaj 5 sličic), in jih pravilno sestavite.



Do vključno 20. decembra do 15. ure prinesite sestavljenko v naročniško službo Vestnika. Brezplačno boste prejeli evro kalkulator ali zgoščenko z božično-novoletnimi uspešnicami.



V rogašovski občini so vsi gasilski domovi ponovno odklenjeni. Turisti, ki zaidejo v tiste kraje, si lahko ogledajo motome brizgaine brez predhodne najave predsednikom gasilskih društev oz. poveljnikom. Prost dostop imajo tudi predstavniki ministrstva za okolje in prostor.

Zaradi morebitne nevarnosti velikega hrupa, predstavniki SEG-a na Cankovi že zahtevajo postavitve protihrupnih ograj okrog glasbene akademije. Ne glede na njihovo občutljivost za dobro človekovo počutje, pa verjetno ne bodo mogli preprečiti vzpostavitve poslovno-tehničnega sodelovanja občine z radgonsko Komunalo.

Te dni se je mudil z vladno delegacijo v Savdski Arabiji in Kuwaitu tudi najmočnejši prodajalec mode v Sloveniji. Učinki prodaje visoke mode v teh deželah bodo znani čez nekaj časa, in to pod pogojem, če bodo zagotovili dovolj belo tkanino. Sicer pa naj bi prišla konkurenčna ponudba za izdelavo prevleke za kamele, ki bi koristile tem puščavskim živalcam kot zaščita pred neznosno vročino in pred hudim puščavskim vetrom. Ali bo kaj uspeha pri ženski modi, ni znano, ker kolekcije fesov do tega pomembnega obiska niso uspeli pripraviti, in zato tudi art direktorica in skrbna gospodanca nista odšli na pot.

V Selu na Goriškem te dni potekajo obsežna čistilna dela v naravnem okolju. Čisto gozdno učno pot in okolico znamenite rotunde. Vse to zaradi obiska na najvišji državni ravni, ki je napovedan za ta mesec. Na obisk je bil povabljen tudi angleški kraljevski par, ki pa udeležbe na državniškem srečanju zaenkrat še ne potrjuje, a tudi zanika ne. Zelenih informacij tudi ni mogoče dnbiti od angleške prekmurske kolonije, ki si sicer močno želi obiska njegovega veličanstva, da bi mu razkazali raj na zemlji.

Ljutomerski primadoni po drugem krogu volitev vsi toplo poročajo, da gre po Slakov poti. No, ne pet v Slakov ansamblu, ampak po poti ljubljanske Slakove LDS.

V Radencih se po prodaji deleža v enem od Infondov pričakuje skokovita rast dobička in tudi močna pocenitev plačil za domačega porabnika.

Vsi, ki pridejo v ta severovzhodni konec Slovenije, so izredno zadovoljni z zelenimi livadami.

Na novi lokaciji soboskega Portea Rosa je napovedano veliko trgovanje. Stojnice bodo imeli veliki in mali ponudniki po celotni moči.

BESEDA in KONJ